

EVROPA JUTRI

V tem času je veliko govora o Evropi. Zadnji zanimiv dogodek je bil nedavni vrh Evropske unije v Göteborgu, ki se ga je udeležil tudi predsednik ZDA George Bush. Sicer pa imamo celo vrsto pomembnih dejavnikov, ki so se v tem času izrekli o bodočnosti Evropske unije.

Politična razprava o Evropi je v polnem teku. Vrh v Göteborgu na Švedskem je seveda stvar zase, čeprav gotovo vseeno pomeni važno etapo na poti evropske izgradnje. Še smo lahko beležili druge dejavnike, ki so pravi izzivi za sedanjo dialektiko evropskega združevanja. Eden izmed teh je gotovo poseg, ki ga je konec maja imel francoski premier Lionel Jospin o splošnih evropskih zadevah. Znano je, da je Pariz že od zmeraj igral posebno vlogo v Evropi. Bil je marsikdaj evroskeptičen (od generala De Gaulleja dalje), zagovarjal je seveda svojo vlogo, spominjajoč na nekdanjo "grandeur", ki je še danes Francija ne more pozabiti.

Kaj hoče danes Jospin? V bistvu se zavzema za Evropo, ki naj bi jo predstavljale države-narodi. Sicer je podobno sliko Evrope pred časom predstavil tudi nemški zunanji minister Joschka Fischer. V obeh teh vizijah Evrope pa so določene bistvene razlike. Francoski premier npr. pravi, da je Evropa najprej politični projekt. Jospin tako nadaljuje: "Evropa je delo duha, družbeni vzor, vizija sveta".

Irska se je medtem na referendumu izrazila proti širitvi Evropske unije. To je vzbudilo veliko polemik, ki jih je Dublin kasneje skušal omiliti. Kaj menijo drugi politični dejavniki Evropske unije? Tu bi lahko na kratko omenili stališča današnjih vodilnih evropskih politikov o teh vprašanjih. To so zlasti nemški zunanji minister Joschka Fischer, francoski predsednik Jacques Chirac, britanski ministrski predsednik Tony Blair in nemški kancler Gerhard Schröder.

Meseca maja leta 2000 je Fischer dal vrsto izjav v zvezi z Evropo. V bistvu se je izrekel za neke vrste evropsko federacijo, o čemer smo takrat že poročali. Pri tem je še navedel neke vrste parlamentarno vlogo evropskih ustanov, kjer naj bi imel evropski parlament nov status z ohranitvijo današnje zbornice, na drugi strani pa se zavzema še za drugo zbornico Evrope narodov in državljanov, ki naj bi bila neke vrste evropski senat.

Dober mesec kasneje je francoski predsednik Chirac podal svoja stališča o evropski ureditvi in se zavzel za nekako Evropo uspešnosti. Poleg tega si je francoski državni poglavar zamislil nekako Federacijo držav narodov, verjetno še malo golističnega izvora. Britanski premier Tony Blair (ki je zdaj žel zmagoslavljeni volilni uspeh) pa se je še lansko jesen zavzel za nekako Evropo svobodnih narodov. Pri tem angleški premier pravi, da bi morala Evropa postati sicer neka velesila, ne pa nekaka naddržava. Premier Blair je mnenja, da bi v takem okviru lahko šlo za močno Veliko Britanijo v močni Evropi.

Tudi nemški kancler je večkrat posegel v evropeistično debato; med drugim zagovarja Schröder neko sofinanciranje različnih evropskih projektov, in to zlasti v kmetijstvu.

STRAN 2

ANDREJ BRATUŽ

BUSH IN PUTIN NA BRDU DOSEGLA SPORAZUM O NOVEM OBDOBJU

MED POGOVORI POHVALE IN POZORNOST SLOVENIJI

MARJAN DROBEŽ

V nasprotju s protokolom in običaji ob srečanjih državnikov, ki državam gostiteljicam praviloma namenijo le najnujnejšo dolžno pozornost, so dvostranski pogovori predsednika Slovenije Milana Kučana in premiera Janeza Drnovška z ameriškim in ruskim predsednikom trajali skupaj kar poldruugo uro. Pogovori na Brdu so potekali v zelo sproščenem in pristrčnem vzdušju, pri čemer sta predsednika nekoč sovražnih si velesil vzpostavila ozračje medsebojnega zaupanja. George Bush je na častniškarski konferenci ob koncu srečanja dejal, "da je Vladimir Putin velik voditelj države, ki postaja partnerica ZDA". "Kakor hitro sem ga pogledal v oči - je dodal - sem videl in ugotovil, da mu lahko zaupam". Ruski predsednik je bil bolj zadržan, a je Bushu odgovoril s poklonom, "da je med njunim srečanjem doživel veliko več, kot je pričakoval".

Namen srečanja na Brdu je bil predvsem ta, da se predsednika spoznata in si izmenjata mnenja ter ocene o najpomembnejših mednarodnih vprašanjih, kot so, denimo, ameriški načrt o protiraketnem ščitju v vesolju, krizne razmere na Balkanu, posebej v Makedoniji in na Kosovu, boj proti mednarodnemu terorizmu, napetost med Izraelom in Palestinci oz. arabskimi državami, načrti za širjenje zveze Nato ter okrepitev gospodarskih in trgovinskih izmenjav med ZDA in Rusijo. Predsednika sta o omenjenih in drugih problemih današnjega sveta ponovila svoja, v marsičem že znana stališča in ocene, a sta poudarila, "da se začenjajo bistveno drugačni, 21. stoletju primerne odnosi med državama. Zanje naj bo značilno ozračje zaupanja, ki naj bi omogočilo skupno reševanje problemov". Voditelja sta na Brdu "dobila mandat, da skupaj rešujeta probleme 21. stoletja", in se dogovorila, "da bodo vse sporne teme v prihodnje predmet skupnega usklajevanja in dogovarjanja". Novo ozračje in nov začetek naj bi v kratkem

Slovenija je bila v soboto, 16. junija, zaradi srečanja predsednikov ZDA in Rusije, Georga Busha in Vladimira Putina, v gradu Brdo pri Kranju za nekaj ur središče sveta. Njeno zadovoljstvo in zadoščenje sta popolni; prvo srečanje predsednikov svetovne super-sile (tako označujejo ZDA) in svetovne velesile (takšen je sedanji status Rusije) je uspelo, bolj kot so pričakovali tudi največji optimisti, Slovenija pa je bila na vrhu na Brdu in tudi v obdobju priprav nanj deležna pomembne pozornosti, priznanj in pohval.

utrdila tudi srečanja ministrov in strokovnjakov iz obeh držav, ki se bodo konkretnije lotili posameznih problemov, predsednika Bush in Putin pa sta se dogovorila, da se bosta letos še dvakrat ali nemara celo trikrat srečala.

TUDI O SPREJEMU SLOVENIJE V NATO IN EU

O Sloveniji je bilo v dneh pred srečanjem na Brdu, med sestankom njenih predstavnikov s predsednikoma Bushem in Putinom, pa tudi v častniškarskih zapisih oz. odmevih z vrha, veliko obravnav. Vsa razmišljanja so bila ugodna, razen nekaterih častniškarskih prispevkov v Avstriji, ki so izražali zavist nekaterih tamkajšnjih političnih okolij, ker je srečanje dveh velikih državnikov bilo zaupano Sloveniji, in ne, denimo, Avstriji.

Predsednika Kučan in Drnovšek sta v pogovorih z Bushem in Putinom zatrdila, da bo Slovenija lahko dobra zaveznica obeh, ZDA in Rusije, tako kakor vsem drugim državam, ki si želijo mir, varnost, blaginjo in razvoj. Predsednik Bush je takšno namero posredno potrdil z izjavo na Brdu, "da je Slovenija ena izmed zgodb o uspehu v državah jugovzhodne Evrope". Sloveniji je polaskal tudi v izjavi dopisniku državne TV v ZDA Mateju Šurcu, ko je dejal: "Imel bom priložnost, da obiščem Slovenijo, državo, ki je pokazala, kaj je možno v demokraciji in kaj se lahko zgodi, če damo svobodi priložnost, da se uveljavi". Enako mnenje je imela predsednikova svetovalka za državno varnost Condoleezza Rice, ko je dejala, "da je Slovenija sama po sebi pomembna postaja za srečanje dveh predsednikov, vaša država pa je tudi upoštevanja vredna zgodba o uspehu".

Predsednik ZDA ni natančneje govoril o možnosti, da bo Slovenija na prihodnjem vrhu držav članic Nata, ki bo

proti koncu leta 2002 v Pragi, povabljeni v to vojaško oz. obrambno zvezo. Toda nakazal je možnosti, da bi se to lahko zgodilo. Bush je, denimo, na Brdu dejal, "da podpira vključevanje Slovenije v evroatlantske povezave". Dodal je, "da imamo enotno željo za širitev Nata, kar je smotna stvar. Seveda bodo morale države kandidatke izpolniti pogoje za članstvo. Navdušen sem nad napredkom Slovenije, in to bomo upoštevali na vrhu naslednje leto v Pragi". Pomenljivo je tisto, kar sta glede širitve Nata v Varšavi, ki jo je ameriški predsednik med svojo turnejo v Evropi tudi obiskal, v skupni izja-

vi poudarila George Bush in poljski predsednik Aleksander Kwasniewski. Zvezo Nato sta označila za temelj "transatlantske varnosti" in se strinjala, "da bi morale biti poleg Slovaške in Slovenije kandidatke za članstvo v Natu tudi baltske države". Srečanje na Brdu je bilo v vseh pogledih vzorno organizirano in pripravljeno, za kar sta se Sloveniji zahvalila tudi predsednika Združenih držav Amerike in Rusije. Obisk in pogovore Busha in Putina je spremljalo več kot 1.100 častnikarjev z vsega sveta, približno polovica iz Slovenije in polovica iz tujine.

STRAN 16

VLADO KRESLIN IN BELTINSKA BANDA AUGURJI V GORICI SREČNO AUGURS

Več kot 50 slovenskih goriških društev in organizacij je priredilo v torek, 19. junija, na goriškem gradu koncert kantavtorja Vlada Kreslina in Beltinske bande. Naj slovenska pesem pozdravi tisočletnico Gorice! Kronika prihodnjic.

02 Janez Povše
NIKAR ŠE VEČ OROŽJA

02 Breda Susič
NOVE NALOGE EVROPSKE UNIJE

02 Alojz Tul
POLITIČNO DROBLJENJE MANJŠINSKIH SIL

03 Iva Koršič / intervju
MARKO SOSIČ

05 Danijel Devetak
BLAGOR MEDVEDOM!

06 Filibert Benedetič
GLAS KORENIN: PREKINITEV NA ZVEZAH

07 Jože Štucin
MLADI IN OBETAVNI GLASBENIKI

08 Ivan Žerjal
VOLITEV SE JE TREBA UDELEŽITI...

12 Jurij Paljk
O ČAKANJU

16 Peter Szabo
POJDITE DELAT!

BERLUSCONIJEVA VLADA PRED PARLAMENTOM

DRAGO LEGIŠA

Vlada ministrskega predsednika Silvia Berlusconi se je na začetku tedna predstavila parlamentu, ki ji bo izglasoval zaupnico. O tem ni nobenega dvoma, saj ima nova vlada krepko večino v obeh zakonodajnih zbornicah. Berlusconi je imel programski govor najprej v senatu, ki je o zaupnici vladi glasoval v sredo, 20. t.m. Do konca tedna bo zaupnico izglasovala tudi poslanska zbornica.

"Po sedmih letih se vračamo v to zbornico - je začel svoj govor ministrski predsednik - z enako voljo: hočemo spremeniti Italijo!" Slednja bo ohranila svojo dosedanjo politično usmeritev, toda nova vlada se bo odločno prizadevala za izvedbo pomembnih institucionalnih reform, pri čemer bo parlament opravil vse naloge, za katere je pristojen.

Kar zadeva zunanjo politiko, se je Berlusconi skliceval na potek zadnjih srečanj v Bruslju in

Göteborgu. S prvega je Atlantsko zavezništvo izšlo okrepljeno, ker so bili odpravljene nesporazumi z vlado ameriškega predsednika Busha, na drugem srečanju pa je bila dejansko odprta zelena luč za širitev Evropske unije na vzhod, s čimer se Berlusconi vlada popolnoma strinja. Precejšnje pozornost je govornik posvetil srečanju predstavnikom industrijsko najbolj razvitih držav (G8), ki bo v Genovi konec julija.

STRAN 16

NOVE NALOGE EVROPSKE UNIJE

BREDA SUSIČ

Vrh voditeljev evropske petnajsterice, ki je 15. in 16. junija potekal v drugem največjem švedskem mestu Göteborgu, bo mnogim ostala še dolgo v spominu. Najmočnejši vtis so na javno mnenje naredili nasilni izgredi manifestantov proti globalizaciji, s katerimi so opustošili mestno središče in s kamenjem obmetavali policaje. Ti so reagirali tudi s streljanjem, končni obračun šokantnih prizorov pa je bil 600 aretacij, okrog 50 ranjenih oseb in splošno ogorčenje ter zaskrbljenost tako nad nasilnostjo manifestantov kot nad reakcijo organizatorjev.

Vrh pa je s političnega vidika prinesel veliko pomembnih novosti. V prvi vrsti gre za potrditev širitvenega procesa Evropske unije, ki si je prvič uradno zastavila tudi časovne termine za sprejem najbolj pripravljenih članic kandidat. Veliko teže ima odločitev, da bo Unija storila vse, kar je potrebno, zato da bo sama pripravljena na sprejem novih članic že do konca leta 2002, čeprav je odgovornost za uresničitev cilja petnajsterica v veliki meri pripisala kandidatkam samim. Napredek v širitvenem procesu bo torej odvisen od nadaljevanja intenzivnih priprav prosilk za članstvo. Na zadnjem rednem polletnem zasedanju decembra

lani v Nici se vrh v sklepkih ni izrazil o tem, kdaj naj bi se pristopna pogajanja končala, izrazil je zgolj upanje o sodelovanju prvih novih članic na prihodnjih evropskih volitvah leta 2004. V Göteborgu pa so datum zapisali črno na belem v zaključni dokument.

Drugi pomemben dosežek vrha v Göteborgu pa je potrditev EU, da ostaja zavezana Kiotskim odločitvam o emisijah nevarnih plinov, ki povzročajo velike klimatske spremembe. Dan pred vrhom EU so se evropski voditelji - predsedujoči Persson, predsednik Evropske komisije Prodi in evropski "minister" za zunanjo in varnostno politiko Solana - srečali z ameriškim predsednikom Bushem, ki je prispele na svojo prvo evropsko turnejo. Göteborg je bila tretja postaja turnee, po obisku v Španiji in po vrhunskem za-

sedanju zveze NATO v Bruslju. Pot ga je nato s švedske vodila še na Poljsko, turnejo pa je v soboto, kot znano, sklenil v Sloveniji, kjer se je srečal z ruskim kolegom Putinom. Prvi vrh EU in ZDA po zamenjavi ameriške administracije ni prinesel zbliznanj pogledov na mednarodni protokol o zmanjševanju emisij nevarnih plinov, saj je Bush ostal pri svojih odločitvah o zavrnitvi Kiotskega protokola. Voditelji Evropske unije pa so potrdili odločenost izpolniti zaveze, ki jih ta predvideva. Tako bo Evropska komisija do konca letošnjega leta pripravila predlog za ratifikacijo protokola.

Ceprav je Kiotski protokol le aspirin za planet, ki v resnici bo leha za pljučnico, je vendarle pozitiven začetek prizadevanj za izboljšanje zdravstvenega stanja Zemlje. Čeprav se ga ne zaveda, je to morda prvi majhen, a pomemben rezultat, ki ga je doseglo ravno prej omenjeno sporno gibanje proti globalizaciji. Svetovni politični voditelji se bodo tudi na julijem vrhu v Genovi pogovarjali o perečih temah, na katere opozarjajo ne samo zloglasno "ljudstvo iz Seattle", pač pa tudi drugi (v Genovi bodo na primer 2 tedna pred vrhom G8 protestirali mladi katoličani iz vse Italije): o revščini, razlikah med Jugom in Severom, črtanju dolga manj razvitih držav itd.

2

ČETRTEK, 21. JUNIJA 2001

POLITIČNO DROBLJENJE MANJŠINSKIH SIL

ALOJZ TUL

Letošnje parlamentarne in delne upravne volitve pri nas nam ponovno dajejo priložnost, da med drugim skušamo prikazati odnos pripadnikov naše manjšinske narodne skupnosti do le-teh, kar se kaže na eni strani v njihovi prisotnosti na kandidatnih listah, na drugi strani pa v njihovi opredelitvi za razne stranke in gibanja.

Splošno znana ugotovitev je, da je naša manjšina za razliko od nemške manjšine v boscenski pokrajini in francoske v Dolini Aoste strankarsko močno razcepljena, tako da o kakem njenem enotnem ali skupnem volilnem nastopanju sploh moremo govoriti. Prav tako je na dlani politična škoda, ki jo takšna razpršenost posredno in neposredno prinaša manjšinski skupnosti kot celoti. Ta pojav razdrobljenosti je prisoten ves povojni čas hladne vojne v obeh nazorskih taborih. Stanje se je nekoliko popravilo na t.i. demokratični strani s pomenjenjem raznih skupin v okviru nove stranke Slovenske skupnosti okrog leta 1965. Pri tem je treba poudariti, da je šlo za združitev samostojnih slovenskih skupin, ki so načelno odklanjale vključevanje Slovencev v italijanske stranke katerekoli idejne usmeritve.

V t.i. levem taboru pa je bilo in je še vedno veljavno načelo vključevanja tako italijanskih kot slovenskih članov v skupno

stranko. Slovenskim članom se v večji ali manjši meri priznava neke vrste notranja avtonomija, seveda v skladu z ideološko usmerjenostjo in organizacijsko strukturo zadevne vsedržavne stranke. V zadnjem desetletju so se v levem taboru dogodile velike spremembe in nastopile nove delitve, ki so tako rekoč avtomatično zajele tudi slovenske pripadnike stranke. Tako imamo danes tri dediče nekdanje KPI: to so Levi demokrati, Italijanski komunisti in Komunistična prenova.

SLOVENCISKO V VSEH STRANKAH

V zadnjem obdobju so se pojavila nova krajevna gibanja in stranke, h katerim so pristopili tudi nekateri Slovenci, kar je povsem demokratično in legitimno. Toda vprašati se je treba tudi, ali je to za že tako okrnjeno manjšinsko skupnost politično smiselno in perspektivno. Kako škodljiva je za manjšinsko skupnost politična in strankarska razcepljenost, so zgovorno pokazale nedavne parlamentarne volitve, ko je sicer večina t.i. slovenskih političnih komponent nastopila v okviru širše povezave Oljke, a iste komponente se niso niti skušale dogovoriti za skupnega kandidata v senatorskem okrožju, kjer je bila konkretna možnost za njegovo izvolitev. Spet je prevladala stroga strankarska izbira, ki so jo vsilila vsedržavna vodstva strank, namesto da bi izbirno prepustili manj-

šini sami. Popolnoma je odpravljeno načelo, da je manjšina subjekt, o čemer tudi stranke, ki se štejejo za naklonjene, stalno govorijo.

Pravkar so se končale volitve za obnovev občinskega sveta v Trstu ter tržiškega in goriškega pokrajinskega sveta. Na volilnih tribunah slovenske deželne televizije smo imeli priložnost videti in poslušati poleg kandidatov tradicionalnih strank, ki imajo v svojih vrstah slovenske člane, tudi nekatere Slovence, ki so se v zadnjem času opredelili za nova politična gibanja, kot so Naprej, Italija (Forza Italia), Za tvoj Trst (Per la tua Trieste) ter Julijska fronta (Fronte Giuliano).

S tem v zvezi se marsikdo radovedno sprašuje, ali gre v danih primerih za tolikšno samozavestnost nekaterih pripadnikov naše manjšine, da želijo zanj nekaj doseči v okviru novih gibanj in strank, ali gre za običajno krvodajalsko dejanje v političnem pomenu besede. Vprašati se je tudi treba, zakaj jih prvenstveno pritegujejo aktualni problemi in ne vprašanja manjšine, h kateri se sami prištevajo.

Kot vidimo, drobljenje manjšinskih sil ne pozna nobenih zadržkov. Glas slovenskega volivca pride vsem prav, tudi tistim strankam in gibanjem, ki sicer ne kažejo kake naklonjenosti uresničevanju manjšinskih pravic.

S 1. STRANI

EVROPA JUTRI

Poleg tega pa se zavzema za Listino osnovnih pravic, prav tako pa tudi za neko novo ovrednotenje evropskega parlamenta, ministrski svet pa naj bi zamenjala evropska zbornica držav.

V pariškem dnevniku Le Monde smo lahko prejšnje dni brali veliko tehtnih člankov o Evropski uniji in njenem današnjem razvoju. Francoski ekonomist Jean Matouk je v daljšem razmišljanju o evropski dr-

žavi oz. narodu med drugim zapisal: "Koliko velja Evropska unija v sedanjih oblikah? Samo neko stalno evropsko izvršno telo, ki ga nadzira parlament z močno demokratično podlago, lahko da to Evropi ter ji vtisne svojo vizijo trajnega razvoja". Isti avtor se po širšem razmišljanju ob političnem razvoju Evrope spominja na besede, ki jih je pred več kot sto leti napisal filozof Ernest Renan. Ta namreč ob mislih na nekdanje narode države pripominja, da "ti narodi niso večni, nastali so in bodo propadli. Evropska

konfederacija jih bo nadomestila". Zgodovina bo pokazala, kaj bo iz vsega tega nastalo.

Kar zadeva širitev Evropske unije, je sam njen predsednik Prodi v Göteborgu odločno potrdil čim hitrejšo širitev na vzhod. Sam je bil nedavno v Sloveniji, kjer je med drugim dejal, da je sicer Slovenija že v Evropi. Tudi novi italijanski predsednik vlade Berlusconi je slovenskemu kolegu Drnovšku zagotovil, da Italija ne bo več pogojevala vstopa Slovenije v Evropsko unijo.

POVEJMO NA GLAS JANEZ POVŠE

NIKAR ŠE VEČ OROŽJA

Nikar še več orožja bi moralo postati geslo vseh ljudi dobre volje. Nikar še več orožja, kajti orožje ne prinaša miru. Orožje je orožje, ključ le vojno in je nasprotje vsakršnemu sporazumevanju med ljudmi.

Te in podobne misli bi morale tako rekoč nujno stopiti v vse nas, ko je ponovno vse več govora o tako zvanem vesoljskem ščitu. Vesoljski ščit je raketni sistem postavljen v satelitsko krožnico nad zemljo, od koder je mogoče prestreči napadalne rakete in jih uničiti. Gre za novo uradno oborožitevno zamisel, ki namerava umestiti raketne konice v vesoljski prostor. Toda, in v tem je past, vesoljski ščit želi biti obrambne narave. In ko rečemo obrambne narave, se nam prične dozdevati, da je takšno orožje blago in milo, da nikomur ne more storiti nič zalega, le štiti nas pred morebitnimi sovražniki, ne vemo še sicer pred katerimi, vendar se bodo prav gotovo čez noč pojavili.

V tem času, ko bi bilo mogoče z obstoječim jedrskim in kemičnim orožjem kar nekajkrat uničiti vsakršno življenje na zemlji. V času, ko bi lahko po težkih izkušnjah minulega stoletja začrtali povsem drugačne, na vsak način miroljubne smernice, se zdi zamisel vesoljskega ščita do skrajnosti osupljiva. Kot bi hoteli nekateri nadaljevati logiko ravnotežja strahu, po kateri je mir možen samo tedaj, kadar se vsi drug drugega primerno bojimo, strah v kosti pa požene le orožje, torej dobesedna grožnja. Kot bi torej ho-

teli nadaljevati logiko o sovražniku, ki nam streže po življenju in naj bi ga človek potreboval, sicer sam ni zdrav in mu nekaj manjka. Kot bi kar naprej dokazovali, da v bistvu potrebujemo razlog za lastno sovraštvo in zato tudi zunanjega sovražnika, v svoji bližini ali pa na tisoče kilometrov daleč.

Tudi če bomo do zob oboroženi in nešteto krat vojaško zavarovani, še ne bomo varni. Še bolj se bomo bali za lastno varnost in še manj bomo zaupali tako zvanim sovražnikom. Po tej poti ne bo človeštvo prišlo nikamor, človečnost se ne bo poglabljala, mir ne bo nikdar trden. Zato je pravzaprav nenavadno, da se dviga tako malo glasov za smer, ki je nesmiselnemu oboroževanju popolnoma nasprotna, da je namreč tako slabo slišati glasove za vzpostavljane resnično lepših in plodnejših odnosov med vsemi ljudmi in da so vzgibi človečnosti tako sramežljivi in plahi. Ne nazadnje nov čas odkriva povsem nove naloge, saj se svet vse bolj kaže kot prepad med bogatimi in revnimi ter kar kliče po edinem smiselnem orožju vseh časov, to pa je resnična solidarnost in iskren boj zoper revščino, lakoto, pomanjkanje in vsakovrstno odpravljivo trpljenje. Novi čas nam to prelepo smer naravnost ponuja in zato bi bilo še kako prav, da bi se vsi skupaj v novem tisočletju odločno izognili hladnemu objemu morebitne nove hladne vojne.

NOVI GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 GORICA, RIVA PIAZZUTTA 18

TEL. 0481 533 177

FAX 0481 536 978

E-MAIL noviglas@tmedia.it

34133 TRST, ULICA DONIZETTI 3

TEL. 040 365 473

FAX 040 775 419

E-MAIL nglasts@tin.it

GLAVNI UREDNIK ANDREJ BRATUŽ

ODGOVORNI UREDNIK DRAGO LEGIŠA

IZDAJATEL ZADRUGA GORIŠKA MOHORJEVA; PREDSEDNIK DR. DAMJAN PAULIN

REGISTRIRAN NA SODIŠČU V GORICI 28.1.1949 POD ZAPOREDNO ŠTEVILKO 5

TISK TISKARNA BUDIN / GORICA

NOVI GLAS JE ČLAN ZDRUŽENJA PERIODIČNEGA TISKA V ITALIJI - USPI

IN ZVEZE KATOLIŠKIH TEDNIKOV V ITALIJI - FISC

LETNA NAROČNINA ITALIJA IN SLOVENIJA 80.000 LIR,

INOZEMSTVO 120.000 LIR, ZRAČNA POŠTA 150.000 LIR

POŠTNI TEKOČI RAČUN 10647493

CENA OGLASOV PO DOGOVORU

INTERVJU / MARKO SOSIČ

SVETAL POGLED V PRETEKLOST IN PRIHODNOST

IVA KORŠIČ

Minula sezona je prinesla marsikatero novost; med drugim je v njej SSG odprlo vrata italijanskim gledalcem z uvedbo abonmaja T s simultanim prevajanjem oz. s podnapisi. Kako je gledališče premostilo tehnične težave v zvezi s tem in kakšen je bil odziv italijanske publike?

Dve mandatni dobi Illyjeve občinske uprave sta ustvarili v Trstu neko ozračje srednjeevropskega, pa tudi kozmopolitskega mesta. Politična težnja je stremela po tem, da bi postal Trst živo, moderno mesto. Zato je bilo lažje z našo zamisljivo vključiti se v ta tok dogajanja, kot bi se lahko, recimo, pred petnajstimi leti. Ob podpori upravnega sveta SSG smo se lotili odpiranja italijanskemu delu prebivalstva. Tehnična izpeljava prevajanja je bila zaupana podjetju Underlight, ki jo je izvedlo zelo natančno. Prevodi so seveda zahtevali veliko organizacijskega in trdega dela. Velik zalogaj je bil to, a vesel sem, da smo ga uspešno opravili in da bomo z delom še nadaljevali.

Kaj pa so slovenski gledalci menili o tem?

Poleg pozitivnih so padle tudi kritične pripombe, češ da v italijanskem teatru ne bomo nikoli videli slovenskega podnapisa, ali kaka bolj pikra opomba, da se prodajamo. Vendar menim, da je bil ta podvig nujen za vzpostavitev tesnejšega stika z italijanskim življenjem. Vsa sezona je bila zasnovana v tem smislu. Prva predstava, *Krvava svatba*, je nekako podprla to odločitev in spregovorila z univerzalnejšo govorico, ki ne sloni na samem jeziku, in zaradi tega je bil izbran režiser Damir Zlatar Frey s svojsko poetiko. Odziv mesta je bil izreden. Predstava sama velja za eno boljših produkcij letošnje sezone v deželnem merilu.

Bo zaradi tega zaživela na odru tudi prihodnje leto?

Prihodnjo sezono bo seveda še na programu. Prav v teh dneh se trudim, da ji zastavim pot gostovanj po Italiji. Le-ta bo možno izvesti prav zaradi vezi, ki so se stakale z ravnateljki italijanskih gledališč. Ti so se v minuli sezoni odzvali na moje povabilo, ko sem predlagal, naj se ena izmed rednih sej Združenja italijanskih stalnih gledališč organizira v našem gledališču. Presenečen sem bil, ko sem dobil pritriljen odgovor predsednika Združenja, direktorja Piccolo teatro di Milano. Seja je bila res pri nas, od 13 ravnatelj jih je bilo prisotnih 11; torej velika večina. S svojo prisotnostjo so pokazali veliko pozornost do našega dela, za kar sem bil zelo zadovoljen. Takrat so si tudi ogledali predstavo *Krvava svatba*, ki je bila odigrana izrecno zanje. Navdušila jih je in izrazili so željo, da bi SSG prišlo k njim v goste. Če bo šlo po sreči, bo SSG prvič v svoji zgodovini gostovalo v sklopu italijanskih stalnih gledališč. V letošnji sezoni je sicer že doživela veliko gostovanj po Italiji, tudi na raznih manjših ali večjih festivalih (Vicenza, Verona, Padova, Treviso), italijanska inačica otroške predstave *Ti in jaz Mali medo*. Moram poudariti, da je pri teh gostovanjih treba pripisati veliko zaslugo organizacijski sposobnosti naše organizatorke, odgovorne za stike z javnostjo Valentine Repini, brez katere bi gotovo ne mogli izpeljati načrtovanjih programov. Dejansko je ona moja prva velika sodelavka; res smo imeli pri izbiri osebe izjemno srečno roko in prepričan sem, da čaka Valentino še

Tudi v letošnjem letu je mimo vseh čeri pod jasnimi, včasih malce oblačnim nebom ravnatelj in umetniški vodja – režiser in pisec občutenih literarnih del – Marko Sosič z dragocenimi sodelavci varno pripeljal v pristan sezono 2000/2001 Slovenskega stalnega gledališča, ki bo zaradi nekaterih zelo učinkovitih postavitev zapustila trajen pečat v zgodovini zamejskega gledališča. Igralci in tehniki so odšli na zaslužne – nekateri delovne – počitnice, ker se je zanje kot v vseh italijanskih gledališčih prekinila letna pogodba, ki bo spet stekla v jeseni. Uprava in vodstvo gledališča pa imata v tem času veliko dela pri načrtovanju naslednje sezone. Tako smo med enim in drugim delovnim potovanjem ujeli ravnatelja Marka Sosiča za pogovor o pravkar minuli sezoni; nanj je rad pristal in se mu zato iskreno zahvaljujemo.

dolga pot v našem teatru ali kje drugje.

Kot sem prej omenil, pripravljamo ob programiranju sezone pot predstavi *Krvava svatba*, ki bi morala živeti še celo leto 2002, da se bo uresničil zastavljeni načrt. Poleg formalnega stika na zgoraj omenjeni seji, je bilo treba poglobiti vezi z osebnim obiskom k vsakemu zainteresiranemu ravnatelju in iskati pravi pogoj, da se predstava dobro namesti. Obiskala naj bi Milan, Rim, L'Aquilo, Brescia, Modeno, Prato, Bocen, ki je za prihodnje izrazil željo po slovenski predstavi oz. slovenskem tekstu, in še Palermo, če nam bo uspelo. Gostovanja bi se izvedla v sezoni teh gledališč, sicer izven abonmaja. Izmenjava s temi teatri ni možna, vendar obstajajo druge oblike sodelovanja, z drugačnimi poetikami, ki jih je mogoče zaslediti v nekaterih predstavah.

In kako potekajo pogajanja?

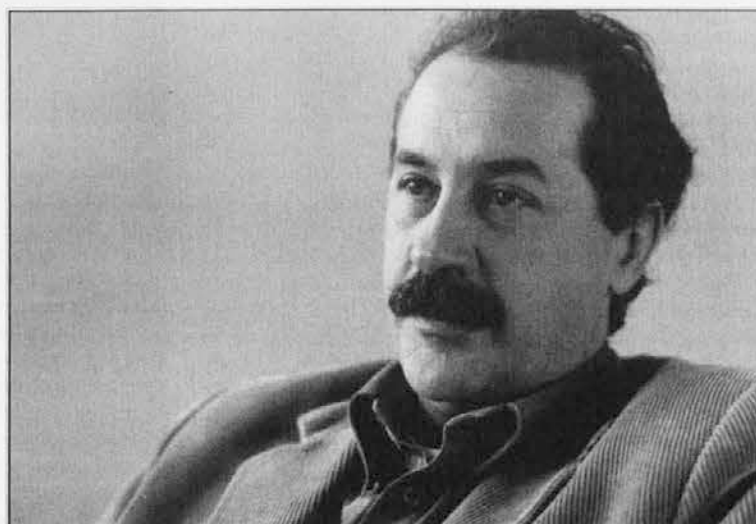
Obisk v Modeni me je npr. zelo ohrabil tudi glede drugačne zastavitve našega gledališča. S finančnimi sredstvi, ki jih imamo na razpolago, in z majhnim številom osebja skušamo ohranjevati obliko slovenskega teatra, kot je v Sloveniji, s stalnim ansambлом. Tudi v bodoče lahko ansambel še tako deluje, vendar se da njegovo delovanje nekoliko preusmeriti in ustvarjati tudi v koprodukciji z Italijani, ki so pripravljani za to. Pri njih namreč odkrivam bogat svet s seveda drugačno gledališko estetiko, ki se pa ne more posplošiti in razširiti na vsa gledališča, ki delujejo v Italiji. Italijanski teater sloni nekoliko bolj na zvezdnstvu, ki je pa že v zatonu. Manj je poglobljen in igralsko manj izrazit, bolj teatralen kot naš. So pa tudi razlike. In ravno v teh razlikah bi se dalo najti neki skupen jezik z našim gledališčem.

Ko že govorimo o Krvavi svatbi, kakšne odmeve je imela ta predstava v Sloveniji?

V Sloveniji ni bilo posebnega odziva nanjo, saj pravzaprav nismo imeli nobenega gostovanja; Cankarjev dom se je sicer zanimal zanj, a do predstave ni še prišlo. Slovenski gledališki svet se je v zadnjih dveh letih pokazal nekoliko bolj hladno do Freyevih predstav, ker je mogoče že doobra spoznal oblike njegovega umetniškega jezika. Jaz pa sem ponosen, da je Frey sploh delal pri nas. Sodelovanje z njim je obrodilo tako predstavo, ki je bila zelo dobro vabilo za italijansko govoreče gledalce; ti se niso približali našemu gledališču s strogo izpeljano slovensko dramo, ampak z delom, ki je imelo neki drugačen izraz, skupen našemu mediteranskemu temperamentu.

Odpiranje SSG proti italijanskemu svetu pomeni morda neko zaprtost Slovenije do našega gledališča?

Ne, pri tem ne gre za zaprtost ali odprtost Slovenije do našega dela, to je pač naša odločitev in zdela se mi je najunja za pridobitev večje samozaveesti našega teatra, ki živi in deluje v Italiji v slovenskem jeziku, in menim, da lahko predstavlja Slovenijo v Italiji. Kar se pa tiče Slovenije same, je njena evforija vstopanja v Evropo zabrisala marsi-

kaj in razvrednotila tudi marsikateri plemeniti stik. Govorim seveda o neki uradni kulturni politiki, ki se, po mojem, morda premalo zaveda pomembnosti slovenskega človeka na tej strani meje. Ko mej ne bo več, bo veliko težje delovati tudi za nas; to je paradoks, vendar takrat bo obveljala samo visoka kakovost (kar je morebiti tudi prav). Slovenija bi sicer morala urediti tudi odnos do samega tržaškega Kulturnega doma, do stavbe, pri kateri bi bilo treba najprej pri nas juridično razrešiti vprašanje lastništva. Slovenija bi po mojem mnenju morala poiskati pot k tehtnejšim prispevkom za kritje stroškov pri dokončevanju obnove Kulturnega doma.

Da se vrnemo k minuli sezoni, kako so jo spremljali slovenski gledalci? Se je krivulja števila abonmentov zvišala?

Letos sem bil zadovoljen s številom vpisov abonmentov, ki jih je bilo kar 3.216, v primerjavi s sezono 1999/2000 se je zvečalo njihovo število za 20%, in tudi z obiskom gledalcev, ki jih je bilo 49.102. V gledališče je zahajala nova publika. Pri predstavah je sodelovalo veliko mladih, in to je seveda dobro vplivalo na nov dotok gledalcev.

S tem v zvezi bi rada vedela, če bo morda v prihodnje pod okriljem SSG delovala gledališka šola ali kaj podobnega, da bi imelo naše gledališče spel na razpolago nekaj domačih igralskih moči. Gledalci bi tako začutili, da je to gledališče res njihovo.

Upam, da bomo z januarjem začeli s šolo, v kateri naj bi se izoblikovali mladi igralci iz Tržaške in Goriške. Sicer pa mislim, da morajo gledalci občutiti gledališče za svoje zaradi avtentičnosti izpovedi, ne glede na to, od kod prihajajo igralci. Za teater je nedvomno koristno, da ima kadre iz svojih vrst, vendar se je veliko igralcev iz Slovenije še globlje navezalo na ta prostor in teater, kot se lahko naš človek, ki je rojen tu. Namen je seveda, da se odpre gledališka šola, ki naj ne sloni na popoldanskih "počitniških" uricah za ljubitelje, pač pa da bo kvalitetna in da bodo v njej vzklijele nove gledališke moči.

Res čudno je namreč dejstvo, da imamo še kar veliko ljubiteljskih igralcev, skoro nič pa profesionalcev.

Pred leti je precej naših mladih sodelovalo z gledališčem; vodstvo je podprlo njihov študij v Ljubljani, a morda ne dovolj korenito, da bi se vse dobro izteklo. Sicer njihov uspeh ali neuspeh ni bil odvisen od vodstva teatra, ampak od Akademije. Nekateri so bili sprejeti, drugi ne, eni so obupali. Mislim, da bosta letos neki fant in dekle poizkusila srečo na AGRFT. Gledališče si pač prizadeva, da bi mladi, ki se želijo priključiti naši gledališki hiši, našli svoj prostor v njej. SSG potrebuje tudi veliko sodelavcev, ki jih trenutno ne more zaposliti, ker finance niso rožnate. Moram poudariti, da je velika zasluga predsednika upravnega sveta SSG Filiberta Benedetiča, če vsa ta leta sploh shajamo z danimi finančnimi sredstvi. Morda nam bo uspelo dobiti kaj več od dežele, ki je ob občini in pokrajini soustanovitelj teatra. Občina je letos bila bolj pozorna do nas zaradi podnapisov, ki so nam prinesli nekaj več sredstev.

Kako bo pa v prihodnji sezoni? Bodo štiri premiere v domači produkciji kot letos?

Čeprav bo javna predstavitev nove sezone šele v septembru, lahko že sedaj napovem, da pet premier ni mogoče več izvesti, saj ob vseh ponovitvah in gostovanjih naš številčno skromni ansambel tega ne zmore. V Sloveniji imajo gledališča v povprečju trideset igralcev, mi pa jih imamo le deset; tudi tehničnega osebja je pri njih več. Sicer pa gledalci ne bodo v ničemer prikrajšani.

V letošnji sezoni smo imeli, tudi v Gorici, nekaj zelo dobrih gostovanj, med temi ljubljansko Dramo z Jezom. Goriški gledalci so z veseljem sprejeli to ponudbo, saj je z njo SSG izkazalo pozornost do njih. Nekateri se med letom niso peljali v tržaški Kulturni dom na predstave, ki iz tehničnih vzrokov se niso mogle seliti v goriški dvorani.

SSG bo goriškim abonmentom v septembru ponudilo še dodatno, "poletno" predstavo, ki jo je obljubilo ob koncu letošnje sezone.

Goriški abonenti so tudi zelo lepo sprejeli pobudo, ki jim je nudila brezplačen ogled komedije Tistega lepega dne v izvedbi Primorskega

dramskega gledališča v novogoriškem gledališču. V zvezi s tem bi vas vprašala, zakaj ni tesnejših stikov med "sosednima" hišama, SSG in PDG?

Po svoje lahko odgovorim zelo pragmatično ali mogoče bolj kompleksno, osebno. Mislim, da sicer ni posebnih zaprek pri sodelovanju obeh teaterov. Tudi v prihodnji sezoni bomo sodelovali s Primorskim dramskim gledališčem. Toda v določenem trenutku se je prisotnost PDG pojavila v samem Trstu ob Gledališkem vrtljaku in pri tem je organizator le-tega obšel naš teater in to seveda je nepošteno in neprofesionalno. PDG namreč pozna pogoje, v katerih deluje naš teater. To vdiranje v naš prostor ni etično. Morda to name tako negativno vpliva, ker sem živel v Novi Gorici, tam deloval in poznam gledališčinike. Jaz sem po naravi manj "zvit", sedaj počasi to postajam, vendar si tega ne štejem v čast; poklic te pač vodi v to smer, da lahko preživiš. Normalno pa je, da ima Gorica tesnejše vezi s PDG, z delovanjem teatra onstran meje.

Za trenutek se povrniva nazaj v preteklo sezono. Kako je bilo z ostalimi predstavami abonmajske ponudbe?

Poleg omenjene *Krvave svatbe*, ki ima svojo specifično pot in je bila dobro sprejeta, čeprav so jo nekateri opredelili kot mutasto, kar je izzvenelo kot podcenjujoč odnos do našega delovanja, smo letos imeli še druge uspešnice. Ena izmed teh je *Devetsto*, katere premiera, sicer slabo obiskana, je bila v Gorici, v Trstu smo imeli vrsto uspešnih ponovitev v pododruju. Druga je bila nedvomno *Matiček*, ki je bil nagraden z veliko nagrado ob Tednu slovenske drame in je bil izbran za tekmovalni del prihodnjega Borštnikovega srečanja, na katerem bo SSG nastopilo po štirih letih odsotnosti. Velik uspeh je imela tudi vrnitev Borisa Kobala. Treba je poudariti tudi sodelovanje SSG z gledališčem Miela pri projektu Raz/seljenci z organizacijo literarnih večerov - Miela je pripravila večere filmov in okroglih miz. Celoletno skupno delovanje se je zaključilo s predstavo *Ellis Island*, h kateri se je priključilo tudi gledališče La Contrada, ki jo bodo morda goriški gledalci videli prihodnje leto. Ta predstava je zaključila temo odpiranja našega gledališča italijanskemu obzorju tudi v družbi z drugim gledališkim in življenjskim tkivom mesta z zavestjo tega časa, ki ga sedaj živimo. Tema izseljenstva iz prejšnjega stoletja je še zmeraj žgoče aktualna in tudi Gorica ve marsikaj povedati o tem, saj je v središču novodobnega vala emigracije.

Kaj bi nam lahko še povedali za naprej? So na obzorju kaki premiki v gledališkem ansamblu?

Lahko že sedaj povem, da bodo v prihodnjih uprizoritvah prisotni vidni slovenski in tuji režiserji kot sooblikovalci naše sezone. Poleg gledališke bi zelo rad, da bi stekla še koncertna sezona, da bi se razvila razstavna dejavnost v sodelovanju z likovniki iz Trsta, da bi bila bogata, kakor je na Goriškem; Trst je skoraj nima oz. zelo malo. Mislim, da je Kulturni dom primeren tudi za to. Rad bi, da bi se začela prej omenjena gledališka šola na visoki profesionalni ravni. Lepo bi bilo imeti tudi bralno gledališče, ki bi omogočilo spoznati neuprizorjene dramske tekste, literarne večere, srečanja z avtorji itd.

3

ČETRTEK,
21. JUNIJA
2001

SVETOPISEMSKA RAZMIŠLJANJA
OB BOGOSLUŽNIH BERILIH
V LITURGIČNEM LETU CZLAHTEN IZBOR BOŽJE BESEDE,
NEDELJO ZA NEDELJO

VILJEM ŽERJAL

ROJSTVO JANEZA KRSTNIKA,
SRCE JEZUSOVO (22.6.),
SRCE MARIJINO (23.6.)*"Gospod me je poklical v materinem telesu... moja usta
je naredil kakor oster meč." (Iz 49, 1.2)**"Ti si me stkal v materinem telesu." (Ps 139, 13)**"Odrešenika Jezusa... je... Janez s krstom pokore napo-
vedoval." (Apd 13, 23. 24)**"Janez je njegovo ime." (Lk 1, 63)*

Leta 1947 so v Qumranu ob Jordanu našli zakopane v pesku ali tudi sicer dobro ohranjene knjige/zvitke spisov SZ. Judje, ki so sveto varovali in prepisovali božjo besedo, so bili te dragocenosti poskrili po amforah in drugih posodah po votlinah ob Mrtvem morju. Poskrbeli so, da niso prišle v roke zlasti ne Rimljanov v judovsko-rimski vojni (66-70 po Kr.), ki se je zaključila s klanjem Judov. Zgodovinar Jožef Flavij piše, da so podivjani rimski vojaki križali ujetje Jude tudi na mestno obzidje, ko jim je zmanjkalo lesa za križe. Svoje barbarsko delo so končevali z meči in bodali (Starož.).

Ker je bilo v Qumranu cvetoče meniško-puščavniško življenje (že 150 pr. Kr.), so tamkajšnji menihi dobro poznali okolico, da so jo imeli za primerno skrivališče svetih knjig. Domneva se, da je v Qumranu živela skupina Esenov. Eseni so se strogo držali postave. To se spozna tudi po ostrih besedah Janeza Krstnika, ki se jih je baje naužil med temi menihi SZ, ko je prebival v puščavi: pripravjal se je na svoje preroko poslanstvo.

Toda že Izaija in Jeremija, a sorazmerno vsak prerok čuti težo prerokse službe. Saj mora grajati nevero ljudi, ki so se vdali grehu, tj. odpadu od živega Boga. Jeremija (na sliki) gori za Boga, a obenem doživlja hude notranje boje in stiske. Takole govori: "Zapeljal si me, Gospod, in dal sem se zapeljati. Premočan si bil zame in si zmagal. Ves dan sem v posmeh, vsi se norčujejo iz mene. Kadarkoli govorim, moram vpiti: 'Nasilje in zatiranje!' moram klicati. Zares, Gospodova beseda mi je ves dan v sramotenje in zasmeh. Če rečem: 'Ne bom ga več omenjal ne več govoril v njegovem imenu', je v mojem srcu kakor goreč ogenj, zaprt v mojih kosteh. Trudim se, da bi ga ugasil, pa ne morem... A Gospod je z menoj kakor strahovit junak" (Jer 20, 7-9, 11).

Tudi prerok Jona se skuša umakniti poslanstvu: boji se, zato se skriva, zaspi zaradi malodušnosti, beži od Boga (Jon 1, 1-5).

O Janezu Krstniku menijo nekateri, da je bil preoster, nemoderen, čeprav naj bi bil Jezus bolj strupen. A, če le preberemo, še bolj, če premišljamo Matejevo 23. pogl., tedaj vidimo Jezusovo neizprosno besedno bičanje farizejev in njihove izprijenosti. V njej so pobesneli proti njemu: obsodili so ga na smrt. Nič manj se niso znesli nad največjim prerokom SZ, nad Janezom, ki mu že ime govori: "Bog je milostljiv". Zaradi stvarnosti si priključimo v spomin nastop tega preroka za čistost vere v Boga, ki zahteva življenje po veri ali vsaj priznanje svoje grešnosti ter trden sklep za popoljšanje. Janez je namreč ostro grajal propalost kralja Heroda Antipe. Herod je bil sin Heroda Velikega. Vladal je od 4. pr. Kr. do 39. po Kr. v Galileji in Pereji. Njegova nečakinja Herodiada ni bila žena njegovega brata Filipa (Mr 6, 17), marveč njegovega polbrata Heroda Filipa. Ta je povečini živel v Rimu. Iz tega zakona je imela hčerko, Salomo, ki pa se je pozneje poročila s Filipom. Herod Antipa je zavrnil svojo prvo ženo, ki je bila hčerka sosednjega arabskega kralja Areta (gl 2 Kor 11, 32) zato, da bi poročil svojo svačinjo, ki je bila obenem njegova nečakinja, tj. Herodiado. Zaradi tega se je zapletel v vojno, ki pa se mu ni posrečila, kar so farizejsko-judovski krogi imeli za božjo kazen za njegov zločin proti zaprtemu Janezu (NT UW 1971, 151-JF1, Starož. 18, 5). Krvoskrvnost, razuzdanost, ponočevanja, pojedine in popivanja, umori: vse to ni moglo neopazno mimo javnosti. Tudi Elija je podobno preganjala Jezabela s kraljem Ahabom, a se prerok ni uklonil (1 Kr 16, 29 nss).

Janez ni mogel molčati, rabil je tudi trdo govorico: "Gadjza zalega!" že nasproti množici (Lk 3, 7). A je postalo nevarno, ko je spregovoril proti takim vladajočim, kot so bili Herod in njegovi. Celotno Jezus imenuje Heroda "ljsjak" (Lk 13, 32). Herodu je Janez zabrusil v obraz: "Ne smeš imeti bratove žene!" (Mr 6, 18). To ga je stalo glavo. Sam Jezus imenuje Janeza največjega od teh, ki so se rodili iz žena (Mt 1, 2-6). Janezova veličina je v tem, da je pričeval o luči, da bi po njem vsi prejeli vero. Ni bil on luč, ampak pričeval naj bi o luči. Glagol pričevati pa pomeni za Janeza isto kot dati življenje, preleti kri za luč, za Jezusa, za Boga (Jn 1, 6-8). Oče Zaharija je v Svetem Duhu zapel ob rojstvu sina Janeza: "In ti, dete, se boš imenoval prerok Najvišjega... po priskrbenem usmiljenju našega Boga" (to pomeni v hebrejščini ime Janez Lk 1, 76.78).

Vsi preroki SZ so kazali na Janeza, on pa je vsem prerokim in vernim ženam ter možem pokazal, jih usmeril v Jezusovo srce, ki je krvava priča Očetove skrivnostne ljubezni.

Vsi verni, še posebej starši, naj bi tudi ob čudovitem srcu Materje Božje in Janeza Krstnika (Lk 1, 50-54) pričevali o luči, o ljubezni, o življenju, o priskrbenem usmiljenju našega Boga.

FURLANSKI PATER LUIGI SCROSOPPI SVETNIK

TO JE PRAZNIK SVETOSTI

JURIJ PALJK

V nedeljo, 10. junija, so po vsej Furlaniji opoldan zvonovi vseh cerkva dolgo in slavno zvonili in tako na najlepši možen način oznanili vsej krajevni Cerkvi in drugim ljudem, da je sveti oče Janez Pavel II. na Trgu sv. Petra v Rimu med jutranjo slovesnostjo povzdignil na čast oltarja patra Luigija Scrosoppija, furlanskega patra, ki je svoje življenje v celoti posvetil najbolj potrebnim in najbolj šibkim.

Tri tisoč vernikov iz goriške, videmske in pordenonske škofije je odšlo v Rim, da bi prisostvovali imenovanju patra Luigija Scrosoppija za svetega in se na Trgu sv. Petra v Rimu veselili, da imajo tudi Furlani sedaj novega svetnika, ki je bil zares živa priča svetosti že v času življenja. Prav to svetost in življenje po načelih evangelija so izpostavljali vsi, ki so spregovorili o patru Scrosoppiju. Furlanska krajevna Cerkve je odšla v Rim že dva dni pred slovesnostjo na Trgu sv. Petra, saj so imeli tudi verniki goriške nadškofije v Vatikanu že v soboto, 9. t.m., možnost prisostvovati lepi slovesni akademiji v čast Luigija Scrosoppija v veliki dvorani Pavla VI., v t.i. dvorani Nervi. Vernike so v Rim spremljali videmski, goriški in pordenonski škofje in skupaj so v lepi vatikanski dvorani spremljali Praznik božje Previdnosti, kot so poimenovali slovesno akademijo, med katero so zavrteli tudi film o patru Scrosoppiju z naslovom Oče, ki so ga pripravili na deželnem sedežu RAI v Trstu. Med slovesnostjo je nastopila tudi godba iz Orzana, ki jo je vodil Nevio Lestuzzi.

"To je pravi praznik svetosti!" je vzkljikal sveti oče Janez Pavel II., ko je dan kasneje pred množico vernikov z vsega sveta proglasil pet novih blaženih in med temi tudi patra Luigija Scrosoppija za svetnika.

Luigi Scrosoppi se je rodil v izjemno revni družini 4. avgusta 1804 v Furlaniji, ki je bila v času njegovega rojstva izjemno revna pokrajina. Tam so

takrat razsajale razne epidemije in seveda veliko pomanjkanje, lakota in revščina. Ko je Luigi Scrosoppi postal v takih okoliščinah duhovnik, se je sklenil v celoti posvečati najbolj revnim, najbolj potrebnim in se je zato posvetil varovanju zavrnjenih in odrinjenih, od vseh zapuščenih mladih deklet, katerim je gmotno in moralno pomagal. Ustanovil je posebne zavode in skupnosti, v katerih so se ta dekleta učila brati in pisati, a tudi opravljati gospodinj-ska dela, šivati in vezenja, ki je bilo v tistih časih izjemno cenjeno. Prav sredi teh deklet je nastala redovniška skupnost Sestre božje Previdnosti, ki je še danes zelo dejavna in pomaga najbolj potrebnim povsod po svetu. Po zgledu svetega Filipa Nerija se je tudi novi furlanski svetnik Luigi Scrosoppi v celoti posvetil duhovnemu poglobljanju krščanske vere in služenju najrevnejšim. Umrl je 3. aprila leta 1884.

Kot je znano, je potreben vsaj en čudež, da se lahko kdo razglasi v Cerkvi za blaženega. Tudi v imenu patra Luigija Scrosoppija se je že dogodilo več čudežnih in za sodobno medicinsko znanost nerazložljivih ozdravljenj. Tako je v nedeljo, 10. t.m., med verniki, ki so se zbrali na Trgu sv. Petra, da bi prisostvovali papeževi razglasitvi novih blaženih, stal tudi Peter Changu Shitima iz Južne Afrike, ki pripisuje svoje

ozdravljenje od okužbe s smrtonosnim virusom HIV in boleznijo za AIDS-om prav novemu svetniku Scrosoppiju.

Sicer pa je sveti oče Janez Pavel II. to nedeljo proglasil pet novih blaženih, med temi je vsekakor veliko zanimanje vladalo tudi za prvo novo arabsko blaženo v modernem času, ki ji je bilo ime Rafqa Coboq Ar-Rayes in je v nedeljo v Rim privabila več kot deset tisoč vernikov, ki so molili in prepevali v arabskem jeziku.

Poleg arabske blažene in Furlana Scrosoppija je sveti oče povzdignil na čast oltarja še tri italijanske predstavnike Cerkve, to so: Teresa Eustochio Verzeri, Agostino Roscelli in Bernardo da Corleone.

Bernard iz Corleonea je bil velik svetnik, ki se je rodil kot Filippo 6. februarja 1605 in je živel precej divje življenje, saj je imel več dvobojev, v katerih je tudi hudo ranil nekega svojega nasprotnika, preden je postal redovnik, svetniško živel in umrl v Palermu 12. januarja 1667.

Agostino Roscelli se je rodil v Liguriji, v kraju Bargone pri mestecu Casarza Ligure 27. julija leta 1818. Postal je duhovnik in znamenit spovednik. Svoje delo je posvetil obrtnikom in še posebej vsem delavkam, ki so takrat delale v obrtnih delavnicah. Leta 1876 je ustanovil red Sester Brezmadežne Marije, umrl je 22. oktobra leta 1902 kot svet človek.

Teresa Eustochio je bila porodu iz Bergama, kjer je živela na prehodu iz devetnajstega v dvajseto stoletje, ko se je popolnoma posvetila težavam vseh tistih mladih, ki so ostali zapuščeni na cesti. Bila je tudi ustanoviteljica reda Hčere svetega srca Jezusovega.

Rafqa Coboq Ar-Rayes se je rodila v Libanonu v kraju Himlaja leta 1832. Sveti oče se je je med homilijo spomnil kot žive priče "ljubezni do Boga in bratov", zanjo pa je v Rim prišel tudi sam maronitski patriarh Sfier, da bi tudi sam prisostvoval molitvi zanjo, ki je med letoma 1885 in 1914, ko je umrla, strašno trpela za hudo boleznijo, a je vse trpljenje lepo in svetniško prenašala. Tudi zato je sveti oče med angelskim češčenjem dejal, da kristjani ne smemo pozabiti, "kako je vsakdanje pričevanje in vsakdanje krščansko življenje tako veliko sredstvo evangelizacije, da zanj ni nobene prave primerjave!"

Za kroniko povejmo še to, da je sveti oče Janez Pavel II. v skoraj trindvajsetih letih, odkar je na čelu Cerkve, imenoval 1220 novih blaženih, in to na 124 bogoslužnih slovesnostih. Prav tako je imenoval 451 svetnic in svetnikov, in to na 42 slovesnostih.

Seveda je bil sveti oče zaradi tega ravnanja deležen velikih kritik tudi znotraj same Cerkve, a sam pravilno vztraja na tem, da je lepo krščansko življenje največja in tudi edina oblika oznanjanja evangelija in Resnice. In kdo lahko bolje današnjemu razdrobljenemu sodobnemu človeku spregovori o krščanskem načinu življenja, če ne prav sveti ljudje, tisti, ki so pričevali Kristusov nauk s svojim življenjem in plemenitimi dejanji?

Med njimi je od sedaj naprej tudi Furlan, pater Luigi Scrosoppi, in od predlanskega leta tudi prvi slovenski blaženi škof Anton Martin Slomšek, kar kaže tudi na to, da je sedanji veliki papež izredno pozoren tudi na maloštevilne narode, kakršna sta furlanski in naš slovenski.

NOVA KNJIGA PRI ZALOŽBI BRANKO

POT IZ PEKLA
MAMIL

Zasebna založba Branko v Novi Gorici, ki izdaja predvsem knjige s področja domoznastva, je predstavila novo delo z aktualno vsebino. Gre za knjigo 35-letnega Tomaža Goloba iz Šmartnega v Goriških Brdih z naslovom *Ponovno rojen in s podnaslovom Pot iz pekla mamil*. V njej opisuje svoje življenje polno težav, napak in preizkušenj, ko je kot trinajstletni fant začel uživati alkohol, nato pa postopno tudi mamil. V sebi je imel še toliko volje in samozavesti, da se je odločil za zdravljenje, in sicer v terapevtski skupnosti Srečanje, ki jo je leta 1963 ustanovil duhovnik Pietro Gelmini, bolj znan pod imenom Don Pierino.

V Novi Gorici je taka skupnost Srečanje začela delovati v januarju 1995. Tomaž Golob je pet let svojega življenja prebil v terapevtskih skupnostih duhovnika Gelminija, bodisi na Kostanjevici v Novi Gorici kot tudi v raznih krajih v Italiji. Tri leta se je zdravil, potem pa se je zaobljubil duhovniku Gelminiju, da bo kot izraz trajne hvaležnosti za vse, kar mu je nudil med zdravljenjem in pri iskanju vsebine in smisla življenja, postal njegov sodelavec pri zdravljenju uživalcev mamil. Tako kot ozdravljeni uživalec mamil že dve leti pomaga pri delovanju raznih terapevtskih skupnosti. Trenutno prebiva in dela v skupnosti Srečanje

v kraju Teracine pri Neaplju. Tomaž Golob je ob predstavitvi knjige v Novi Gorici v sredo, 13. t.m., udeležencem pripovedoval podrobnosti o svojem življenju, ko je ob uživanju mamil spoznaval nesmisel takega življenja in je že razmišljal o samomoru. Potem pa je z močjo lastne volje in s pomočjo terapevtske skupnosti, ki jo je ustanovil duhovnik Gelmini, krenil na novo pot, ki mu je omogočila zdravljenje in ozdravitev. V knjigi, ki je ena redkih s tako vsebino, ki je doslej izšla v Sloveniji, sta poleg izpovedi Tomaža Goloba iz Šmartnega v Brdih objavljena tudi življenjepis Pietra Gelminija ter prikaz in razvoj terapevtske skupnosti Srečanje, ki jo je on ustanovil in je sedaj razširjena v Italiji, Sloveniji in v drugih evropskih državah, pa tudi po ostalih celinah.

ROMANJE BOLNIKOV
NA BREZJE

V soboto, 23. t.m., bo na Brezjah vsakoletno, že tradicionalno romanje bolnikov, starejših in invalidov k brezjanski Materi Božji. Letošnje romanje bo vodil ljubljanski pomožni škof msgr. Andrej Glavan, navzoči pa bodo tudi drugi slovenski pomožni škofje, s katerimi bo sodelovalo veliko slovenskih duhovnikov. Romanje invalidov, bolnikov in starejših k brezjanski Materi Božji je izjemno dobro obiskano, saj se na Brezjah navadno zbere več kot deset tisoč romarjev. Kot je znano, organizira romanje vsako leto, letos bo romanje že 33. po vrsti, mladinska revija Ognjišče. Udeležujejo se ga tudi verniki iz naših krajev, še posebej bolniki in invalidi, za katere je na Brezjah zglede posrbiljeno, saj Ognjišče pripravi izjemno število mladitih, ki na romanju pomagajo bolnikom in invalidom.

Z ŽALNE SEJE

BREZBRIŽNOST, KI ZBUJA STRAH

POZDRAV MSGR. DR. KAZIMIRJU HUMARJU

Tiho se je poslovil od nas stober slovenstva in vodilni duhovnik povojne dobe na Goriškem: Kazimir Humar. Ga ni Slovenca na Goriškem, da bi ga ne poznal, da bi ne sledil desetletja njegovi tiskani besedi v Katoliškem glasu in Mohorjevih knjigah in da bi ne črpal iz njegovega znanja. Humarjevo mišljenje je bilo jasno in načelno. Saj ni čuda, izpopolnil si je znanje v središču krščastva in na tem je gradil svoje življenjsko poslanstvo od vojnih časov, ko so bili marsikateri duhovi zbegani, do zavezniške uprave, ko smo goriški in tržaški Slovenci, ločeni od matične države v svobodnem okolju izpričevali vrednote, ki jih je onstran meje zatiral novonastali sistem, tuj slovenski duši in kulturi.

Dr. Humar je videl edino možnost obstoja naše manjšinske skupnosti v organiziranem udeleževanju. Bil je pobudnik in duša mnogim društvom, znal se je prilagoditi okoliščinam, uspešno voditi - če je bilo treba, ali pa uspešno sodelovati pri naših kulturnih, cerkvenih in šolskih organizacijah ter v javnem življenju.

Dr. Humarja sem spoznal v gimnazijskih letih za časa druge svetovne vojne. Mladim študentom nam je bil duhovni vođa, profesor, organizator, svetovalec. Njegovo stanovanje na Corte S. Ilario 7 je bilo vedno vsem dostopno, preprostim in učenim, mladim in odraslim, revežem, beguncem in seveda primorski duhovščini.

Četudi smo imeli razgibano skupnost, nas ni bilo veliko, zato ni bil zadovoljen, ko smo nekateri odšli v novi svet. Onstran me je nam niso bili naklonjeni, saj nismo želeli njihove finančne podpore. V mestu pa ni bilo veliko zanimanja za manjšinsko vprašanje. V takšnem okolju je dr. Humar jasno videl nujnost primernega kulturnega središča: Katoliški dom. Tudi v tem je bil gonilna sila. Nedvomno, brez finančne pomoči ameriških Slovencev do tega bi ne prišlo, vendar po njegovih zaslugi je prišlo do sodelovanja z novim svetom.

Ko se poslavljamo od slovenskega duhovnika, ki je najgloblje oral na našem ozemlju, si obetamo in smo prepričani, da bo mlajši rod nadaljeval z njegovim življenjskim delom, ki ga je tako vzorno vodil dobrih 50 let.

Svojcem, sobratom duhovnikom, in vsem, ki so s pokojnim sodelovali za obstoj slovenske manjšine in slovenske kulture na Goriškem, v imenu slovenskega veleposlaništva izrekam globoko sožalje v trdnem upanju svetlejšje bodočnosti za Slovence na Goriškem.

DR. KAREL BONUTTI,
VELEPOSILNIK RS PRI SV. SEDEŽU

BLAGOR MEDVEDOM!

DANIJEL DEVETAK

Zdi se, da je varstvo družin, otrok, žensk in starejših nekaj pozabljenega, zaprašenega. Bolj "moderno" je se boriti za pravice živali ali dreves. Najhujše pa je občutiti splošno brezbržnost, molk demokratičnih sistemov in medijev glede grozljivih krivic, ki se dogajajo kje daleč od nas, danes, leta 2001. Gre za tišino, ki zbuja strah. Vsi, tudi kristjani, vemo, da se dogajajo nečloveške družbene krivice. In molčimo križem rok.

Pomislimo npr. na Kitajsko. Kako moremo živeti mirno svoje življenje, če vemo, da je tamkajšnji krvoločni režim v zadnjih 30 letih povzročil 150 milijonov nasilnih žrtev? Da je pobil samo leta 1989, po demonstracijah na trgu Tienanmen, tri tisoč ljudi? Da je vedno ista tiranija v genocidu na Tibetu (ki se še vedno nadaljuje) že poklala 800 tisoč oseb, ki - kot je povedal Dalai Lama - "niso bile le ustreljene, ampak trpinčene, križane, zadušene, zažgane, potopljene, obešene, zapuščene brez hrane, vržene v vrelo vodo, pokopane žive, razčetrverjene ali obglavljene"? Kitajska je znana tudi po tem, da je v njej največ smrtnih obsodb. "Krivica" največkrat ujamejo in ustrelijo kar v istem tednu; pogosto je pri ustrelitvi prisoten tudi kak kirurg, ki takoj po strelu opravi svoje in nekaj ur kasneje se v bližnji kliniki funkcionar stranke veseli presajenega organa...

Dovolj? Ne še! Ena najbolj pošastnih tragedij, ki se dogajajo na Kitajskem, članici Združenih narodov (!), je smrt tisočev otrok, katerih "krivda" je ta, da so se rodili deklice. Še vedno obstajajo mesta, katerih pločniki so dom in grob za preštene otroke brez otroštva in upa prihodnosti. Znana je kitajska "politika sinčka edinčka", ki

jo je Peking sprejel že leta 1980: vsak par lahko ima le enega otroka oz. dva na kmečkem podeželju, če je prvi deklica ali handikapiran otrok. In kitajske oblasti z veseljem ugotavljajo, da bi jih sedaj bilo 300 milijonov več, ko bi ne izvajali te politike. Trenutno jih je 1,27 milijarde, leta 2050 naj bi jih bilo 1,6 milijarde, nakar naj bi začelo število prebivalcev počasi upadati. Ker ima na Kitajskem vsak par raje fantka kot punčko, se prepogosto dogaja, da se odloči za splav, komaj zve, da je še nerojeni otrok deklica, ali da komaj rojeno ubije oz. kar preprosto zapusti na cesti v strahu, da bi oblast izvedela za rojstvo tega nepravilnega otroka, ali v želji, da bi se prej ali slej rodil fantek; in ljudje hodijo mimo teh neboljjenih in nagih trupel z rokami v žepu... Deklice v "najboljšem" primeru zaprejo v sirotišnice, ki so bolj podobne lagerjem; tam

jih zaradi življenjskih razmer povprečno umre vsaj 50%.

Februarja letos je Washington Post poročal o 30-letnem kmetu v pokrajini Yunnan, ki so ga funkcionarji "družinskega načrtovanja" obesili z glavo navzdol, mučili z ognjem in bičali ter na koncu usmrtili. Zakaj? Ker ni hotel povedati, kam se je skrila njegova žena, osumljena nosečnosti brez dovoljenja...

Tišina se nadaljuje. Številne države - zaradi ideoloških ali komercialnih razlogov - previdno molčijo, ko gre za spoštovanje človekovih pravic na Kitajskem. V morju brezbržnosti se je dvignil glas. Pred nekaj meseci se je italijanski vladni podtajnik odpravil na kitajsko ambasado v Rimu in ostro protestiral. Proti čemu? Proti trpinčenju mavedov, ki jih na Kitajskem, vključene v ozke kletke, izkoriščajo za dragocena zdravila...

SPOMIN NA NAŠE IZSELJENCE IN ZDOMCE

NEDELJA SLOVENCEV PO SVETU

Prvega julija letos se bo obhajala tako imenovana nedelja Slovencev po svetu, ko se bomo pri maši spomnili vseh ljudi, ki so tako ali drugače zapustili svojo rodno domovino in odšli v svet, kjer danes živijo z novimi družinami.

Namen tega praznika je v tem, da bi se pri nedeljski maši spomnili vseh, ki so zaradi gospodarskih ali političnih razmer doma odšli v svet, daleč od doma, kjer je velika nevarnost, da se kot Slovenci izgubijo. Podatek, da je takoj po drugi svetovni vojni Slovenijo zapustilo več kot dvesto tisoč ljudi, je seveda že sam zase dovolj zgovoren, kot je naravnost neverjetna ocena, da danes zunaj meja slovenske države živi okrog pol milijona Slovencev, se pravi petina vsega naroda.

"To je velika narodova rana," je zapisano v sporočilu Rafaelove družbe iz Ljubljane, ki zato nagovarja vse kristjane, naj bomo do slovenskih izseljencev strpni, dobrohotno razpoloženi in prijazni, saj izseljenec doživlja drugače domovino, kot pa jo tisti, ki je doma

ostal. Velika nevarnost za izseljene slovenske ljudi je asimilacija, ki jo dobro poznamo tudi pri nas, pa čeprav smo zadnje čase priča vse večjemu zanimanju otrok izseljenih ljudi za domovino staršev, za slovenske korenine. Na tem področju lahko Cerkev naredi zelo veliko, tudi slovenska Cerkev.

Zato bo nedelja Slovencev po svetu priložnost, da molimo za vse slovenske izseljence, se jih spomnimo, morda našim izseljenim sorodnikom pošljemo slovenski časnik, knjigo, pozdrave, jim pomagamo navezati stike s slovenskimi izseljenskimi duhovniki, jih povabimo na vseslovenska romanja ali kaj podobnega.

Predvsem pa je pomembno, da se izseljeni Slovenci ne počutijo tujce, ko se vrnejo v domovino, ki je medtem postala drugačna, kot je bila, ko so jo zapustili. Zavedati se moramo namreč, da je vsak Slovenec po svetu dejansko naš ambasador, tudi zato je res lepo, da slovenska Cerkev zgledno skrbi zanje.

TELOVO V VATIKANU

PRAZNIK SV. REŠNJEGA TELESA

Žal se tudi krščanski prazniki spreminjajo, saj nekateri niso več zapovedani in se tako zgodi, da tudi verniki nanje vedno bolj pozabljamo, vpreženi v delo in vsakdanjik. Eden takih praznikov je Telovo, Corpus Domini, Praznik Sv. Rešnjega Telesa, ki v Italiji ni več zapovedan praznik, in so bile zato pri nas procesije v nedeljo, po četrtku, 14. t.m., ko je bilo Telovo.

Sv. oče je vseeno na praznik Sv. Rešnjega Telesa obhajal slovesno mašo na odprtem pred rimsko baziliko sv. Janeza Lateranskega. Že po tradiciji je bila po maši tudi procesija od Laterana do bazilike sv. Marije Snežne. Med homilijo se je sveti oče navezal na pomen Rešnjega Telesa: "Nadaljevati moramo po naši poti in vedno znova začeti pot pri Kristusu, se pravi pri Evharistiji... Hodimo torej naprej velikodušno in pogumno in pri tem iščimo občestvo sredi naših cerkvenih skupnosti. Na tej hoji za Kristusom se moramo z ljubeznijo in nesebičnostjo posvetiti vsem, še posebno tistim, ki nas najbolj potrebujejo!"

SVETNIK TEDNA

23. JUNIJ

SILVESTER ČUK

JOŽEF CAFASSO, VODITELJ DUHOVNIKOV

V Turinu, glavnem mestu italijanske pokrajine Piemont, so v 19. stoletju sijale tri svetle zvezde - tri izredne svetniške osebnosti: Jožef Cottolengo (1786-1842), ustanovitelj znamenite Male hiše božje Previdnosti, kjer se že nad 160 let iz dneva v dan dogajajo čudeži nesebične ljubezni do bližnjega; Janez Bosko (1815-1888), ustanovitelj salezijanske družbe, ki se posveča plemenitemu delu vzgoje mladine, in današnji godovnjak Jožef Cafasso, voditelj duhovnikov in prijatelj jetnikov. Med duhovniki, ki jih je vodil, je bil tudi don Bosco, ki je rad povedal: "Njemu se imam zahvaliti za vse. Bil mi je oče in svetovalec, vodnik in pomočnik." Don Bosco, ki je napisal prvi življenjepis Jožefa Cafassa, je tudi dejal: "Mislim, da je res težko najti med svetniki koga, ki bi v svoji osebi združeval toliko modrosti, izkušenj v človeških zadevah, velikodušnosti, duševne sile, treznosti, vneme za božjo čast in zveličanje duš, kakor nam izžareva iz duhovnika Cafassa."

Bil je sin premožnih kmečkih staršev v kraju Castelnuovo d'Asti pri Turinu, kjer se je rodil 15. januarja 1811. Zaradi njegove male postave in grbavosti so ga sošolci nekaj časa zasmehovali, ko pa so spoznali njegovo izredno dobroto, so ga iskreno vzljubili. Leta 1833 je bil posvečen v duhovnika. Zdaj je uresničeval tisto, kar je govoril že kot bogoslovec: "Kdor postane duhovnik, se proda Gospodu, zato ga na tem svetu ne mika nič bolj kakor prizadevanje za večjo čast božjo in zveličanje duš." Iz teh besed je mogoče razumeti njegovo življenjsko geslo: "Postani svetnik, da prideš v nebesa in da pomagaš v nebesa tudi drugim."

Po mašniškem posvečenju je odšel v Turin, da bi izpopolnil svoje bogoslovno znanje. Zavračal je mrzli janzenizem, ki je tedaj moril duhovno življenje marsikod po Evropi. Kot profesor moralke je oznanjal evangelijski nauk božjega usmiljenja in odpustanja. V zavodu, kjer je deloval, si je prizadeval vzgojiti duhovnike, ki bodo imeli posluš za ljudi, med katerimi bodo kot Kristusovi poslanci delovali. Za najnevarnejšega sovražnika duhovnikov je imel to, kar je neposredno nasprotovalo duhu evangelija - duhu posvetnosti. Kot učitelj in duhovni voditelj je z velikim uspehom vzgojil cele generacije sposobnih duhovnikov v Piemontu.

Svoje poučevanje je potrjeval z delovanjem. Vsak dan je prebil več ur v spovednici. Posebno skrb pa je posvečal jetnikom, zlasti na smrt obsojenim. Mnoge je spremljal na zadnji poti in zaradi tega so ga imenovali "duhovnik obesencev". S svojo izredno dobroto in ljubeznijo, prijaznostjo in dobrohotnostjo je dosegel, da so vsi pred smrtjo prejeli zakramente. Ko jih je videl umirati, je govoril: "Prepričan sem, da za take ljudi ni več nobenih vic."

Vse njegovo življenje je bilo priprava na smrt, ki je bila zanj prehod v večno slavo. Vsak dan je molil molitev, ki jo je bil sam sestavil: "Gospod, moj Bog, še zdaj sprejemem vsako smrt tako, kakor bo tebi všeč, z vsem strahom, trpljenjem in bolečinami, s popolno vdanostjo in pripravljenostjo."

Jožef Cafasso je umrl za pljučnico 23. junija 1860 v Turinu v petdesetem letu svojega življenja. Za blaženega ga je razglasil papež Pij XI. leta 1925, med svetnike pa ga je prištel njegov naslednik Pij XII. leta 1947. Častijo ga kot zavetnika jetnikov in jetnišnic pač zaradi tega, ker se je odlikoval v skrbi za jetnike.

POZIV K UDELEŽBI

DRAGI SLOVENSKI ROMARJI V LURD!

Bliža se čas, ko bomo 12. julija odpotovali z "modrim vlakom" v Lurd k Materi Božji, ki nas vsako leto tako pričakuje. Občutek pa imam, da Slovenci mislijo, da so s smrtjo msgr. Franca Močnika izgubili vodnika za to božjo pot, katero je on sam tako zelo ljubil. A ni tako! Slovenski romarji so vedno dobrodošli. Organizacija Unitalsi preskrbi vedno slovenskega vodiča in slovenskega duhovnika. Mesto msgr. Močnika je nadomestil gospod Karel Bolčina. On je sedaj naš duhovni asistent in vodja. Tako kot vidite, smo Slovenci preskrbljeni kot vedno. Mladi hudovnik g. Karel Bolčina nas bo letos prvič vodil kot duhovni vodja k Materi Božji v Lurd in prepričani smo, da se bo tudi on navezal kot njegov predhodnik na naše bolnike in na že tradicionalna romanja bolnikov v Lurd. Letos bomo imeli na romanju v Lurd kar šest prostovoljk slovenskih sester, ki bodo v pomoč tako pri organizaciji kot tudi v oporo našim dragim bolnikom. Prepričani smo, da nas bo msgr.

Franco Močnik spremljal z molitvijo in bo tudi v nebesih vesel našega romanja. Zato, dragi romarji, bolni in zdravi, ne zamujajte te priložnosti, ker naša Nebeška Mati nas čaka z odprtimi rokami, da se k njej zatečemo, potožimo vse svoje gorje in ji izročimo hvaležni tudi svoja velika in mala vsakodneva veselja, a najvažnejše pa je, da si naberemo duhovnih moči za vsakdanje življenje.

Vsakoletno romanje v Lurd k Materi Božji je bolnikom v utehu in zdravim v oporo, vsem pa romanje v Lurd pomeni več kot le krajši izlet, saj med romanjem veliko molimo in smo tudi drugače deležni duhovne prenove. Za bolnike in za zdrave, spremljevalce bolnikov in vse udeležence romanja je gotovo doživetje, ko se v Lurdu zberemo v molitvi na kraju, kjer se je prikazala Mati Božja. Doslej smo slovenski romarji redno hodili na to romanje in je zato prav, da bo tako tudi letos.

Romanje v Lurd bo od 12. do 18. julija.

SLOVENSKE SESTRE IZ
ORGANIZACIJE UNITALSI

5

ČETRTEK,
21. JUNIJA
2001

V ZNAMENJU ZAVEZANOSTI KORENINAM

V soboto, 16. t.m., pozno zvečer so se na Premu pri Ilirski Bistrici zaključila 15. Premska srečanja, ki jih vsako leto v Kettejevem kraju organizira Zdrženje književnikov Primorske v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Ilirska Bistrica.

Na premskem gradu so se že ob 15. uri zbrali književniki z obeh strani meje, saj Zdrženje primorskih književnikov združuje slovenske literate iz Slovenije in Italije. Na razstavnih stojnicah so knjige prodajali predstavniki založb Abram iz Branika, Branko iz Nove Gorice in Žbrinca iz Sežane.

Ob 16. uri pa je dr. Filibert Benedetič, nekdanji direktor slovenskih kulturnih programov na sedežu RAI v Trstu in današnji predsednik Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, nastopil s svojim razmišljanjem na temo *Glas korenin: Prekinitev na zvezah!* (Razmejitvene črte v nas in izven nas). Njegovo razmišljanje bomo objavili v našem tedniku zaradi aktualnosti obravnavanih tematik v celoti. V svojem uro in pol dolgem posegu je dr. Filibert Benedetič dodobra razčlenil položaj slovenske besede in slovenskega človeka v Italiji in pa seveda poveze in pomanjkanje le-teh med matičnim narodom in slovensko manjšino v Italiji. Med debato, ki je

sledila Benedetičevemu razmišljanju (začenjamo ga objavljati tu spodaj v podlistku), se je oglašilo več književnikov, ki so Benedetiča spraševali predvsem potankosti o odnosu med matico in manjšino in seveda tudi o odnosu med slovenskimi in italijanskimi literati v Trstu.

Sledilo je literarno branje, saj so iz svojih, v lanskem in letošnjem letu izdanih knjig prebrali svoje pesmi Aldo Žerjal iz Pliskovice, Ismet Bekrić, bosanski pesnik, ki živi v Ilirski

Bistrici, Boris Pangerc iz Doline, Ivko Spetič Magajna iz Ilirske Bistrice, Jasna Peršolja iz Rodika in pesnica Brkinov ter Magdalena Svetina Terčon iz Sežane.

Letošnja, že 15. Premska srečanja je zaključila gledališka predstava članov skupine kulturnega društva Zgljena legija iz Ilirske Bistrice, ki so predstavili številnemu občinstvu črno komedijo Dejana Ujčiča in Aleksandra Borenovića *Brkinska tragedija*.
JUP

OSREDNJI GOVOR NA PREMSKEM SREČANJU KNJIŽEVNIKOV

GLAS KORENIN: PREKINITEV NA ZVEZAH (1)

FILIBERT BENEDETIČ

RAZMEJITVENE ČRTE V NAS IN IZVEN NAS

Vprašanje vzpostavitve komunikacijskih zvez za pretok in posredovanje besede med narodi postaja čedalje bolj akutno na čezmejni ravni človeške kulturne samobiti. Tradicionalne razmejitvene črte na političnem zemljevidu so samo le pretveza za ohranitev babilonskega stolpa etatične prevlade mogočnikov. Na globaliziranem tržišču je svetovno bogastvo ustvarilo povsem drugačne razmejitvene črte, ne več zarezane v robovje površinsko opredeljenega obsega držav, pač pa presekanke na višinski ravni boga kapitala. Tu pretvorniki in zveze delujejo brezhibno. Pod tem nivojem se odvija svetovna drama razkoreninjenja, umiranja in etničnega čiščenja, s kakršno se lahko soočamo tudi v tem našem malem ozemelskem prostoru, od nekdanje že prepletenem z vsakovrstnimi razmejitvenimi črtami tostran in onkraj državnih mejnih pregrad. Slovenska besedna ustvarjalnost je v tem pogledu najbolj ogrožena, ne le v tako imenovanem zamejstvu, kjer je manjšinska narodna skupnost stalno podvržena bolj ali manj tihi asimilaciji, ampak tudi v tako imenovani matični domovini, kjer prevladujejo merila tržne uravnalovke.

Ko mi je bila pred kratkim povedana čast, da pripravim - tako rekoč na vrat in na nos - referat za srečanje primorskih književnikov tu na Premu, me je zajela panika. Spomnil sem se tistega prvega srečanja, ki se je po eni strani odvijalo v srhljivem vzdušju razkroja Jugoslavije, po drugi pa v zanosu osamosvojitvene epopeje Slovenije. Občutek imam, da je od takrat minila cela večnost. Trenutek večnosti v enem samem izdihljaju ali molk

na prekinjenih zvezah. Beseda molka se je v tistih dneh pripeljala na našo dušo in v njej otrpnila, kakor žlahtnina v presnavljanju ob pričakovanju bisernega rojstva. Toda ta proces ni ne samoumeven ne časovno opredeljiv. Ko sem se vendarle odločil, da zberem svoje misli in jih za to priliko uredim v pisni obliki, sem nenadoma občital pred tem našim molkom. Vodilna misel je namreč vseskozi pozorna na glas korenin, vendar ta glas ostaja zaprt v nedrju mamic zemlje, dokler ga narod ne udejanji z besedo v izrazu svoje kulturne samobiti. Govor je seveda o usodi slovenskega človeka in njegovih korenin v življenju na meji. Narodna zavest, materina beseda, domoljubje, narodnoobrambni naboj, vsi ti pojmi, s katerimi so generacije in generacije utemeljevale kulturne vrednote svoje narodne samobiti, so v primežu tržne uravnalovke danes postali staromodni.

Zajela me je panika, ker imam občutek, da novi časi niso več dovzetni za pesniško besedo, vsaj za tako ne, s katero poustvarjamo izročila slovenskega duha v stvarnosti življenja na obrobju, pa vendarle tudi v središču, kakršno je to naše. Istočasno sem pomislil na vse tisto gradivo, ki se je nagradilo v meni na gledališkem in radiotelevizijskem področju ob utemeljevanju izročila in vrednot glasu korenin. S tem sta povezana vsaj dva momenta stalnega in mukotrpnega procesa, ki sem ga neposredno doživljal v boju za priznanje Slovencev v Italiji: zgraditev Kulturnega doma v Trstu in njegova otvoritev leta 1964 na podlagi Londonskega memoranduma, sicer kot skromno povračilo za Narodni dom, ki so ga fašisti požgali 13. julija leta 1920, obenem s tem priznanje Slovenskega stalnega gledališča z njegovo vključitvijo med državna javnopravno priznana gledališča, ter uvedba slo-

venskih televizijskih oddaj na deželnem sedežu italijanske radiotelevizije za Furlanijo-Juljsko krajino. Proces publicizacije Slovenskega stalnega gledališča je formalno trajal 13 let, slovenske televizijske oddaje so stekle 20 let po reformnem zakonu, ki ga je italijanski parlament odobrila leta 1975 in v katerem so bile predvidene televizijske oddaje v slovenščini. Navezujoč se na te svoje izkušnje, ne morem mimo ugotovitve, da je naša obstojnost odvisna ne le od kulturnih ustvarjalcev v najširšem pomenu besede, ampak v veliki meri tudi od kulture politike, če že ne od same državne oblasti.

V vseh svojih javnih nastopih, in teh je bilo veliko - ne samo po službeni obveznosti - sem razvijal temeljna načela o vrednotah narodne identitete v izrazu materinega jezika. Šlo je za stalnico tako v okolju žive stvarnosti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji kot v širši stvarnosti radiotelevizijskega združenja Alpe-Jadran, še posebej v deželni in vsedravnem merilu delovanja italijanske javne radiotelevizije ter združenja evropskih radiotelevizij CIRCOM. V svojih nastopih sem vedno izhajal iz napisanega besedila. Govoriti napisano besedilo je bilo vselej moje glavno izhodišče. Besedna ustvarjalnost, tako kakor vse druge umetnosti, gotovo ni stvar improvizacije, zlasti ne take, s kakršno se ponajšajo mnogi vsiljivi besedičarji, bolj ali manj zadrti nepoklicani improvizirani politikarji. V gledališču sem pravzaprav začel svojo življenjsko pot. Tu sem našel svoj dom, ki me je kot izraz samobitne podobe slovenske ustvarjalnosti popeljal v razsežnosti kulturnega svetovljanstva. Drugi svoj dom sem našel na Radiu Trst A. Posredovanje sporočila umetniške besede je tedaj zame postalo moralni imperativ.

DALJE

NA REŠETU

POLETJE NA RADIU

Večina poslušalcev zaradi službe ali šole lahko prislunke slovenskemu radiu samo ob določenih urah ali dnevih. Nekatere oddaje, ki jih ponavljajo v različnih časovnih terminih, imajo seveda več možnosti, da pridejo do njih kot oddaje, ki gredo v eter samo enkrat. V letošnji sezoni, ki gre od jeseni do poletja, niso na primer dobile prostora za ponovitev v jutranjih urah zanimive oddaje, ki so bile na sporedu v torek, ob 18. uri. Težko je tudi razumeti, zakaj so radijske igre na sporedu samo ob sobotah ob 18. uri. Dramatika predstavlja z jezikovnega in umetniškega vidika najvišjo stopnjo radijske produkcije, predstavlja tudi produkcijo, ki verjetno največ stane, zato bi bilo smiselno, da jo radijska hiša valorizira in ponudi čim širšemu krogu poslušalcev. Zakaj so bile letos ukinjene ponovitve *Male scene* v nedeljo po poročilih ob 14. uri, ostaja za navadne poslušalce nedoumljiva skrivnost. Humorično obarvane oddaje, ki so se zdaj vsidrale v tisti čas, so bile namreč že leta na sporedu ob 11. uri dopoldne, kar je bilo ob zelo primerni uri.

Junij se bliža koncu in s tem tudi že ustaljena shema programov, ki so nas spremljali vse od oktobra. Z julijem se bo spremenila programska slika oddaj-upajmo samo, da ne bo preveč okleščena in osiromašena. V poletnem času ima veliko potencialnih poslušalcev več časa na razpolago za poslušanje sporedov Radia Trst A. Prislunili jim bodo, če bodo v njih našli to, česar pri drugih postajah ne najdejo. Gre predvsem za kvalitetne govorne oddaje. Upam, da jih bo letos kaj več kot v lanskem poletnih jutranjih sporedih, ko je bila od 9. do 12. ure na sporedu sama glasba. Iz bogatih radijskih arhivov bi lahko spet ponudili poslušalcem zelo veliko kvalitetnih posameznih oddaj ali celih ciklusov. Pa tudi v sezoni, ki se izteka, se je nabralo veliko oddaj, ki bi jih bilo vredno ponoviti. Naj omenim samo nekatere: Čisti študenti otroštva, Nova branja slovenske prisotnosti v Trstu, oddaja o Istranah, ki so odšli po svetu, Veš, poet, svoj dolg, nekatere oddaje Heureka, itd.

Upam tudi, da bo *Odprta knjiga* v poletnem času dobila kak boljši časovni termin, kot ga ima zdaj, in da bodo otroci letos ohranili tudi med počitnicami svoje oddaje (če se dobro spomnim, jim je bilo lani med počitnicami namenjenih recitiranih 20 minut na teden).

Prepričana pa sem, da bo v poletnih mesecih poleg ponovitev in kontaktnih, predvsem počitniško obarvanih oddaj, vsaj nekaj na novo napisanih in prvič predvajanih oddaj. Vse novice bomo kmalu spoznavali sproti, ko bomo oddaje poslušali. Vendar pa mislim, da bi morali programisti pred nastopom poletne sezone po radiu in v tisku opozoriti poslušalce na novo razporeditev oddaj, na nove oddaje, nove sodelavce...

Pravzaprav je neumno pisati zdaj o upih za programe v poletnih mesecih - ti so že pripravljeni in moje pobožne želje jih ne bodo spremenile. Najbolje je torej počakati, kaj nam bodo prinesli. Vesela bi bila, če bi presegli moja pričakovanja.

TEJ

GMD: UMETNOST V DSI

Knjiga o slovenski likovni umetnosti na Goriškem v 20. stoletju bo gotovo osvojila marsikatero ljubitelja lepega. Knjigo *Umetnost XX. stoletja na Goriškem in v Posočju* je Goriška Mohorjeva družba že predstavila skorajda povsod, sedaj je na vrsti še Trst. V ponedeljek, 25. t.m., bodo ob 20.30 o slovenskem deležu na področju likovne umetnosti in o knjigi govorili v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu.

MLADIKA ŠT. 3/4

BOGATA BERA

V prvih junijskih dneh je izšla nova številka tržaške revije Mladika. Posebno pozornost namenja kulturnemu podvigu založbe Mladika, ki je izdala knjigo o jezikovnih spomenikih zgodnje slovenščine iz rokopisne dobe slovenskega jezika. Na ta pomembni kulturni dogodek za ves slovenski prostor namiguje slika na platnici, posvečena knjigi in avtorju prof. dr. Nikolaju Mikhailovu. Z njim se je v tej številki pogovarjala Ivanka Hergold. Rojen v Moskvi, se je l. 1990 odselil v Italijo in živi na Južnem Tirolskem. Trenutno je predstojnik slovenistike na univerzi v Vidmu. V knjigi je posvetil pozornost dobi od 14. stol. do l. 1550: objavil je in zgodovinsko-lingvistično predstavil nekatere zgodnje slovenske rokopise iz 14., 15. in 16. stol. Profesor opaža, da je slavistika močno podcenjevala vlogo rokopisov v obdobju med Brižinskimi spomeniki in Trubarjem. Njihov obstoj so nekateri strokovnjaki razlagali kot naključje, dobo pa kot stoletje beležk brez literarne tradicije. Kljub majhnemu številu spomenikov pa je pomembno, da so nastali na več različnih krajih slovenskega jezikovnega prostora in da zadevajo različne sfere vsakdanjika. Po mnenju avtorja to dokazuje latentno kontinuiteto slovenske pismenske tradicije že od Brižinskih spomenikov dalje.

Pisec uvodnika *Obrat na desno* razmišlja o nedavnih parlamentarnih volitvah v Italiji in o premikih med volivci: kritičen je do Oljke, ki ni znala najti skupne govornice v levem taboru in si je zapravlila zmago. Na krajevni ravni je situacija boljša, pravi pisec, saj smo Slovenci spet dobili zastopnika v parlamentu. Za literaturo se nadaljuje objava nagrajenih prispevkov na literarnem natečaju Mladike. V branje se ponuja črtica, nagrajena s prvo nagrado, *Odeja* Tržačanke Majde Košuta, ki opisuje dramatično doživetje iz življenja zamejske družine in ki jo označujeta živo podajanje in realističen opis. Poezijo na religiozno tematiko je prispevala Bruna Pertot. Peter Merku je v spominih na starše prišel do enajstega nadaljevanja. Ivo Jevnikar v rubriki *Iz arhivov in predalov* objavlja prvi del junaške in tragične zgodbe Lojzeta Sivca; gre za pismo staremu, ki ga je Sivec sestavil l. 1943, preden so ga Angleži s padalom spustili v Slovenijo. Medalja v numizmatiki je naslov članka Mitje Petarosa: ob kratkem zgodovinskem pregledu se pisec osredotoča na opis medalje, ki jo je društvo Valvasor izdalo ob 1000-letnici prve omembe Gorice. Saša Martelanc se spominja priljubljene radijske napovedovalke Jute Kraševca, ki je umrla marca letos. Antena nudi v branje zanimive vesti iz zamejstva, zdomstva in matice. Veliko je predstavitev knjig in ocen razstav.

Mladim so namenjene pisane strani Rasti. Priloga prinaša opis srečanja mladinskih društev manjšin EZ, ki je potekalo aprila v Košicah na Slovaškem in katerega se je udeležila tudi skupina Mladih v odkrivanju skupnih poti. Zanimiv je tudi intervju z mlado tržaško umetnico Martino Krapež, ki je pred kratkim izdala CD ploščo.

SCGV EMIL KOMEL / GLASBENI POKLON OB KONCU ŠOL. LETA

NAGRADNI KONCERT PRIMORSKA POJE V GORICI

MLADI IN OBETAVNI GLASBENIKI

JOŽE ŠTUCIN

Gorica - Produkcije, ki jih ob koncu šolskega leta pripravljajo glasbene šole, so prvenstveno namenjene staršem, učiteljem in seveda vsem, ki želijo spoznati prihajajoče mlade generacije glasbenikov. Nekako v tem duhu so se predstavili tudi učenci Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel in pripravili dva koncerta. Na prvem, 5. junija, smo občudovali najmlajše, v sredo, 13. junija, pa so svoje poustvarjalno mojstrstvo izkazali nekoliko starejši glasbeniki.

Velika dvorana Kulturnega centra Lojze Bratuž je bila ob tej priložnosti

go, tem več je učencev in z njimi tudi uspešnih nastopov. Vodstvo SCGV Emil Komel se teh potreb zaveda in skuša zagotoviti pestre programe. To smo opazili že v naslednjih točkah. Najprej je flavtistka Martha Populin odlično izvedla Casellov *Scherzo*, pianisti Simone Bais, Neva Klanjšček, Carlo Corazza in Maja Fürst so predstavili dele opusov glasbenih velikanih Beethovna, Chopina, Skrjabinina in Liszta, Paganinijeva in Bachova skladbo za violino pa je izredno občuteno zaigral Peter Gus. Od pihalcev smo tokrat slišali le oboista Matija Faganela. Koncert za oboo in godala (klavirski nadomestek spremljave je korektno odi-

SLOVENSKO PESEM MORAMO GOJITI IN LJUBITI

"To je izjemen kulturni trenutek, je praznik ne le za nastopajoče, ampak za vse, ki verujemo v to, da je pesem nekaj zelo pomembnega... Slovensko pesem moramo gojiti, ceniti in ljubiti." To so besede ravnatelja Slovenskih programov na Deželnem sedežu RAI za F-Jk v Trstu Igorja Tute, ki jih je spreговорil prejšnji petek, 15. t.m., na slovesnem nagradnem koncertu Primorska poje 2000. V Kulturnem domu v Gorici je namreč potekal izvrsten glasbeni večer, na katerem so nastopili trije najboljši primorski zbori, ki so na sedmem tekmovanju radijskih posnetkov znane zborovske revije dokazali, da sodijo v sam vrh naših zborov.

Med organizatorji že znanega tekmovanja so Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, regionalni RTV center Koper-Capodistria Radio Koper, RAI Radio Trst A - deželni sedež za Furlanijo-Juljsko krajino Slovenski program, RTV Slovenija, Zveza pevskih zborov Primorske, ZSKD Trst-Gorica-Videm, ZSKP, ZCPZ Trst. Na sedmem radijskem tekmovanju Primorska poje 2000 so bile predvidene tri kategorije. A kategorija z obveznim programom tokrat ni bila razpisana, tako so mešani, moški in ženski zbori ločeno tekmovali v B kategoriji (prosti program), v C kategoriji (ljudska pesem) pa so vsi zbori tekmovali z zborovsko obliko ljudske pesmi ne glede na sestavo. Prav je, da navedemo odlikovane zbere, ker so še enkrat dokazali na eni strani odlično kakovost, na drugi pa so potrdili, da ima revija Primorska poje v našem kulturnem obstoju nepogrešljivo vlogo, saj združuje zborovske sestave tostran in onstran meje in utrjuje zavest naše skupne pripadnosti enemu in istemu kulturnemu življenju. V B kategoriji se je med mešanimi zbori najbolje uvrstil MePZ Hrast iz Doberdoba (zborovodja Hilarij Lavrenčič) z 91,6 točke, drugo mesto si je zaslužil MePZ Obala iz Kopra (Ambrož Čopi) z 91,4 točke, na tretje pa Komorni pevski zbor Nova Gorica (Ambrož Čopi) z 90,6 točke. Najboljši moški zbor v isti kategoriji je bil Komorni moški zbor Izola (92,9), ki ga je lani vodil Matjaž Šček, drugi je bil Kvintet Ventus iz Vipave (86,3) pod umetniškim vodjo Vlasto Lokar-Lavrenčič, tretji pa Moški pevski zbor Razpotje iz Cola (82,5), ki ga vodi Ivan Trošt. V skupini ženskih zborov se ni nihče uvrstil na prvo mesto, drugo je zasedel Dekliški pevski zbor Radost iz Godoviča (83,6), ki ga vodi Damjana Leskovec, tretje pa Komorna skupina Inke Poljubin (82,8), katere umetniški vodja je Majda Luznik. V C kategoriji (ljudska pesem) si je prvo nagrado prislužil MePZ Obala

FOTO BUMBACA

iz Kopra (A. Čopi), ki je dosegel 91,6 točke, na drugem mestu je pristal MePZ Hrast (H. Lavrenčič) z 90,8 točke, na tretjem pa MePZ Postojna (Matej Penko) s 85,6 točke.

Večer prvonagrajencev, ki sta ga zelo profesionalno povezovala Tamara Stanese - za Radio Trst A - in Branko Laginja - za Radio Koper -, je s klenimi besedami uvedel dolgoletni zborovodja in predsednik ocenjevalne komisije Ivo Jelerčič. Povedal je, da se je ta oblika pevskega vrednotenja dobro oprijela. Tekmovanje je sicer pravi antipod množičnosti revije; gre za njeno dopolnjevanje, pogled na kakovost primorskega zborovstva. In mnogi udeleženi zbori so - vedno po mnenju Iva Jelerčiča - dokazali, da imajo res dobro strokovno vodstvo in primeren sestav. Zadovoljen s presenetljivim odzivom sestavov je predsednik zaželel, da bi pevska vna naših zborov uspevala tudi v prihodnje. Po začetnem govoriku je stopil na oder Mešani pevski zbor Obala iz Kopra, odlični sestav, ki deluje že več kot 20 let. Pod vodstvom Ambroža Čopija je najprej zapel elegantno skladbo Gibbonsa, mojstra angleške polifonije in orglarja kraljeve hiše iz 17. stoletja, nato zahtevne Tri duhovne zbere ruskega skladatelja nemško-judovskega rodu Alfreda Šnitkeja in živahni Psalm 108, delo mladega zborovodje. Sledil je krajši nagovor dr. Damjana Paulina, predsednika Zveze slovenske katoliške prosvete, soprireditelje tekmovanja. Primorska poje, je dejal Paulin, ima v našem prostoru zlahko kulturno poslanstvo, saj briše meje in nas združuje. Letos je na 28 koncertih nastopilo kar 170 zborov, kar je brez dvoma zavirljiv uspeh. Nagradni večer pa je tokrat potekal v Gorici tudi zato, da bi se spomnili 1000-letnice prve omembe Gorice in Solkana. Pomembno je, da se spomnimo obeh mest in tudi s to kakovostno prireditvijo obeležimo gorški jubilej, saj

je občinska uprava obšla slovensko prisotnost in organiziranost v našem mestu in s tem, da ni pristala na skupno "čezmejno" praznovanje, izgubila dragoceno priložnost. Dr. Paulin je nato podelil predstavnikom nagrajenih zborov v C kategoriji priznanja in glasbene vilice, simbol tekmovanja, kot jih je na podstavku iz kraškega marmorja oblikoval Pavel Hrovatin. Nato ja zbor Obala zapel še dve Lebičevi pesmi.

Drugi je stopil na oder Komorni moški zbor Izola, ki je nastal pred 15 leti in ga v zadnjem letu vodi Walter Lo Nigro. Tudi ta sestav je presenetil občinstvo s svojo visoko kakovostjo v dobri interpretaciji tudi zahtevnih skladb Emila Adamiča, Pavla Šivica in Alda Kumarja. Zapel je tudi milo Canzono zborovodje in živahni Potrkan ples Josipa Pavčiča, še prej pa je na odru spregovoril že omenjeni Igor Tuta v imenu Radia Trst A in kolege, direktorja Radia Koper, Leona Horvatiča. Pesem spremlja vsakega posameznika in vsak posamezen narod, je razmišljal Tuta. Kaj vsega je pomenila za nas Slovence v težkih in veselih trenutkih! Zato so koncerti najboljših naših zborov res pravi prazniki; od teh se lahko vedno česa novega naučimo. Dodajamo: škoda, da se tega očitno ne zavedamo dovolj dobro, saj je bilo med občinstvom v dvorani Kulturnega doma zelo malo ljudi, še zlasti prav malo Goričanov, ki bi morali dobesedno navali na tako kakovosten glasbeni večer. Verjetno je poletje že tu...

Igor Tuta je tudi podelil že omenjena priznanja odlikovancem iz B kategorije. V tej se je v skupini mešanih zborov najbolje izkazal MePZ Hrast iz Doberdoba, ki je kot tretji odlični primorski zbor tudi sklenil večer. Ta zbor je seveda v velik ponos vsem goriskim Slovencem, saj pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča že kar nekaj let žanje odlične uspehe, kjerkoli že se pojavi. Omenimo, da je trikrat nastopil na reviji Naša pesem in vsakokrat odnesel zlato plaketo mesta Maribor; julija lani pa ga je zveza USCI razglasila za najboljši zbor v naši deželi. Pevci so se tokrat predstavili z deli goriskih in tržaških avtorjev, in sicer z *Balado Š. Maurija*, molitvijo *Tebi, Gospod S. Jeričija*, rezijansko *Ta na Sarte P. Merkuja*, ljudsko beneško *Petelinček je zapieu* v priredbi zborovodje in z ljudskimi motivi iz Benečije v priredbi Danieleja Zanettovicha. Tudi tokrat je zbor Hrast dokazal, da se z veliko vnemo loteva prav vsakega izziva, ker mu enostavno gre za to, da bi se stalno izpopolnjeval in rasel v kakovosti. Preden je zapustil oder, je spregovorila nekaj besed še Alenka Florenin, podpredsednica Zveze slovenskih kulturnih društev v Italiji. Zbori so za zamejce veliko bogastvo, je rekla, saj bogatijo naše narodnostno in kulturno življenje. Vsi ti zbori, ki prihajajo iz naše dežele in matične domovine, naj kot neobhodni dejavniki še naprej gradijo enotni slovenski kulturni prostor. Zato: naj živi Primorska poje!

FOTO BUMBACA

prav lepo zasedena. Ne brez razloga. Koncertni spored je namreč obetel zanimivo predstavitev in pester program. Uvodoma smo prisluhnili ljubkemu in sproščnemu petju Mladinskega zbora SCGV Emil Komel, ki ga vodi Damijana Čevdek. Ob klavirski spremljavi Valentine Pavio so zapeli tri pesmi slovenskih skladateljev Kalanovo Gregčev *Peter*, Habetovo *Potok je slekel senčno obleko*, še posebno lepo pa je zazvenela skladba Janija Goloba *Pustite nam ta svet*. Zbor je glasovno lepo postavljen, glede na skromno število pevcev prav lepo zveneč, verjetno pa ne bi bilo nič narobe, če bi se poskusili tudi v preprostem večglasju, saj otroci očitno pojejo z veseljem.

V svet instrumentalne glasbe nas je tokrat uvedla Debussyjeva genialna stvaritev *Clair des lune*, ki jo je zelo občuteno zaigrala pianistka Eliana Humar. Glasbene šole se v zadnjem obdobju soočajo predvsem s problemom čim širše ponudbe. Nekoč je glasbena šola pomenila pouk klavirja, pa mogoče še violine in petja, danes pa so potrebe precej večje. Čimveč glasbil, petja in plesa je na razpola-

grala Martina Hlede) je bil pravi balzam za uho. Faganel ima zelo lep ton, smisel za interpretiranje in refinjeno intonacijo. Zelo doživeto je ob spremljavi pianistke Ingrid Silič dve ariji zapela Alessandra Schettina. Verdijeva in Puccinijeva romantika sta zaživel v polnem sijaju belcanta, sopranistka pa je patos in gorečo strast velikih opernih skladateljev predstavila z čarom in kultiviranim petjem. Vsekakor izvedbeno boljša v višjih kot nižjih legah, kar naj zveni kot kompliment.

Koncertni večer, v katerem so se vsi nastopajoči izkazali kot zavzeti in talentirani učenci svojih učiteljev (naj jih tokrat vsaj naštejemo: Valentina Pavio, Sijavuz Gadžijev, Jurij Križnič, Michela de Castro, Fabio Devetak, Franka Žgavec in Macri Simone), je sklenila odlična pianistka Maja Fürst. Njena izvedba *Rapsodije št. 14* Franza Liszta je bila prava virtuozna popotnica za naslednje šolsko leto. Izživ vsem, tako učencem kot učiteljem, da skrivnost poučevanja ne bo nikoli dokončno razodeta, mladi pa so še po definiciji brezmejna bitja, željna širjav in daljav sveta.

V NIZU POLETNIH KONCERTOV V OGLEJSKI BAZILIKI

NASTOP ZBORA BEOGRAJSKEGA PATRIARHATA

Tudi letos organizira fundacija društva za ohranjanje oglejske bazilike niz poletnih koncertov. Pomemben del te vsakoletne koncertne sezone predstavlja tudi zborovska glasba z nastopi vrhunskih evropskih zborovskih sestavov. Tako je npr. pred dvema letoma v oglejski baziliki pel državni simfonični zbor iz Moskve, ki je podal izbor iz bogate ruske pravoslavne nabožne zakladnice. Letos pa bo gostoval zbor srbsko-pravoslavne patriarhata in stolnice iz Beograda, ki bo nastopil

v starodavni oglejski baziliki v torek, 3. julija.

Zbor, katerega uradno ime je Prvo beograjsko pevsko društvo (Prvo Beogradsko Pevačko Društvo), je nastal leta 1853 in od vsega začetka neguje bogato srbsko narodno izročilo. Do leta 1945 je bil tudi protokolarni zbor srbskega in jugoslovskega kraljevega dvora, tako da so bili do tistega leta njegovi zaščitniki in pokrovitelji srbski kralji in knezi ter patriarhi. Od leta 1945 je pokrovitelj zbor srbska pravoslav-

na Cerkev s svojim patriarhom na čelu. Repertoar zbora je seveda od vsega začetka vseboval v prvi vrsti srbsko-pravoslavno duhovno in narodno pesem, a je posegal in še vedno posega tudi v svetovno nabožno in posvetno zakladnico. V svoji zgodovini je nastopal širom po Evropi in pel znanim evropskim vladarjem (avstrijskemu cesarju Francu Jožefu, ruskemu carju Nikolaju II., nemškemu cesarju Viljemu II., turškemu sultanu Abdulmu Hamidu idr.).

Nastopal je na dobrodelnih koncertih in na raznih tekmovanjih, kjer je odnašal visoke uvrstitve in prve nagrade, pel pri kronanjih srbskih kraljev in ustoličenjih patriarhov. V določenem obdobju je slovel kot eden najboljših zborovskih sestavov na svetu. Danes poje zbor ob nedeljah in praznikih pri službi božji v

beograjski stolnici in v dvorni kapeli patriarhata.

Pevovalje zbora srbskega patriarhata so bili tudi najvidnejši predstavniki iz sveta srbske in jugoslovske glasbe. Naj omenimo samo skladateljke Kornelija Stankoviča, Stevana St. Mokranjca, Davorina Jenka, Kostu Manojloviča in Stevana Hrističa, slavnega dirigenta Lovra Matačića in številne druge. Danes vodi zbor Darko Jovanović, ki je za koncert v oglejski baziliki izbral spored, sloneč na skladbah, ki so jih napisali nekdanji dirigenti zbora: Josif Marinković, Marko Tajčević, Stevan Hristič, Stevan St. Mokranjac, Vojislav Ilić, Miloje Milojević, Georgije Maksimović, Miodrag Govedarica, Svetolik Pašcan Kojanov, Kornelije Stanković in Stanislav Binički.

IŽ

DD

NA TRŽAŠKEM JE SSK IZVOLILA VSE SVOJE KANDIDATE

V prvem krogu upravnih volitev na Tržaškem so bili vsi kandidati stranke Slovenske skupnosti na listah Oljke izvoljeni v tržaški in miljski občinski svet, v tržaški pokrajinski svet ter v rajonske svete v tržaški občini. V prejšnji številki smo že poročali, da so bili v tržaški občinski in pokrajinski svet oz. v miljski občinski svet izvoljeni vsi trije kandidati SSK: Nevo Radović je drugi izvoljeni v pokrajinski svet na listi Oljke, Peter Močnik je četrti v tržaškem občinskem svetu, miljski volivci pa so še enkrat nagradili dosedanjega predstavnika SSK Danila Savrona, ki bo še naprej edini slovenski svetovalec v miljskem občinskem svetu. Savron je tudi svetovalec, ki je prejel največje število osebnih preferenc. S tem v zvezi pokrajinsko tajništvo SSK v tiskovnem sporočilu izraža veliko zadovoljstvo, tudi zaradi velikega uspeha, ki so ga želi njeni kandidati na volitvah v rajonske svete v tržaški občini: Zoran Sosič in Aleksander Mužina sta požela velik uspeh v vzhodnokraški konzultii, Peter Starc in Henrik Lisjak sta uspešno izvoljena v zahodno-

kraški svet, Aleksander Furlan, Igor Švab, Boris Slama, Edvard Krapež in Sergij Petaros pa krijejo vse mestne konzulte, tudi osrednjo, kjer ni bilo od leta 1997 nobenega Slovenca (leta 1993 je bila v konzultu v mestnem središču izvoljena pokojna prof. Laura Abram, na volitvah leta 1997 pa kandidatki SSK dr. Katji Dolhar ni uspelo, da bi bila izvoljena). Pravzaprav, piše v sporočilu slovenske stranke, so izvoljeni, ki jih je predlagala SSK, v mestu skoraj povsod edini slovenski predstavniki.

SSK, piše še v komunikaciji, se toplo zahvaljuje vsem volivcem, ki so podprli kandidate, ki jim je skrb za razvoj naše skupnosti med prvimi nalogami; čestita izvoljenim in jim vošči uspešno delo. Istočasno pa apelira na vse, ki jim ni vseeno, če bosta za župana in za predsednika pokrajine izvoljena kandidata, ki sta do Slovencev odprta, ali pa druga dva kandidata, ki sta jim nasprotna, da se zagotovo udeležijo drugega kroga volitev. Vsak glas bo zlata vreden, se zaključuje tiskovno sporočilo SSK.

VOLITEV SE JE TREBA UDELEŽITI V ČIMVEČJEM ŠTEVILU!

IVAN ŽERJAL

To je poziv, ki ga v zadnjih dneh slišimo vedno bolj pogosto. Med drugim je bil izrečen tudi na večeru z razgovorom o izidih upravnih volitev na Tržaškem, ki je bil v Peterlinovi dvorani in katerega sta priredila Društvo slovenskih izobražencev in Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček. Ob moderatorju Rafku Dolharju so za predavateljsko mizo sedeli štiri izvoljeni predstavniki: Peter Močnik, Nevo Radović in Danilo Šavron, ki so bili kot predstavniki Slovenske skupnosti izvoljeni v tržaški občinski in pokrajinski ter v miljski občinski svet, in Igor Dolenc, ki je kot slovenski predstavnik stranke Levih demokratov bil izvoljen v tržaški občinski svet (med občinstvom pa je sedelo več bivših in sedanjih izvoljenih predstavnikov SSK in LD).

V nedeljo, 24. t.m., se mora čimveč ljudi udeležiti drugega kroga volitev za tržaško občino in pokrajino, drugače obstaja nevarnost, da se vrne v obdobje izpred dvajsetih let. Desni sredini namreč

FOTO KROMA

ne manjka veliko, da prekorači mejo 50 odstotkov glasov. Udeleženci večera so podali vsak s svojega zornega kota analizo prvega kroga volitev, v katerem je desnica že dokončno zmagala v Miljah, kjer bo še naprej upravljala tamkajšnje občino. Levosredinsko zavezništvo - v prvi vrsti Oljka - je bilo precej deficitarno na področju komuniciranja, kjer pa se je desnica - predvsem v slučaju njenega tržaškega žu-

panskega kandidata Roberta Dipiazze - kar odlikovala. Poleg tega se je o nekaterih kandidaturah odločalo po čisto strankarskem ključu, z vrha, ne da bi se upoštevale želje prebivalstva na teritoriju. Precej slabe krvi je povzročilo t.i. "legitimiranje" desnice s strani LD (tarča ostrih kritik je bil zlasti pokrajinski tajnik Spadaro, a tudi vsedržavno vodstvo stranke) in omejevanje števila slovenskih kandidatov na le-

vosredinskih listah. To je sicer spadalo v strategijo poskusa razbitja desnice, kar pa se očitno ni obneslo, nasprotno, ker je ravno levica (poleg nje pa še prej Berlusconi, ne nazadnje pa tudi volivci sami) legitimirala Nacionalno zavezništvo, le-to v očeh volivcev ni več predstavljalo nevarnosti. Zato je zares krvavo potrebno, da se prepriča čimveč ljudi, naj v nedeljo gredo volit. Saj v primeru zmage desnice Trsta ne bosta upravljala toliko Dipiazza in Scoccimarro kolikor ponovno stari liberalno nacionalni krogi, ki so že predolgo zavirali razvoj.

Kaj pa Slovenci? Žalostno dejstvo je, da so marsikateri pripadniki naše narodne skupnosti glasovali tudi za desno sredino in celo za Nacionalno zavezništvo. Vendar kljub temu ostaja še vedno neko trdo jedro, veliko upanje pa predstavlja t.i. zbor izvoljenih predstavnikov slovenske manjšine, ki je izvolil tri člane paritetnega odbora. To bi lahko bil pravi slovenski forum: če pa še ta propade, potem lahko zares gremo vsak po svoje in amen.

PROSEK-KONTOVEL

TOPEL SPREJEM ZA NOVEGA ŽUPNIKA

MATJAŽ RUSTJA

Pred kratkim je tržaški škof Ravignani imenoval g. Jožeta Špeha, župnika na Kontovelu in kaplana v Barkovljah, za župnijskega upravitelja na Proseku. Po smrti g. Rudija Bogatca je namreč proseška župnija, ki združuje poleg Proseka še Gabrovec, Proseško postaja in naselje Girandole, ostala brez dušnega pastirja. Škofov odlok je bil sicer predvidljiv, saj hudo pomanjkanje duhovnih poklicev močno krči versko življenje v župnijah, tako da je danes neizogibno združevanje marsikaterih župnij. Na to pot sta stopila tudi Prosek in Kontovel, nekoč zbadljiva sosedna, danes pa sopotnika z enim dušnim pastirjem. Velja ob poudariti, da ostajata Prosek in Kontovel še vedno dve ločeni župniji.

V sredo, 13. junija, je Godbeno društvo Prosek nastopilo na trgu pred cerkvijo sv. Martina v sklopu tradicionalnih srečanj Zaigrājmo skupaj na Proseku. Večer pa ni bil le zadnji pozdrav domačemu občinstvu pred poletnim oddihom, pač pa tudi prvi pozdrav novoimenovanemu župniku g. Špehu. Večera se je udeležil tudi škofov vikar Franc Vončina. Po uvodni skladbi so predstavniki vaških kulturnih, športnih in prosvetnih organizacij izrekli dobrodošlico novemu župniku, ki je sicer že v letu 1990 bil za nekaj mesecev v proseški fari. G. Špeh se je v pozdravnem nagovoru najprej zahvalil številnemu občinstvu za topel sprejem in podčrtal, da se prava pot do

uspehov vije le preko skupnega razumevanja in dela v medsebojnem spoštovanju. Nedvomno pa je v prijetnem večeru zavzemal prav posebno mesto tudi blagoslov društvenega prapora. Narodne noše in botri (najstarejši aktivni člani godbe Drago Ukmar, Dino Terčič in Slavko Luxa ter predsednik proseškega odbora za ločeno upravljanje Bruno Rupel) so pozorno sledili obredom. Na sporedu je bil nato še drugi del koncerta, ki ga je brezhibno vodil Aljoša Starc, večer pa se je zaključil ob domači kapljici v prenovljeni župnijski dvorani, ki predstavlja tudi zadnji trud pokojnega župnika Bogatca.

Še isti konec tedna so se Kontovčani in Prosečani spet srečali ob slovesnosti sv. Rešnjega Telesa. V jubilejnem letu 2000 sta pokojni g. Bogatec in g. Špeh sklenila, da bosta imela Prosek in Kontovel skupno procesijo, ki se bo izmenično podajala v eno ali drugo vas. Lani je dež preprečil, da bi se procesija sklenila na Kontovelu, letos pa je lepo vreme pospremiло številne vernike do proseške cerkve. Mašo je daroval g. Špeh, ki je v nagovoru izpostavil smisel krščanstva, to je ljubezen do Boga, do samega sebe in do bližnjega. Egoizem ali greh današnjega sveta nas vse bolj odvraca od bistva, da se izgubljenost zapiramo v nesmislih, ki nam kratijo ravnovesje. Kamen na kamnu palača, pravi stara modrost; vogelni kamni iskrenih človeških odnosov gradijo prostrano in udobno hišo prihodnosti.

SLIVNO / V NEDELJO, 17. JUNIJA, ODKRITJE PLOŠČE DR. DORČETU SARDOČU

PRI DELU ZA NAROD NI NOBENA CENA PREVISOKA

Nedeljsko popoldne je bilo soparno in jug je nosil temno fronto oblakov od Gradeža in Kopra. V Slivnem pa so se zbirali ljudje, da bi se na 13. obletnico smrti poklonili spominu dr. Dorčeta Sardoča, enega ustanovnih članov TIGRA, človeka, ki je šel skozi vrsto konfinacij in zaporov, ki je bil na drugem tržaškem procesu obsojen na smrt, a je bil v noči pred usmrtitvijo pomiloščen in obsojen na strogo ječo na otoku Santo Stefano. Ob odkritju spominske plošče na njegovi rojstni hiši so se zbrali, da bi se spomnili osebnosti, ki si je pred, med in po vojni za edino vodilo svojega dela postavil strogo narodno korist, kar je glede na nedeljski odziv za mnoge še vedno pomembno merilo, ki naj odlikuje človeka. Na nedeljsko svečanost sta vabila Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije TIGR Primorske in Sklad Dorčeta Sardoča, ki sta tudi postavila spominsko ploščo. Slivenčci pa so se izkazali, saj so uredili okolje in poskrbeli za pogostitev številnih udeležencev spominske svečanosti.

Slavnostni spored so uvedli Fantje izpod Grmade, ki so pod vodstvom domačina Iva Kralja zapeli Nedvedovo *Domovino*, in sicer kitič, ki govori o milem kraju, kjer je ležal v zibelki... Spored, ki ga je povezovala članica upravnega odbora Sklada dr. Dorče Sardoč Vera Tuta Ban, se je nato nadaljeval s pozdravom predsednika Društva TIGR Franja Bandlja. Poudaril je vlogo, ki so jo imeli tigrovci pri ustvarjanju vsenarnodnega upora proti fašistični Italiji, in napove-

FOTO KROMA

dal postavitev velikega spomenika tem prvim protifašističnim bojevnikom na Velikem Cerju. V imenu Sklada dr. Dorčeta Sardoča in kot podžupanja občine Devin Nabrežina pa je prisotne nagovorila prof. Mariza Škerk Kosmina, ki je izrazila veselje, da se v občini odkrije še eno obeležje legendarni osebnosti, kar naj potrjuje tudi sedanjne rodove in v njih utrjuje vrednote, za katere se je boril dr. Sardoč.

Samo spominsko ploščo sta odkrila Sardočeva hči dr. Vera in nabrežinski rojak Bernard Jazbec, ki je bil med fašizmom tudi sam soudeležen v ilegalnem boju. Tudi šempolajski župnik g. Franc Švara se je pred blagoslovom kratko spomnil tistih let, ko je bilo prepovedano vse, kar je bilo slovenskega. Prisotne pa je pozval, naj se tudi v sedanjem času zgledujejo po doslednosti in odločnosti, ki so jo izkazovali dr. Sardoč in osta-

li v boju za slovenske pravice, začeni z vračanjem svojih premožnosti v originalne slovenske oblike. Slivenski rojak, gledališki igralec Alojz Milič, je nato prebral krajši odlomek iz knjige *Tigrova sled*, ko Sardoč kratko spregovori o svoji družini in rojstnem kraju.

Slavnostna govornica je bila Lida Debeljak Turk, ki je kot radijska urednica leta 1980 posnela z dr. Dorčetom Sardočem cel niz oddaj o njegovem življenju in delu za znamenita *Četrtekova srečanja*. Te spomine je nato tudi uredila in izdala v knjigi *Tigrova sled*. Njen nastop je bil občuten in obenem poglobljen prikaz človeka, ki so ga označevale velika strogost do samega sebe, nepopustljivost in vztrajnost, ko je šlo za uveljavljanje narodnih pravic. Pri delu za narod, je poudarila govornica, mu ni bila nobena cena previsoka in v tem doslednem boju za pravico do obstoja in proti

rodomoru, je dosegel dr. Sardoč držo, ki jo lahko označimo za univerzalno in občečloveško. V prepričanju, da se je boril za zmago pravice in proti krivični oblasti, je celo svojo obsodbo na smrt sprejel kot logično posledico tega boja in je zato na predvečer usmrtitve mirno zaspal. Značilen za to legendarno osebnost je bil tudi povojni molk in umik z javnega prizorišča. Šele po letu 1980 je z radijskim pripovedovanjem prekinil ta molk in s tem še bolj odmevno nagovoril nas vse.

Medtem so se nad Slivno zgrinjali oblaki in ravno ko je bil govor pri kraju, je še enkrat zagrmelo in ulila se je ploha, tako da so se udeleženci, ki so v Slivno prišli od blizu in daleč, umaknili k gostoljubnim Terčonovim, da bi se program nadaljeval. Ploha pa je bila presilna, tako da so le Fantje izpod Grmade še odpeli Aljažev *Triglav* in *Vstajenje Primorske* ter zaključili slovesnost, na kateri bi moral nastopiti še mladinski zbor Kraški slavček, v imenu Slivencev spregovoriti Ivo Kralj, krajši odlomek iz Sardočevi spominov pa naj bi prebral še Gregor Pertot.

A kdor je poznal dr. Sardoča, je ob vseh zapletih menil, da bi bil s takim koncem spominske svečanosti prav vesel, saj mu tudi za življenja ni bilo do časti ali posebnih priložnostnih besed. Tokrat ga je zadrege rešila ploha. Tako kot je dež osvežil naravo, pa naj izražene misli poživijo med nami narodni ponos in zavest, da je delo za narod potrebno!

MT

IZLET KLUBA PRIJATELJSTVA V SLOVENSKE KONJICE IN V ŽIČKO KARTUZIJO

ODKRIVANJE ZANIMIVOSTI IN LEPOPŠTAJERSKE (1)

NADA MARTELANC

Dne 30. maja nas je Klub prijateljstva popeljal na izlet na zeleno Štajersko. Ko smo se vozili mimo zelenih gozdov in travnikov, so se nam živci vedno bolj sproščali.

Odpravili smo se v - vsaj nam Tržačanom - manj znane kraje: v Slovenske Konjice in v Žičko kartuzijo. Čudovito lepi kraji! In kako lepo so negovani! Slovenske Konjice so si pridobile naziv Mesto cvetja in vina. Leta 1998 so zaslovene kot evropsko mesto cvetja in dobile zlato medaljo Entente florale gold award 1998. Pri istem tekmovanju je vas Žiče dosegla bronasto odličje.

V Slovenskih Konjicah je stopila v naš avtobus vodička in odpeljali smo se proti našemu glavnemu cilju: Žički kartuziji. Najprej smo se ustavili v Špitaliču. Vas nosi ime po nekdanjem "hospitalu" - gostišču pred samostanom, ki je bilo na razpolago gostom, v glavnem bolnikom, ki so hodili po zdravlila k menihom. Tu je stal "spodnji samostan", namenjen konverzom - bratom laikom. Tega samostana ni več, ostala je le ljubka romanska cerkev, posvečena leta 1190. V bližnjem gozdu so še ruševine steklarskega mlina, kajti Žička kartuzija je izdelovala tudi steklene izdelke. Teh ruševin nismo šli

gledat, pač pa smo se ustavili v lepi, s kipi in slikami okrašeni cerkvi. Prisostvovali smo sv. maši, ki jo je bral g. Jože Špeh, duhovni svetovalec Slovenske Vincencijeve konference v Trstu. Klub prijateljstva je ena izmed njenih dejavnosti. Da smo se podali na Štajersko, je zasluga prav g. Špeha. Želel nas je peljati v te lepe kraje, ki so njegova ožja domovina. Izlet pa je organizirala prof. Vera Puntar Bizjak s pomočjo sodelavcev.

Že v avtobusu nas je g. Špeh seznanil z marsičem o krajih, koder smo potovali, zlasti pa o Žički kartuziji. Marsikaj je vedela povedati tudi gospa Vera.

Še več smo pa izvedeli od vodičke. Npr. to, da smo bili oddaljeni od Celja le 20 km, od Maribora pa 35 km.

Iz cerkve v Špitaliču, ki je posvečena Marijinemu obiskanju, smo se povzpeli do razvalin nekdanjega veličastnega samostana. Tu je stal "zgornji samostan", kjer so prebivali menihi kartuzijani. To je zelo strog red. V začetku jih je bilo trinajst, dvanajst redovnikov in opat. Pozneje jih je bilo več. Imeli so vsak svojo hišico, delavnico in vrtiček. Vstajali so opolnoči. Mnogo so molili in premišljevali, vsak zase in skupno. Ob sobotah so imeli spo-

ved, ob nedeljah skupno mašo in skupno kosilo. Sicer si je vsak sam pripravljaval skromno kosilo. Kuhar je enkrat tedensko razdelil potrebni živež. Mnogo so se postili, mesa niso uživali, jajca in ribe le ob četrtekih, sicer pa zelenjavo in kruh. Imeli so pravico loviti ribe v bližnjih rekah, gojili so jih tudi v ribogojnicah.

Zunanje delo so opravljali konverzi, hlapci, dninarji in rokodelci. Ti so imeli boljše hrano. Kartuzija si je z leti z darovi pridobila mnogo posestev in vasi, gozdov, vinogradov. Zaposlovala je veliko ljudi.

(DALJE)

KONEC SEZONE SKK IN MOSP

SEZONA JE POTEKALA V ZNAMENJU KROŽKOV

Poletje je v lanskem septembru še ponujalo svoje zadnje sončne dneve, ko so klubovci in mospovci že začeli s svojimi srečanji in, kot je že navada celih deset let, uvedli svojo sezono z Drago mladimi, dva tedna kasneje pa s skoraj tradicionalnim III. Zamejskim rock festivalom. Obe pobudi nista bili še mimo, ko pa so že začeli razmišljati, kako in kaj v naslednji sezoni...

Medtem ko so bila namreč v preteklih letih središče delovanja sobotna srečanja, se je v letošnjem delovnem letu težišče prevesilo na delovanje posameznih krožkov, ki so občasno organizirali tudi kako srečanje za širšo javnost in se obenem vključevali v številne druge pobude.

Člani časnikarskega krožka so se letos srečevali enkrat mesečno, ko so si tudi razdelili funkcije in naloge za pripravo Rasti. Na vsakem srečanju so si nadebudni mladi pisci najprej ogledali svoje članke in pa članke svojih kolegov, si izmenjavali mnenja in kritike o letih. Ob tem pa so si za vsako srečanje določili področje časnikarskega dela, ki bi ga želeli spoznati, in to predvsem s pomočjo zunanjih gostov ali pa mentorice krožka, Brede Susič. Ob rednih mesečnih srečanjih je časnikarski krožek organiziral še sobotno srečanje na temo, ki je v tistih dne-

vih zelo žulila manjšinsko skupnost, predvsem pa njen šolski sistem: 60-minutne šolske ure. V mesecu novembru pa so "časnikarji" povabili Danila Slivnika, glavnega in odgovornega urednika MAG-a, ki je govoril o volitvah za državni zbor v Sloveniji s poudarkom na vlogi medijev v volilni kampanji.

Mednarodni krožek je osredotočen predvsem na organizacijo številnih srečanj, ki se odvijajo v okviru YEN-a (Youth of European Nationalities), to je krovne organizacije, ki združuje mladinske skupine v sklopu evropskih manjšin. Prvo tako srečanje v letošnjem delovnem letu je bilo že oktobra lani na Madžarskem v organizaciji tam živečih mladih Nemcev. V sklopu tega krožka bi lahko omenili tudi glasilo te krovne organizacije YENI, ki izhaja v Trstu, odkar je vlogo glavnega in odgovornega urednika prevzel Matej Susič, vodja mednarodne skupine. Člani mednarodnega krožka so se udeležili tudi rednega easterseminarja, ki je letos aprila potekal v Košicah na Slovaškem.

Gledališki krožek je v letošnji sezoni večkrat nastopil z igrice Utrpiti in antiutrpi, s katero se bo predstavil tudi na letošnjem Festivalu amaterskih gledališč v Mavhinjah, točneje v torek, 26. junija, ob 22. uri. Ob krožkih pa seveda niso

manjkala številna druga srečanja, že tradicionalna ali manj tradicionalna: Koroški dnevi, Slovenija Party, literarni, likovni in fotografski natečaj. Ob tem pa še večer Pokaži, kaj znaš, sodelovanje pri organizaciji Rock Otoxisa, selekcije za nastop na Rock Otočcu.

Kaj pa pripravljajo mladi slovenski družbeno-prosvetni delavci za tople poletne mesece? Najprej gre povedati, da bodo letos poleti mospovci in klubovci vrnil obisk Frizijcev in se v mesecu avgustu podali na Holandsko na spoznavanje tamkajšnje manjšinske stvarnosti. Ob vsem tem pa so že v teku organizacijski sestanki za septembrsko Drago mladih, ki bo letos osredotočena na temo Govorice mladih!

(JC)

SLOVESNA MAŠA

GOD SV. ANTONA V TRSTU

Vedno nas veseli poročati o slovesnih bogoslužjih v slovenščini po naših župnijah. Posebno pozornost pa še pritegne, če je tako bogoslužje za slovenske vernike v mestu in to celo v cerkvi Novega sv. Antona, ki se nahaja v strogem tržaškem centru.

Kot je že lepa ustaljena navada mnogo let zapovrstjo, se je tudi letos na god sv. Antona v sredo, 13. junija, popoldne v tej mestni cerkvi zbralo lepo število slovenskih vernikov. Škofov vikar msgr. Franc Vončina je s sobrati vodil obred sv. maše, v svoji pridigi pa je osvetlil lik in kreposti sv. Antona Padovanskega, redovnika in učitelja, zavetnika te cerkve. Ob koncu maše je vse prisotne pozdravil kanonik msgr. Marij Gerdol, ki v tej cerkvi red-

no mašuje in skrbi za slovenske vernike.

Celotni verski obred je spremljal združeni zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov iz Trsta pod vodstvom Edija Raceta ter ob orgelski spremljavi Marije Kerže. Slavnostno vzdruženje in ubrano petje je tako lepo počastilo ta praznik. Praznovanje se je nadaljevalo na prijetni družabnosti v Domu v ul. Concordia, ki jo je za zbor priredilo Pevsko društvo Novega sv. Antona.

OBVESTILA

SINDIKAT SLOVENSKE šole obvešča, da zainteresirani lahko do 7. julija vložijo prošnje na ravnateljstva šol vseh vrst in stopenj za vključitev v ravnateljstvo oz. zavodne lestvice za podeljevanje suplenc. Prošnje morajo vložiti vsi tisti, ki so že ali še niso vključeni v pokrajinsko permanentno lestvico. Informacije in obrazce nudijo urad Sindikata ter ravnateljstva slovenskih šol vseh vrst in stopenj.

SVETOIVANSKASLOVENSKA župnijska skupnost prireja ob prazniku farnega zavetnika sv. Janeza Krstnika koncert moške vokalne skupine Musicum iz Gorice, ki bo v petek, 22. junija, ob 20.30 v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu. Obenem sporoča spored verskih slovesnosti ob prazniku zavetnika: v soboto, 23. junija, na vigilijo praznika, bo ob 20. uri v stari cerkvi sv. Janeza in Pelagija v ul. Capofonte tradicionalna maša v slovenščini. V nedeljo, 24. junija, na praznik farnega zavetnika, bo ob 9. uri procesija po svetoivanskih ulicah (vabljeni narodne noše v čimvečjem številu), ob 10. uri pa slovesna maša v slovenščini v svetoivanski župnijski cerkvi.

ŽUPNIJA BOLJUNEC in ZCPZ vabita v nedeljo, 24. t.m., ob 16. uri na drugo srečanje pritrkovalcev *Pojo, pojo zvonovi...* ob prazniku farnega zavetnika sv. Janeza Krstnika in ob zaključku obnovitvenih del v vaškem zvoniku. Sodelovali bodo Združeni zbor ZCPZ pod vodstvom Edija Raceta, recitatorji in pritrkovalske skupine iz Doline, s Kontovela, iz Mirna in Šturij. Priložnostno misel bo podal zvonoslovec g. Branko Melink.

KLUB PRIJATELJSTVA prireja v soboto, 30. junija, izlet v Idrijo, kjer si bomo ogledali grad z et-

ničnim muzejem (med drugim so tam zanimivosti iz rudnika živega srebra in idrijske čipke) ter Antonijev rudniški rov z diapozitivi in kapelico. Pri kosilu bomo poskusili idrijske žlinkrofe. Vpisovanje v trgovini Fortunato v ul. Valdirivo 23 v Trstu do zapolnitve mest. Inf. na tel. 040 639949 in 040 43194.

SKLAD MITJA Čuk obvešča, da se je začelo vpisovanje v poletna središča na Proseku: od 2. do 13. julija od 8. do 17. ure in od 30. julija do 10. avgusta od 8. do 17. ure v otroškem vrtcu. Poskrbljeno bo za prevoz s trga Oberdan. Poletno varstvo: od 2. julija do 31. avgusta od 8. do 13. ure na Opčinah. Inf. in vpis: Sklad Mitja Čuk Opčine - Dunajska cesta 19 (nekdanja Narodna ulica 77), v dopoldanskih urah (tel. 040 212289). Na Goriškem - Doberdob: od 18. junija do 13. julija od 8. do 17. ure v osnovni šoli. Sovodnje: od 30. julija do konca avgusta na osnovni šoli. Informacije in vpis: Damjana Češcut (telefonska številka 0481 82087 oz. mobilni telefon 0335 5952551).

SLOVENSKO PASTORALNO središče v Trstu sporoča, da bo v nedeljo, 1. julija, ob 17. uri v Tržaški Rižarni vsakoletna sv. maša za vse tamkajšnje žrtve nasilja in za vse žrtve druge svetovne vojne. Maševal in govoril bo župnik v Štjaku profesor Branko Melink. Pri maši bo sodeloval združeni pevski zbor ZCPZ v Trstu pod vodstvom Edija Raceta. Vabljeni!

DAROVI

ZA NOVI glas: v spomin na prof. Stanislava Sobana daruje Marta Požar 50.000 lir.

ZA MISIJONE: Anica Slokar daruje v spomin na svojo sestro Zlatko 100.000 lir.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV IN GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

vabita na predstavitev knjige

UMETNOST XX. STOLETJA NA GORIŠKEM IN V POSOČJU

v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, v ponedeljek, 25. junija, ob 20.30.

ŽENSKI ZBOR DEVIN

KONEC BOGATE IN USPEŠNE SEZONE

V petek, 15. t.m., je bila na sedežu devinskih pevskih zborov lepa prireditev, ki jo je ob zaključku letošnje sezone priredil Ženski zbor Devin, se pravi zbor, ki so ga jeseni 1999 sestavile bivše pevke dekliskega zbora, ki iz raznih razlogov niso več pele. Obnovile so tako tradicijo ženskega petja v vasi, ker se je dekliski zbor povezal s fanti in ustanovil mešani mladinski pevski zbor. Vodi jih Herman Antonič in pod njegovim vodstvom so v petek uvo doma lepo zapele štiri pesmi, in sicer Gobčevo priredbo ljudske Rasti, rasti rožmarin, ljudsko Vsi so prihajali v Vrabcu priredbi, Škerjančevo Ave Maria in pesem Naše korenine Ignacija Ote. Sledil je nastop

pevovodje Antoniča, ki je ob klavirski spremljavi svojega mentorja Carla Biasinija Blažiča zapel tri operne arije in presenetil občinstvo, saj mnogi niso vedeli, da se je začel učiti solopetja.

Višek večera pa je bila predstava gledališke skupine iz Štandreja. Priljubljena in uigrana Majda Zavadlav in Božidar Tabaj sta z ostalimi sodelavci imenitno zabavala občinstvo z enodejanko Čudna bolezen, ki je navdušila udeležence večera. Vsi pa so se še dolgo v noč zadržali na sedežu ob bogati pogostitvi, ki so jo ponudile pevke ženskega zbora Devin ob koncu bogate in uspešne letošnje sezone.

9

ČETRTEK,
21. JUNIJA
2001

PO USPEHU NA POKRAJINSKIH VOLITVAH

DAVID GRINOVERO SE ZAHVALJUJE SLOVENSKIM VOLIVCEM

"Zahvaljujem se vsem volivcem leve sredine v zagrajskem okrožju, ki so mi omogočili krasen rezultat na volitvah, ter vsem slovenskim volivcem, ki so zaupali svoj glas kandidatom Oljke in predsedniku Brandolinu. V pokrajinskem svetu bom zastopal interese vseh slovenskih ljudi, saj se zavedam velike odgovornosti, ki jo nosim kot edini izvoljeni predstavnik slovenske narodnostne skupnosti.

Prizadeval si bom za izpolnitev programskih obvez, ki smo jih podpisali skupaj s predsednikom Brandolinom ter tistih točk, ki sem jih najavil v volilni kampanji.

Delal bom za vedno tesnejše in plodnejše čezmejno sodelovanje in da bi imela slovenska manjšina aktivnejšo vlogo pri obsejnih odnosih. Prizadeval si bom nadalje, da bi goriška pokrajinska uprava naredila vse, kar je v njenih močeh za pospešeno vključevanje Slovenije v EZ. Opominjal bom vse odgovorne, da bi se čim prej začel izvajati zakon 482/99 o zaščiti zgodovinskih jezikovnih manjšin ter obenem tudi zakon 38/

2001 za globalno zaščito slovenske manjšine v Italiji. Pozoren bom na probleme kulturnih, športnih in prosvetnih dejavnosti manjšine. Prizadeval si bom za dokončno ureditev šolskega centra slovenskih višjih srednjih šol ter za večje sodelovanje pokrajinske uprave z našimi šolskimi inštituti. Opozarjal bom, da bo pokrajinska uprava uredila vse potrebne infrastrukture, delal bom za zaščito okolja na celotnem pokrajinskem teritoriju, še posebno v naših slovenskih vaseh in občinah."

10

ČETRTEK, 21. JUNIJA 2001

V SOBOTO V JEREMITIŠČU PRI ŠTANDREŽU

KRESOVANJE IN ŠE MARSIKAJ

Na svetoivansko noč bo v Jeremitišču zagorel velik kres, Jeremitarji pa pripravljajo še druge nadvse zanimive pobude.

V soboto, 23. t.m., bodo odprli razstavo z naslovom *Stara kmetijska orodja in stroji*, ki so jih uporabljali na domačijah in na polju. Razstava bo na štirih različnih prizoriščih. Ob 19. uri

ZAHVALA SLOVENSKIM VOLIVCEM

Silvia Altran, zastopnica Marjetice oz. točneje Demokratov, ki je kandidirala za mesto v trziškem občinskem svetu, nam je poslala zahvalo slovenskim volivcem. Kot znano, je SSK pozvala svoje volivce na Trziškem, naj na omenjeni volilni preizkušnji podprejo sredinsko kandidatino.

Želim se zahvaliti volivcem slovenske narodne skupnosti iz Trziča, saj so mi s svojim glasom pomagali doseči dober volilni uspeh na občinskih volitvah.

V svojem političnem delovanju v občini Tržič si bom prizadevala, da bo zaupanje, ki ste mi ga poklonili, obrodilo tudi pomembne sadove. Hvala.

- SILVIA ALTRAN

bodo odprli razstavo pridomnih predmetov, orodja in strojev na dvorišču Paulinove domačije, hišna številka 1. Pol ure kasneje se bodo vsi sodelujoči pomaknili na dvorišče Zavadlovih, hišna številka 4, kjer bodo na ogled orodja in stroji za prevoze in pospravljanje pridelkov ter traktorji. Ob 20. uri bo odprta razstava orodja in strojev za obdelavo kamna, lesa in železa na Zornovi domačiji, hišna številka 5, pol ure kasneje pa bo dogodek še na Makučevi domačiji, hišna številka 9 z odprtjem razstave orodja in strojev za obdelovanje zemlje in kletarjenje. Ob 22. uri pa, kot rečeno, bo v Jeremitišču zaplamltel slovesen svetoivanski kres.

V nedeljo bo program stekel v popoldanskih urah, in sicer ob 17. uri, ko bodo odprli razstavo piščali in izdelovanje le-teh. Ob 19. uri bo v Jeremitišču na sporedu zabavni kulturni program s petjem okteta Sraka iz Štandreža in vedrim prizorom *Tata vse ve v izvedbi članov štandreške dramske skupine*. Oba dneva družabnosti se bodo vsi prisotni poslastili ob pečenem krompirju in domači kapljici.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA / POLETNO SREDIŠČE SREČANJA 2001

OD L. 1932 PRI S. IGNACIJU

ŽIVŽAV V ZAVODU SV. DRUŽINE

IVA KORŠIČ

Kako krasno je končati šolsko leto, a se še zmeraj srečevati s svojimi sošolci v čudovitem, zelenem okolju in ne prekiniti prijateljskih niti, ki so se stikale med šolskimi klopmi! Vse to uživajo otroci, ki tudi letos preživljajo težko pričakovane počitniške dni v poletnem središču Srečanja 2001, ki jih je uradno že drugo leto (neuradno že peto) pripravila Skupnost

in odhajajo okoli trinajste, skrbijo trije animatorji, Martina Hlede (za najmlajše), Martina Černic (za srednje) in Mitja Černic (za večje) - po maturi bo prišla še Helena Klanjšček -, ki poleg ravnateljice Srečanj Mirjam Pahor vodijo središče in usklajujejo delo skupin. Njim pomagajo težko pričakovane počitniške dni v poletnem središču Srečanja 2001, ki jih je uradno že drugo leto (neuradno že peto) pripravila Skupnost

in odhajajo okoli trinajste, skrbijo trije animatorji, Martina Hlede (za najmlajše), Martina Černic (za srednje) in Mitja Černic (za večje) - po maturi bo prišla še Helena Klanjšček -, ki poleg ravnateljice Srečanj Mirjam Pahor vodijo središče in usklajujejo delo skupin. Njim pomagajo težko pričakovane počitniške dni v poletnem središču Srečanja 2001, ki jih je uradno že drugo leto (neuradno že peto) pripravila Skupnost

FOTO BUMBACA

družin Sončnica, kateri ni vseeno, kako in kje uživajo otroci zaslužene urice oddiha. Letošnja Srečanja v zeleni prostranosti vrta Zavoda sv. Družine, ki so ga šolske sestre spet blagovoljno dale na razpolago, da se v njem lahko naši otroci počisteno naskačajo, so se začela v ponedeljek, 11. junija, in se bodo končala v petek, 13. julija; namenjena so otrokom od 4. do 12. leta. Prvi teden je v poletno središče zahajalo 45 otrok, ta teden pa jih pričakujejo kakih 55 - središče jih lahko sprejme 60 -. Sedaj so se že končali izpiti in tudi petošolski maturantjes bodo končno svobodneje zadihali. Pokrovitelj počitniške ponudbe je kot prejšnja leta Svet slovenskih organizacij. Za otroke, ki prihajajo v središče okoli osme ure

na njihovo varnost. Ko bodo v prihodnjih dneh začele delovati tudi različne dejavnosti v sodelovanju s socialnim centrom CISI, se bosta pridružili še občanski sodelavki Ani Zorzut in Martina Humar. V teh prvih dneh so se namreč otroci lahko brezskrbno predajali najljubšim igram, med temi so nogomet, odbojka, lovljenje, skrivanje za cvetočimi grmi in visokimi cedrami, pa tudi »calcetto«. Začeli so se učiti nove izvorne himne, ki bo veselo donela vsak dan ob dvigu prapora, ki bo letos plapolal z znamenjem slona. To je namreč letošnji znak središča. Obiskovalci Srečanj so že dobili majice, ki simpatično združujejo otroke v en sam rumen objem. V prihodnje pa bodo udeleženci poletnega centra po skupinah v delavnicah spozna-

ke skupinske plese iz znanih pravljic. Pri tem bo sodelovalo petintrideset »tečajnikov«, ki bodo tudi izdelali kostume v šiviljski delavnici. Kako bodo plesali, bomo lahko videli na prireditvi 29. junija. Ko bo sonce spet pokazalo svoje toplo lice, bo možno čofotanje v bazenu, ki čaka male plavalce na ploščadi ob stavbi Alojzijevejšča.

Proti koncu Srečanj bo daljši celodnevni izlet, na katerega se bodo lahko peljali tudi starši. Ob tem pa ne bodo nikoli manjkale proste in vodene igre, saj glavni namen Srečanj so igra, sprostitve, uživanje v zeleni površini, ki s svojimi travniki, drevesi, priključki v spomin podeželje, gozd... svežino prelepe prirode.

LIKOVNI IN LITERARNI NATEČAJ KULTURNEGA CENTRA LOJZE BRATUŽ ZA OTROKE

NAGRADE IN PRIZNANJA MALIM USTVARJALCEM

IVA KORŠIČ

Prav pred koncem šolskega leta je vodstvo Kulturnega centra Lojze Bratuž posredovalo šolam rezultate likovnega in literarnega natečaja, ki je tudi letos uspešno potekal pod okriljem Goriškega vrtljaka kot poklon 1000-letnici Gorice na temo Ostržek in Rdeča kapica se srečata na goriškem gradu. Nagrada dela bodo razstavljena v KC Lojze Bratuž septembra, ko bodo ob začetku nove sezone na prvi predstavi Goriškega vrtljaka podelili malim ustvarjalcem zaslužene nagrade. Likovna žirija je tako porazdelila nagrade:

1. nagrada: ex aequo: Boris Predan, Omar Al Bukhari (2. r. OŠ J. Abram Pevma), Marta Carlesso (1. r. OŠ L. Zorzut Plešivo); 2. nagrada: ex aequo: Marko Lavrenčič (2. r. OŠ O. Župančič Gorica), Matija Kom-

janc (2. r. OŠ J. Abram); 3. nagrada: ex aequo: Simon Cej (2. r. OŠ F. Erjavec Štandrež), Andrej Hess (1. r. OŠ O. Župančič), Ivan Peršolja (vrtec Sovodnje); skupinska dela: 1. nagrada: 1. r. OŠ J. Abram; 2. nagrada: ex aequo: vrtec Pevma, vrtec Sovodnje; 3. nagrada: ex aequo: osnovna šola Vrh sv. Mihaela, 1., 2. r. OŠ Romjan, 3. r. OŠ F. Erjavec.

Posebna priznanja so prejeli: Tomaž Bratovič (1. r. OŠ O. Župančič), Samuel Robazza (2. r. OŠ J. Abram), Maja Černic, Martina Plazzotta (2. r. OŠ F. Erjavec), Jakob Figelj (2. r. OŠ J. Abram), Charlotte Nanut, Desiree Costanza, Giulia Greco, Teresa Gomisel (2. r. OŠ O. Župančič), Damjan Klanjšček, Matija Komjanc (2. r. OŠ J. Abram), David Guštin, Martino Bresciani, Nikita Zorzenon, Josef Gon (3. r. OŠ Romjan), Sebastjan Cej (3. r. OŠ P. Bu-

tkovič Sovodnje), Eliza Petrovič (3. r. OŠ J. Abram).

Na prva mesta so se na literarnem natečaju z istim naslovom uvrstili:

2. r.: 1. nagrada: Damjan Klanjšček; 2. nagrada: Nataša Pahor; 3. nagrada: Boris Predan; priznanje: Sara Komjanc (vsi iz OŠ J. Abram); 3. r.: 1. nagrada: Alice Milan (OŠ A. Gradnik Števerjan); 2. nagrada: Silva Marinčič (OŠ O. Župančič); 3. nagrada: Zora Černic (OŠ P. Voranc Doberdob); 4. r.: 1. nagrada: Costanza Frandolič (OŠ A. Gradnik); 2. nagrada: Erik Proderutti (OŠ O. Župančič), Stefania Beretta (OŠ A. Gradnik); 3. nagrada: Alex Mavrič (OŠ F. Erjavec); 5. r.: 1. nagrada: Štefan Petejan (OŠ P. Butkovič); 2. nagrada: Lara Prinčič (OŠ A. Gradnik); 3. nagrada: Harjet Antonič, Romina Cijan (OŠ P. Butkovič); skupinska dela: 3. r.: 1. nagrada: OŠ Romjan; 2. nagrada: OŠ P. Butkovič; 3. nagrada: OŠ L. Zorzut Plešivo; 4. r.: 1. nagrada: OŠ Romjan.

Vsem z domišljijo prepojenim malim slikarjem in piscem iz srca čestitamo!

SPOMINI STAREGA BOVČANA

Ko sem začel pisati svoj dnevnik *Skozi pokrajine pomladi in jeseni*, je bilo v letu Gospodovem 1984, sem iz pesmi Slavček češkega pisatelja in pesnika E. z Žešehrada zapisal: Čutim, kako življenje čez mene v daljavo odteka! Danes se piše leto 2001 in sem Bogu hvaležen za vse, kar mi je podaril. Vsi nosimo v življenju torbo, kjer hranimo svoje lepe in tudi bridke spomine. Večkrat odpremo to torbo in prikažejo se spomini v jasni luči. Spomnil sem se na mlada dijaška leta, ko sem kot dijak učiteljskega pristopil k pevskemu cerkvenemu zboru in smo tudi sami učili petje cerkveni pevski zbor iz Poljubinja, ki je pel pri maši ob 8. uri v Tolminu.

Ko sem prišel leta 1932 v Goricu, sem pristopil k pevskemu zboru, ki je pel v cerkvi sv. Ignacija na Travniku. Maša je bila prve čase ob šesti uri zjutraj. S prihodom zaveznikov smo dosegli, da je bila premeščena na deveto uro. Cerkev je bila polna naših ljudi. Imeli smo zelo dober zbor in je bil dobro zaseden z vsemi glasovi. S tem zborom smo šli večkrat tudi na deželo, v Podgoro, Pevmo, Štandrež in tudi v Grgar in Ravniko. V program smo uvrstili precej novih pesmi. Po smrti prof. Komela je prevzel zbor prof. Mirko Filej, ki se je zelo zavzel za zbor ter je iskal vedno novih pevcev. Imeli smo redno tedenske pevске vaje, tako da je prišlo na vrsto vedno kaj novega. Prezgodnja smrt prof. Fileja je, žal, zarezala globoko vrzel v naš cerkveni zbor. Saj so bili lepi in tudi žalostni spomini, saj je prišla tudi smrt našega dragega Petra.

Prišla je tudi prelomnica mojega življenja, in sicer 8. aprila 2001, oljčno nedeljo, ko sem zadnjič zlezal na kor cerkve sv. Ignacija na Travniku, ko sem nastopil pri petju Pasijona, za katerega vsa vsako leto poskrbela s prof. Filejem; po njegovi smrti je bila vsa skrb na meni. Zahvalo sem dolžan prijatelju F. Valentinciču in njegovim fantom, ki so sodelovali pri petju Pasijona, s katerimi smo si razdelili posamezne glasove. Nastopil sem v osebi Pilata, Juda in Velikega duhovnika. Lepe so tudi priložnostne pesmi, kakor Trnjevec skladatelja E. Komela, Kaj sem ti storil V. Vodopivca in Stražna trpiš, Zveličar moj L. Bratuža.

Zahvalo sem dolžan tudi prof. Lojzki Bratuževi za mojstrsko spremljavo. Lepe spomine na cerkveno petje imam tudi na dobo, ko sem bil prefekt v Alojzijevišču in smo imeli moški zbor pod vodstvom prof. Joška Bratuža. Tako lepo se je pelo pri tem zboru, saj je bil duša vsemu dragi Pepi. Istočasno sem pristopil k cerkvenemu zboru v Tolminu.

Mimogrede naj še omenim, da sem bil tudi dolgoletni član društvenega pevškega zbora Lojze Bratuž. Pri društvu sem prevzel tudi dramski odsek in sem z navdušenjem deloval pri šolskih prireditvah. Prva šolska prireditev po 33 letih prisiljenega molka je bila na dvorišču Šolskega doma v ulici Croce s Kuniščevo spevoigro Ali je kaj trden most? V okviru prosvetnega društva smo nastopili z raznimi odrskimi deli tudi na deželi.

MAKS KOMAC

OD 6. DO 8. JULIJA TRADICIONALNO SLAVJE MED BOROVCI

31. FESTIVAL ŠTEVERJAN

MARJAN DRUFOVKA

Počasi se bližamo mesecu juliju in vsi vemo, da prvi konec tedna tega meseca čaka ljubitelje narodnozabavne glasbe marsikateri užitek na Festivalu, ki bo letos 31. po vrsti, v Števerjanu v prelepem Goriških Brdih (pocnetek je z lanskega festivala).

Popeljali se bomo v števerjanske večere, programsko nabite z motivi narodnozabavne glasbe, in se dobesedno zasanjali ob zvoku zapeljivih polk in valčkov, v svežini Borovcev župnijskega parka. Gostoljubje organizatorjev, kapljica briškega vina in dobro založeni kioski pa bodo poskrbeli za nadaljnjo prijetno družabnost na Festivalu, ki se večkrat rada zavleče pozno v noč. Organizatorji lahko zagotovijo, da je potrebno pri zreziranju praznika ogromno moči in dobre volje. Toda vzdušje, ki se ustvari v teh treh dneh na tem pravokotniku briške zemlje ob števerjanskem trgu, poplača vse delo in napore.

In res je na vaškem trgu vse živo, priprave potekajo mrzlično in pričakovanje krepko narašča. Prvi dan festivala bo v petek, 6. julija. Z začetkom ob 20.30 bodo stopili na oder ansambli Modrijani iz Dobrne, Krjavelj iz Ivančne Gorice, Marjan Kočvar iz Prevorja, Cvet iz Radeč, Kvintet Dori iz Rimskih toplic, Pogum in Kresniške oba iz Škocjana, Slovenski zvo-

ki iz Rogaške Slatine, Štajerski objem iz Celja in Izvir iz Dobrne. Dan kasneje, 7. julija, se bodo ob isti uri pomerili ansambli Gorski cvet iz Vipavske doline, Vaški veseljaki iz Dobja pri Planini, Trio Pavlič iz Železne Kaple (Avstrija), Lipovšek iz Velenja, Dinamika iz Desternika, Alfons Mišček iz Nove Gorice, Simon Plazl iz Podgorja pri Slovenj Gradcu, Celjski vitezi iz Celja, Fantje spod šodra iz Šmihela pod Nanosom, Marjan Drogenik iz Šmarji pri Jelšah, Mesečniki iz Ljubljane, Boris Razpotnik iz Domžal, Tornado s Ptuja. Finalni del Festivala, ki bo gotovo privabil v vinorodno vasico ogromno ljudi od vsega, bo v nedeljo, 8. julija, in sicer z začetkom ob 17.30. Kroga nedeljskega srečanja pa bo, po podelitvi nagrad, nastop izjemne, mlade, a več let ustaljene skupine Čuki. Komisijo za glasbo bodo sestavljali Bertl Li-

pusch, Franc Lačen, Danilo Čadež, Janez Per, Tullio Možina, Zoran Lupinc, Florjan Lango, Valentina Humar in Mihael Corsi; komisijo za besedilo pa Irma Rauh, Milan Jež, Lenard Katz in Franka Padovan, slednja bo podelila nagrado za najboljšo besedilo, ki jo letos prvič poklanja društvo umetnikov iz Slovenije SAZAS v višini enega milijona lir; za ozvočenje sta zadolžena Mice Karov in Niko Klanjšček. Napovedovalca sta že ustaljeni v daleč na okrog cenjeni umetnik Robert Faganel.

Ljubitelji narodnozabavne glasbe in vesele družbe ste torej vabljeni od 6. do 8. julija v Števerjan, ki vas bo v najlepši obleki toplo sprejel.

OBISK GIMNAZIJE V NAŠEM UREDNIŠTVU

Tik pred zaključkom šolskega leta so nas pred časom obiskali dijaki iz novogoriške gimnazije. Ta obisk je postal že tradicionalen, saj nas je pred leti prof. slovenskega jezika Marija Mercina, ki je izjemno aktivna tudi v slavističnem društvu, zaprosila, da bi predstavniki slovenskih ustanov v Gorici slovenskim dijakom iz Nove Gorice prikazali življenje in delo slovenske skupnosti v Gorici in okolici. Zato na novogoriški gimnaziji vsako leto pripravijo ob koncu šolskega leta izlet po "slovenski" Gorici, saj dijaki obiščejo kulturne ustanove, gredo v Kulturni dom, KC L. Bratuž, si ogledajo Katoliško knjigarno, pridejo na obisk v naše uredništvo. Namen vodstva novogoriške gimnazije je, da njihovi dijaki od blizu spoznajo naše delo, da nas spoznajo in zvedo kaj več o našem življenju, ki poteka vzporedno z njihovim, a ga od njihovega loči državna meja. Na uredništvu je naš teden in njegovo ustanovitev, njegov pomen in njegovo usidranost v slovensko stvarnost v kratkem posegu prikazal odgovorni urednik Novega glasa dr. Drago Legiša, ki je se posebej poudaril pomen slovenske tiskane besede za ohranjanje in razvoj slovenske manjšine v Italiji. Jurij Paljk pa je spregovoril novogoriškemu dijakom o sami stvari, v kateri je naše uredništvo na Placuti in je ena najstarejših slovenskih stavb v javne name, kot je povedal tudi nekaj več o Goriški Mohorjevi družbi in njenem velikemu poslanstvu.

DAROVI

ZA SLOVENSKE misijonarje: v spomin na dr. Kazimirja Humarja darujejo stolniške pevke 400.000 lir.

ZADRUŠTVO Tržič: Zora Devetak Laurenti, Tržič 150.000 lir.

OB SREČANJU otroških in mladinskih pevskih zborov Zlata grla darujejo Franka Žgavec, g. Franc Pohajač in Franko Čerčan 100.000 lir za mladinski pevski zbor Vrh sv. Mihaela.

OBVESTILA

SLOVENSKA LJUDSKA knjižnica Damir Feigel je odprta s poletnim urnikom, ki bo veljal od 18. t.m. do 14. septembra, in sicer vsak dan od 8. do 13. ure, ob sobotah in nedeljah zaprta. Knjižnica bo zaprta od 30. julija do 17. avgusta.

SVET SLOVENSkih organizacij - Gorica sporoča, da bo v ponedeljek, 25. junija, stopil v veljavo poletni urnik, po katerem bo urad odprt samo dopoldne od 9. do 13. ure, in to do 31. avgusta.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO ul. Brolo v Gorici vabi športna društva in kulturne ustanove, da predstavijo do 30. junija ponudbe in programe, ki jih bodo učitelji vključili v šolske vzgojno-izobraževalne načrte.

VATRIJU KC L. Bratuž je razstava *Spomini v črnobelem Emila Doktorica*. Fotografije si je mogoče ogledati ob prireditvah do 24. t.m. (0481 531445).

OBVEŠČAMO VSE, ki bi se želeli udeležiti potovanja z Novim glasom po Andaluziji, naj pohitijo z vpisom do konca junija. V primeru, da do tega datuma ne bo zadostno število prijaviteljev, bo potovanje odpadlo.

GORIŠKO ROMANJE v Lurd z UNITALSI bo letos vodil nadškof od 12. do 18. julija. Informacije in vpisovanje za slovenske udeležence: Joana Nanut (telefonska številka 0481 21419 ali 0481 520233).

SKLAD MITJA Čuk obvešča, da se je začelo vpisovanje v poletna središča. Na Goriškem: Doberdob: od 18. junija do 13. julija od 8. do 17. ure v osnovni šoli. Sovodnje: od 30. julija do konec meseca avgusta na os-

novni šoli. Informacije in vpis: Damjana Češčut (tel. 0481 82087 oz. mobilni telefon 0335 5952551).

MLADINSKI PEVSKI zbor Vrh sv. Mihaela vabi na kresovanje v ponedeljek, 25. t.m., ob 20. uri na Largo na Vrhu sv. Mihaela in na celodnevni izlet v Gardaland, ki bo 28. t.m. Inf. Nerina tel. 0481 882451.

V MALI DVORANI Kulturnega doma je na ogled razstava *Kolektor Aztekov* slikarja El Pidia iz Mehike. Razstava, ki jo prireja upravni odbor Kulturnega doma v sodelovanju s KZ Maja, bo odprta do 30. t.m. od 9. do 13. in od 16. do 18. ure ter ob večernih prireditvah.

NADKNJIGARNO na Traviku se pospešeno obnavljajo prostori, kjer bo sedež našega uredništva, GMD in likovne galerije. Obveščamo, da so močno zaželeni darovi in prispevki! Denar sprejemamo tudi na naši upravi.

ČESTITKE

Dne 16. junija sta se v pečanski cerkvi poročila pevka in članica društva Rupa-Peč Damijana Čevdek in Robert Jug. Člani domačega društva jima voščijo obilo sreče na skupni življenjski poti.

Na fakulteti za elektronsko inženirstvo na tržaški univerzi je z odliko in pohvalo diplomirala Ana Oswald-Tommasi. Čestitajo ji moč Danilo in vsi domači.

Dr. Valentina Pahor je uspešno opravila državni izpit za komercialistko. Iskreno in iz srca ji čestitajo upravni odbor Katoliškega tiskovnega društva in upravni in nadzorni odbor Fundacije Gorica. Čestitkam se pridružujeta tudi uredništvo in uprava našega časopisa.

V ponedeljek, 18. junija, je uspešno opravila državni izpit za komercialistko
dr. VALENTINA PAHOR
Iskreno ji čestitajo in se z njo veselijo vsi tisti, ki jo imajo radi.

ZAKLJUČNA PRIREDITEV V VRTCU M. FABIANI

BITI PRIJATELJ JE NAJLEPŠE!

Med raznimi prireditvami, ki so poživile konec delovnega leta naših malčkov, je bila še posebno prisrčna v otroškem vrtcu M. Fabiani v Gorici v petek, 15. t.m. Otroci so pripravili staršem, nonotom in drugim sorodnikom prijetno presenečenje.

Skrozi vse šolsko leto je k njim ob urah dodatne glasbene dejavnosti, ki so jo z navdušenjem podprli starši, zahajala prof. Irena Pahor. Z njo so se malčki naučili veliko pesmic, tako da so lahko nastopili v glasbeni pravljici, ki je bila kar dolga, saj je imela dva dela.

Zamisel za uprizoritev pravljice *Zgodbice Svetlane Makarovič Pod medvedovim dežnikom* se je utrnila učiteljici Ani Češčut, ki jo je tudi režijsko izpeljala, seveda s sodelovanjem kolega Vesne Cargnel, Laure Kocjančič in Anamarie Kodrič. Pisane rožice na travniku, metuljčki na pšeničnem polju, zeleni grmički, drevesa polna sadežev so bili pisana kulisa podoba pravljice, v kateri so nastopale poleg dobrega medveda, ki je nadvse cenil prijateljstvo, nič kaj prijazna lisica, srnica, zajček, veverica in miška. Blagi medved je pod svoj ogromni rdeči dežnik povabil vse premražene živali, potem ko jih je lisica nevljudno, ostro zavrnila. Zgodbico z jasno podarjeno poučno mislijo je lepo zaigralo in v njej zapelo, z arajalo in spremljalo z orff instrumenti (zelo zanimiv je bil nekakšen bobenček s peskom, ki je pričaral dež) 14 večjih

otrok, ki letos jemljejo slovo od vrtca. Ostali malčki so pa sedeli ob strani in glasno peli Bitenčeve in Voglarjeve pesmice, ki so spremljale vsebino. Priprave je povezovala učiteljica Anamarija, medtem ko so ostale vzgojiteljice v ozadju pazile, da vse dobro teče. Pri električnem klavirju je igrice spremljala prof. Dina Slama. Ona je spisalala in uglasbila vseh šest pesmic, ki so jih otroci zapeli vsi skupaj ob koncu prizorčka in z njimi pod energično taktirko Irene Pahor pokazali, kako uglasljeno in zbrano so se naučili prepevati. Omeniti je treba, da so v igrice otroci bili oblečeni v zelo lepo izdelane kostume in nosili so izrazite maske-glave nastopajočih živali. Za vse to je poskrbela Milena Vogrič, kuharica Vilma pa je pripravila vabljivo dišečo zakusko, na katero so bili ob koncu povabljeni vsi številni prisotni, ki so burno ploskali pridnim izvajalcem. Prof. Nadja Marinčič se je v imenu staršev zahvalila učiteljicam - pa tudi profesoricama Slami in Pahorjevi ter neučnemu osebju - za požrtvovalnost in trud, ki so ga vložile v prireditev, in na splošno v svoje delo, ki je presegllo meje strogega učnega programa.

IZLET SKUPNOSTI DRUŽIN SONČNICA

V KEKČEVI DEŽELI

KATI ARNŠEK

V Gorenjsko oziram se skalnato stran ...

Tako kot pravi pesem, smo se tudi mi ozirali proti Gorenjski, ko smo se v nedeljo odpravljali na izlet. Vse je kazalo, da je pred nami siv, deževen dan. Nad nami je gmelno in se bliskalo, vseeno pa smo upali, da nam bo vreme vsaj popoldne naklonjeno. In tako je bilo.

Kmalu po našem prihodu v Kranjsko Goro je dež ponehal, ko pa je izza oblakov pokukalo sonce, smo bili srečni. Posebno so bili navdušeni otroci, ker se jim je uresničila želja, da se v spremstvu vodičev in skupnice staršev odpravijo pod Škrlatico in Prisojnik, v Kekčevo deželo. Medtem ko so se otroci srečali z junaki ene od zbirk čudovitega slovenskega pripovedništva, smo se ostali odpejali proti Zelencem, to je izviru

najdaljše reke v Sloveniji. Krajša pešpot po gozdu nas je pripeljala do močvirja, kjer iz tal vre zelenkasto-modra voda, ki doteka tja pod ledeniškimim grobljami iz okoliških hribov. Dobršen del priteka iz krnice Tamar, kjer je izvir Nadiže s slapom.

Ko smo se zopet zbrali, smo šli v Planico, znano po svojih smučarskih skakalnicah. Od tam smo se odpravili po gruščnati poti v knico Tamar, kjer sre-

di grbinastih travnikov stoji dom v Tamarju. Čudovite skalnate stene obdajajo knico, iz pečin pa vre slap, katerega voda se kmalu potem zgubi v produ.

Domov smo se vračali polni lepih občutkov in toliko bolj zadovoljni, saj nam je bil kljub vremenski napovedi podarjen lep dan. Gotovo so se zvečer naši otroci odpravili spat kot mali Kekci, ki se varno počutijo v zavetju vile Škrlatice in Prisanka.

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES V SODELOVANJU S KROŽKOM ANTON GREGORČIČ

vabi na

SLAVNOSTNO PROSLAVO

OB 10. OBLETNICI SAMOSTOJNOSTI REPUBLIKE SLOVENIJE

Slavnostni govornik bo poslanec **Lojze Peterle**, predsednik prve vlade v samostojno Sloveniji. Prisoten bo tudi g. Srečko Lisjak, predsednik Združenja veteranov vojne za Slovenijo. Sledil bo kulturni program

Četrtek, 28. junija, ob 20.30 v Sedejem domu v Števerjanu

NASTOP MEPZ HRAST

Dan po nastopu na nagradnem koncertu Primorska poje, ki je bil v petek, 15. t.m., v Kulturnem domu v Gorici (o tem pišemo na kulturnih straneh), se je MePZ Hrast iz Doberdoba podal na "daljše" gostovanje v Quinto di Treviso, kjer so nastopili na 21. izvedbi revije ljudskih pesmi, ki jo je organiziral tamkajšnji zbor Voci del Sile. Večer sta sooblikovala še istoimenski domači zbor in zbor La Rocca iz Brescie. Doberdobji so s sklopom ljudskih pesmi občinstvu predstavili

značilnosti ljudskega petja Slovenec v Italiji od Milj do Trbiža. Zelo številno in prijazno občinstvo je z zanimanjem prisluhnilo Merkujevima *Ta na Sarte in Njen čeva jti gna*, Kumarjevimi *Pesim od ljubezni in kafeta* in *Viloti* ter priredbama Hilarija Lavrenčiča *Petelinček je zapieu* in Danieleja Zanettovicha *Konjička imam pru bistrega*. Po pozdravih podžupana in župana so se ob sklope od občinstva skupno poslovlili vsi trije zbori z najbolj značilno alpsko pesmijo *La montanara*. -AC

BENEŠKA SLOVENIJA

GORIŠKA KRONIKA

ZAKLJUČEK TEČAJA SLOVENSKO? SI, GRAZIE!

TEČAJNIKI ODKRILI
BELO LJUBLJANO

IVA KORŠIČ

Šolske klopi so v prejšnjih dneh zapustili tudi tečajniki, italijanski - sicer skoro vsi s slovenskimi koreninami v rodu - starši ali celo nonoti otrok, ki obiskujejo slovenske šole in vrte. Že tretje leto je namreč potekal v organizaciji Odbora staršev didaktičnega ravnanja Gorice v učilnicah OŠ O. Župancič tečaj slovenskega jezika in kulture *Slovensko? Si, grazie!*, ki je obsegal dve stopnji, začetniško in nadaljevalno.

Razreda začetnikov sta vodili učiteljici in univerzitetni

vja, se poklonili Prešernu in se ozrli proti Primičevi Juliji.

Po kosilu so se podali na Kongresni trg, se ustavili pred NUK-om, si ogledali Križanke, se zadržali v Ljubljani, če bi morda ugledali ošabno Urško ali urnega Povodnega moža, in pripešali do Trga republike, kjer jih je čakal avtobus. Na njem so potem veselo papevali nekatere pesmi iz slovenske ljudske zakladnice z zabavnimi refreni. Ob povratku jim je preostalo še nekaj časa, da so pred mrakom lahko občudovali znamenitosti Rakovega Škocjana z njegovim čudovitim naravnim mostom.

Skupina udeležencev pred znamenitim Robbovim vodnjakom na Starem trgu pred Mestno hišo v Ljubljani

študentki Majda Gergolet in Daša Hoban, nadaljevalni razred pa prof. Marjan Voncina. Vsi trije so vestno in prizadevano skušali čim bolj približati slovensko kulturo in seveda slovensčino obiskovalcem, ki jih je bilo na začetku kar 52. Iz različnih razlogov so se nekateri umaknili in tako je tečaj uspešno končalo 45 rednih slušateljev.

Med letom jim je OS pripravil *Kulturni dan* in povabil univerzitetno profesorico Lojzko Bratuž, ki jim je ob tisočletnici Gorice predavala o Gorici v slovenski književnosti. Ker so tečajniki med letom izrazili željo, da bi obiskali slovensko prestolnico - nekateri namreč niso še nikdar bili v Ljubljani - je OS oz. njegov resnično zavzeti in vsestransko neutrudni tajnik Andrej Fajt poskrbel tudi za to.

Tako so se v soboto, 2. t. m., odpeljali z avtobusom proti Ljubljani. Že med vožnjo jim je lepote Vipavske doline razkazovala gospa Mihaela, Slovenka, žena tečajnika Agostina, ki se je ponudila, da bo vodila izlet. Ko so prispeli v Ljubljano, jim je izčrpno orisala zgodovino mesta. Najprej so se povzpeli na Grajski grič in si ogledali grad ter si "napasli" oči ob pogledu na spodaj ležeče mesto. Ljubljana je očarala še posebno tiste, ki so jo prvič gledali. Z ljubljanskega griča so se spustili v staro mestno središče in prehodili njegove najznačilnejše trge in ulice. Obiskali so stolnico, Plečnikovo tržnico, šli preko Zmajskega mosta in Tromosto-

S tem nepozabnega dne ni bilo še konca. Namesto da bi odbrneli domov na Rožno dolino, jih je pot zanesla na kmečki turizem Pri Rijavčevih v Šempasu. Tam so se jim pridružili še tisti, ki se izleta niso mogli udeležiti. Ob domačih dobrotah se je razvezal jezik in prijetno vzdusje se je še stopnjevalo. Tečajniki so prejeli pergamentna priznanja, učitelji pa darila kot zahvalo za trud in potrpežljivost, ki so ju vložili v šolsko delo. Sami so izrekli zahvalo Andreju Fajtu, ki jim je bil zmeraj na razpolago za katerokoli informacijo ali uslugo. Zahvali tečajnikov se iskreno pridružujejo tudi člani Odbora staršev, ki se zavedajo, da je Andrej tudi letos opravil res veliko brezplačnega garaškega dela.

V pogovoru so tečajniki menili, da bi se, če bi bilo mogoče, v prihodnje nadaljevalni tečaj končal z nekakšnim "izpitom" in seveda s pravo diplomom. O tej možnosti se bodo odborniki OS podrobneje pogovorili z voditelji tečaja in pa seveda z gospo ravnateljico Mirko Brajnik, saj se kakovostna pobuda, sicer samostojno, odvijata v šolskih prostorih pod okriljem ravnateljstva.

Omeniti velja še to, da so obiskovalci navdušeni nad potekom tečaja in da ga bodo prihodnje leto spet obiskovali, saj se z voditelji dobro razumejo. Med samimi tečajniki so se v prijetnem okolju spletle lepe prijateljske vezi, ki se krepijo ob skupnem spoznavanju slovenske stvarnosti.

NASTOPI HONSELL

NAJMLAJŠI
REKTOR

Profesor Furio Honsell je novi rektor videmske univerze. Po izvolitvi profesorja Strassolda v palačo Belgrado je bilo novo imenovanje neizbežno, saj sta funkciji rektorja in predsednika pokrajine nezdružljivi. Honsell se je rodil v Genovi l. 1958, od

l. 1990 poučuje na videmski univerzi formalne metode informatike. Po izobrazbi je matematik, diplomiral je na univerzi v Pizi l. 1980. Furio Honsell je po vsej verjetnosti najmlajši rektor na italijanskih univerzah, gotovo pa je prvi rektor, ki prihaja iz sveta informatike; lahko se ponaša z zavidičnim kurikulumom, saj je v sklopu univerze ob profesuri opravljal odgovorne funkcije, med katerimi velja poudariti prorektorat.

V NEDELJO, 1. JULIJA

PRIHAJA
ARENKO

Gorska skupnost Nadiških dolin prireja četrto obnovev zgodovinskega Arenko Beneške Slovenije, ki bo v nedeljo, 1. julija, v Špetru. Prireditev se bo pričela v jutranjih urah v farni cerkvi, s slovesno peto sveto mašo in birmo z nadškofom Battistijem, ob 17. uri pa bo slovesna paraliturgija z domačimi zborov iz nadiških dolin ter predstava beneškega gledališča. Prireditev bo že v petek uvedlo praznovanje vaškega patrona s slovesno mašo ob 20.30, v soboto pa bo ob 20.30 v občinski dvorani v Špetru koncert Godalnega kvarteta Glasbene matice. Med koncertom bo tudi podelitev nagrad *Srebrna laštra beneškega Arenko*, ki jih Gorska skupnost podeljuje osebnostim, ki so se posebej oblikovali v družbenem in kulturnem življenju Nadiških dolin.

OD SOBOTE, 16. JUNIJA

ŽIČNICA ZA
SV. VIŠARJE

Kot vsak junij se tudi letos oglašamo z zadnjimi novostmi, ki prihajajo iz Svetih Višarij. Letošnja poletna sezona na Svetih Višarjah se je začela v soboto, 16. junija. Poleti bo še obratovala stara žičnica iz Ovcje Vasi, tako da se bodo lahko dokončala gradbena dela na novi žičnici iz Žabnic.

Kabinska žičnica iz Ovcje vasi bo torej obratovala vsak dan do 9. septembra ob koncu sezone pa še ob sobotah in nedeljah do konca septembra. Urnik ostaja nespremenjen in sicer od 9. do 17.15 ob delavnikih, ter od 8.30 do 18.15 ob nedeljah in praznikih.

Svete maše bodo na sporedu vsak dan ob 11. uri in ob 12. uri, ob nedeljah in praznikih pa tudi ob 9.15, 10. in ob 15. uri. Za slovenske vernike bo tudi letos posebno dobro poskrbljeno, saj bo stalno na razpolago slovensko govoreči duhovnik, bodisi za Sveto mašo, kot tudi za spovedi.

Družba Promotur s Trbiža pa nam ponuja posebno ugoden paket, ki ga sestavljata povratna karta za žičnico ter kosilo (en obrok in pijača) v eni izmed gostiln na vrhu in ki stane samo 31.000 lir.

ZAPUJOJMO NA SRED VASI

V soboto, 9. junija, je Kulturno društvo Rečan priredilo tudi letos priljubljeno in posrečeno zborovsko srečanje z naslovom *Zapuojmo na sred vasi*. Gre za domač in prisrčen koncert domačih zborov, ki se zberejo na sred vasi in se predstavijo s slovensko pesmijo in melodijami. Letošnje srečanje je bilo na Lesah, poteklo pa je živo in veselo. Nastopili so trije pevski zbori, in sicer MePZ Rečan z Les, MePZ Tri dolin iz Kravarja in MePZ Sv. Lenart iz Podutane. Večer sta popestrili tudi igralki Beneškega gledališča, ki sta z monologom vzbudili smeh in veselje. Na koncu pa so popestrili večer tudi štirje domači harmonikaši. *Zapuojmo na sred vasi* je bil tako lep praznik domače glasbe, pesmi in slovenskega jezika.

IZ ŠPETSKEGA OKROŽJA

V špetskem okrožju je na pokrajinskih volitvah levosredinski kandidat Pressacco prejel 3362 glasov, t.j. skoraj štiri-deset odstotkov. Dosedanji pokrajinski svetovalec Firmino Marinig, ki je kandidiral na listi Socialistov, je prejel 1314 osebnih preferenc, kar pomeni 17,1 odstotkov. Odstotki in glasovi pa niso zadostovali, tako da odslej slovenska narodna skupnost ne bo razpolagala s svojim svetovalcem. Strassoldo je v danem okrožju prejel 4183 glasov, to je 49,6 odstotkov.

GLOSA JURIJ PALJK

O ČAKANJU

sredi vasi. Prepričan, da se je dolga vrsta naredila samo zaradi kake prometne nesreče, sem vztrajal in ura je seveda "delala tika-taka", kot poje slovenska pesem. V dolgi koloni vozil sem imel čas za razmišljanje, ko pa se vrsta ni in ni premaknila naprej, sem začel le dvomiti vase in v "najbolj odprto mejo v Evropi". Vključil sem radio in preko slovenskega radia Val 202 zvedel, da je med Italijo in Slovenijo "samo malce bolj povečan promet", kot sem lahko podrobno sledil tudi vsem poročilom o rusko-ameriškem vrhu, slišal, kako je bila Laura Bush, "prva dama ZDA naravnost navdušena nad Bledom, kamor so jo pospremili slovenske dame"; zvedel sem tudi, kaj so dame jedle v hotelu Toplice, in tudi slišal do onemoglosti, kako se Bush in Putin sprehajata po "prelepi urejenem parku na Brdu pri Kranju". Čakal sem na poročila o prometu in še enkrat mi je dekle po radiu povedalo, da ni nikjer nobenih zastojev, samo "na mejnih prehodih med Italijo in Slovenijo je povečan promet".

Tako sem poslušal radio in vstajal iz avta, preklinjal "najbolj odprto mejo v Evropi", se pogovarjal z mlado slovensko družino iz Ljubljane, ki ni vedela več, kaj naj stori, ker je imela s seboj malega fantiča, starega štiri mesece, in deklico, ki je imela tri leta, in seveda otrokoma ni bilo ljubo sedeti v avtu pod vročim soncem. Zato ju je mama nekaj časa vozila gor in dol po cesti, ki pelje iz Bazovice do Lipice, a otroka nista imela kdo ve kakšnega smisla za občudovanje kraške gmejne in sta se zato začela dreti kot ne vem kaj. Končno se je v avtomobilski koloni le našla stekle-

nica vode in otroka sta se pomirila, le včasih sta še pojokala, njun oče pa mi je povedal, kako je že bil pred tem na Fernetičih, a da se tam sploh ni premaknila dolga kolona vozil in je zato obrnil na Lipico.

Tako smo čakali in čakali, po telefonu sem v Gorico sporočil slavnostnemu govorniku na Premu dr. Filiberto Benedetiču, naj gre čez mejo že na Goriškem, in to po kakem stranskem prehodu, s prepustnico seveda, ki je sam nikdar nisem imel. To je tudi storil in je zato lahko prišel na Prem pravočasno, medtem ko sem sam na meji v vrsti stal skoraj štiri ure. Toliko je res, da se tako dolgega čakanja na meji skorajda ne spominjam več, saj tudi v časih železovih zavese ni bilo podobnih vrst, razen takrat, ko so Nemci v dolgih kolonah poleti naskakovali Dalmacijo, a od tega je ostal samo še spomin, saj so vojne na Balkanu prekinile tovrstne kolone najbrž za vedno, kar so seveda s pridom izkoristili predvsem Grki in Španci; tam se sedaj pridno namakajo poleti nemški turisti.

Končno sem tudi sam prišel do toliko željenega mejnega prehoda, na lastne oči videl, kako je moral vsak voznik odpreti prtljažnik, da bi vanj slovenski carinik bežno pogledal. Da ni imel ničesar nikjer videti, je drugo vprašanje, kot je tudi postranskega pomena čisto vsem navadnim zemljanom razumljivo dejstvo, da noben sovražnik ameriškega ali ruskega predsednika ne bi šel na pot v trenutku, ko sta se še sprehajala po "prelepi peščeni poti na Brdu pri Kranju, v protokolarnem objektu, kjer je bil nekoč večkrat gostitelj maršal Tito". Carinika, ki me je tako gfe-

dal, da me v bistvu niti videl ni, nisem nikdar prej videl in ga najbrž tudi nikdar več ne bom, ker je bil ob drugod, s Kranjskega doma, kar se je videlo tudi po njegovi nenavajeni pregledovanju prtljažnikov.

Naj bo!

Še enkrat sem doživel državno mejo tako, kot je ne maram doživljati, saj je tako čakanje poniževalno za vsakogar, tudi za ovce, ki jih prevažajo na tovrstnih kmetijskih vozilih. Že velikokrat smo napisali, da nam je "najbolj odprta meja" pri vsakodnevem življenju bolj v muko kot v kaj drugega, da dejansko ne obstaja noben razlog za vsakodnevno pregledovanje in vohunjenje za državljani tako Slovenije kot tudi Italije. Na njej smo že doživeli marsikaj in bom gotovo še veliko, saj ne kaže, da bi v kratkem meja padla, in sam sem celo prepričan, da tako kmalu tudi ne bo.

Če pa že ne državna meja, pa zagotovo ne bo tako kmalu padla meja, ki se nam je vsem skupaj, ki na njej in z njo živimo, zgradila v glavah. Gre za tisto mejo, ki loči matičnega Slovenca od zamejskega Slovenca, gre za tisto mejo, ki stoji še danes, mogočna kot berlinski zid, ko gre za sodelovanje med občinama Gorice in Nove Gorice, za tisto mejo, ki zamejca bremeni, da bi se podajal v matično državo kot v svojo domovino, ker se hote ali nehote počuti drugačnega od matičnega Slovenca. Govorimo o tisti meji, ki jo je država vtisnila v našo zavest, da se ne znamo med sabo pogovarjati in misliti, kot da državne meje ne bi bilo.

Ko čakaš na državni meji skoraj štiri ure, da se boš udeležil kulturne prireditve, seveda ne misliš na "najbolj odprto mejo", ker veš, da je ni.

25. MAJ, DAN DRŽAVNOSTI

UGOTAVLJANJE OKOLIŠČIN VOJNE ZA SLOVENIJO

MARJAN DROBEŽ

Petindvajseti junij je v Sloveniji državni praznik. Tega dne leta 1991 je namreč parlament sprejel listino o osamosvojitvi, naslednjega dne pa je Slovenija slovesno razglasila samostojno. Letošnje obeleževanje praznika bo odražalo dvoje pomembnih dejstev. V Sloveniji so tudi politične stranke spoznale, da je treba osamosvojitve, skupaj z vojno za Slovenijo, bolj ceniti in upoštevati, hkrati pa se morajo prenehati polemike med protagonisti tedanjih dogodkov o tem, kdo je bolj in kdo manj zaslužen za osamosvojitve, ki je omogočila miren in uspešen razvoj demokratične države. Spodbudno je, da o tem soglašata tudi Janez Janša in Igor Bavčar, operativna voditelja vojne za Slovenijo, kar sta poudarila pred dnevi v posebni oddaji državne TV.

Pred letošnjim praznikom je v Sloveniji izšlo več novih knjig oz. pričevanj o dogodkih pred osamosvojitvijo in po njej. Druga dela pa še pripravljajo. Tedanji notranji minister Igor Bavčar je v omenjeni TV oddaji povedal, da ima o osamosvojitvi zbranih zelo veliko dokumentov in drugega gradiva, ki ga bo objavil v knjigi. Svojo knjigo o dogajanjih v vojni za osamosvojitve pripravlja tudi brigadir

Tone Krkovič, komandant brigade MORIS, ki je imela nalogo zaščititi slovensko politično vodstvo. Brigadir Bogdan Beltram, ki je z enotami teritorialne obrambe branil obmejno območje na severnem Primorskem pred napadi oklepnih in pešadijskih enot jugoslovanske armade, je pred praznikom, 25. maja, za naš list povedal, da je zbral vse potrebne listine in druge dokumente, da bo v svoji knjigi spominov lahko opisal in utemeljil dogodke, ki so v letih 1990 in 1991 potekali na Goriškem, "in so bili zelo zapleteni".

Ob desetletnici slovenske države bodo v naslednjem šolskem letu v vse slovenske šole uvedli domovinsko vzgojo. Ta predmet bo politično in idejno nevtralen, poudarek bo dan ljubezni do domovine, ne pa do politikov in ideologij. Na ljubljanskem gradu je Arhiv Slovenije pripravil razstavo o razvoju slovenske državnosti, z naslovom *Od sanj do resničnosti*. Strokovno jo je pripravil zgodovinar prof. dr. France M. Dolinar, ki je v katalog razstave napisal tudi naslednje misli: "Ob malone 1400-letni navzočnosti slovenskega naroda v prostoru med Alpami in Kolpo, Panonsko nizino in Jadranom, se zdi morda komu nepotrebno praznovati komaj desetletje obletnice slovenske državnosti. In ven-

dar gre za izjemen dogodek narodove dozorelosti, ki je do danes niso uspeli doseči niti nekateri številčnejši narodi od nas. Naša razstava sicer retrospektivno kaže na prehojeno pot, vendar mora biti naš pogled usmerjen v prihodnost. Prehodili smo dolgo in težko pot. Uspešno smo premagali vse ovire na tej poti. Zato Slovenci tudi v prihodnost zrimo s podobno odločno voljo in medsebojno slogom".

ITALIJA JE SLOVENIJO VIDELA KOT SAMOSTOJNO DRŽAVO

Na razstavi o razvoju slovenske državnosti, ki jo je pripravil Arhiv Slovenije v stanovski dvorani ljubljanskega gradu, so predstavljene tudi nekatere listine o dogodkih pred, med in po vojni za Slovenijo. Tako prvič zveemo za zapis o razgovoru predsednika predsedstva Republike Slovenije Milana Kučana in predsednika Izvršnega sveta Lojzeta Peterleta s predsednikom republike Italije Francescom Cossigo, ki je bil 3. novembra 1991 v Novi Gorici. Glede priznanja nove države Slovenije je Cossigo dejal, "da jo Italija v perspektivi vidi kot samostojno državo. Slovenijo bo Italija priznala skupaj z drugimi državami članicami Evropske unije. Zaradi ravnotežja na Balkanu bi Italija rada videla, da bi se ohranila vsaj ohlapna povezava

med republikami nekdanje Jugoslavije, vendar Slovenija ni balkanska, pač pa srednjeevropska država in bo sama odločala o tem, če bo ostala povezana z republikami bivše SFRJ".

Seveda je razvoj pozneje šel svojo pot in Slovenija je postopno oblikovala v samostojno državo, ki ima zdaj tudi normalne odnose z novimi državami, ki so nastale na ozemlju razpadle skupne države.

Iz publikacije o vojaški zgodovini, ki jo izdaja Center za vojaškogodovinsko dejavnost pri Generalštabu Slovenske vojske ter v zadnji številki obravnava priprave na vojno leta 1991, povzemamo nekaj misli iz sestavka podpolkovnika profesorja Karla Nanuta. Nanašajo se na značaj in pomen vojne za Slovenijo. Poudarja, "da je v več knjigah opisana osamosvojitvena vojna v Sloveniji, vendar se mnogi pisarji iz generalskih krogov in političnih vrhov v Beogradu radi ognejo izrazu vojna, ker nočejo priznati, da so Jugoslovanska vojska in velikosrbski načrti doživeli vojaški poraz. Tudi v Sloveniji se mnogi ogibajo dejstvu, da je bila v Sloveniji vojna, zato so za nekatere ustrežnejši izrazi: oboroženi boj, vojaška akcija, oborožena intervencija ali vojaško posredovanje Beograda".

SLOVENIJA IN MEJA V PIRANSKEM ZALIVU

PREJELI SMO

Podpisniki smo veseli slehernega napredka pri reševanju odprtih vprašanj v meddržavnih odnosih s Hrvaško in pozdravljamo vse napore, ki stremijo za njihovo čimprejšnjo rešitvijo. Glede na to, da se bliža termin, ko naj bi se vladi dokončno dogovorili o rešitvah teh odprtih vprašanj ali pa jih prepustili mednarodni arbitraži, želimo v zvezi z mejo na morju posredovati javnosti ta naša stališča. Prost dostop na odprto morje in upravljanje Piranskega zaliva so pravice, ki grejo Sloveniji po nasledstvu, saj jih je uživala že v prejšnji skupni državi. Zato menimo, da se tem pravicam ne more in ne

sme odpovedati. Tudi Hrvaška Sloveniji teh pravic ne more odvzeti. Če ji pa jih iz kakršnihkoli razlogov ne želi ali ni v stanju uradno potrditi, potem naj se za določen čas zamrzne sedanje stanje ter počaka na boljše čase. Pričakovati je namreč, da bo ta spor v morebitnem jutrišnjem skupnem evropskem domu zgubil svojo ostrino ter bo lažje rešljiv.

(Za Mnenjsko gibanje za Slovensko Istro: Ado Butala, Milan Gregorič, Karlo Kocjančič, Lucjan Pelicon, Silvan Prodan, Jože A. Hočevar).

Koper, 5.6.2001

13

ČETRTEK,
21. JUNIJA
2001

PREJELI SMO

IZJAVA V ZVEZI S KOCJANČIČEVO NAGRADO

Podpisani člani in somišljeniki Mnenjskega gibanja za Slovensko Istro smo neuradno zvedeli, da so trije župani Slovenske Istre na enem izmed svojih rednih delovnih srečanj sprejeli sklep, da se spričo problemov okrog pravilnika za leto 2001 ne razpiše nagrada Alojza Kocjančiča, o čemer naj bi v kratkem sklepala tudi pristojna komisija za razpis in podelitev nagrade. Z nameravano, domnevno začasno prekinitvijo razpisa nagrade se ne strinjamo iz sledečih razlogov. Prvič je Kocjančič s svojim delom postavil enega najlepših duhovnih spomenikov Slovenski Istri. Drugič s svojim likom simbolizira Kalvarijo, ki jo je moralo prestati avtohtono prebivalstvo Slovenske Istre, da se je obdržalo na tem prostoru in ohranilo svojo nacionalno identiteto. Tretjič je izpričal izredno človeško dostojanstvo s tem, kako je prenašal svojo usodo, v krivično pozabo potisnjene pesnika in duhovnika. Zato ni

čudno, da je njegov lik na začetku slovenske pomladi zažarel kot komet na nebu ter da se je okrog njega začelo zbirati staro in mlado ter bi tako prekinitve razpisa nagrade žalila čustva avtohtonega slovenskega prebivalstva tega prostora ter vseh tistih priseljencev, ki so Kocjančiča tudi sprejeli za svojega. Menimo namreč, da problemi v zvezi s pravilnikom nagrade, ki jih tudi sami poznamo, ne opravčujejo prekinitve njenega razpisa. Kajti pravilnik, ki je bil dovolj dober za razpis in podelitev osmih nagrad, je zanesljivo uporaben tudi še za deveto nagrado ter ima komisija medtem dovolj časa, da ga do naslednje nagrade dopolni. Zato jo pozivamo, da se čimprej sestane ter razpiše nagrado tudi za tekoče leto.

(Podpisniki: Ado Butala, Milan Gregorič, Karlo Kocjančič, Lucjan Pelicon, Evgen Pečarič, Silvan Prodan, Jože A. Hočevar)
Koper, 5.6.2001

REFERENDUM V SLOVENIJI

DRUŽINA, TEMELJNA CELICA DRUŽBE

V Sloveniji je bil v nedeljo, 17. t.m., referendum o zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo. Zahtevalo ga je 34 poslancev iz političnih strank desnosredinskega bloka.

Omenjeno spremembo je 19. aprila letos sprejela večina strank, ki tvorijo sedanjo oblast v Sloveniji. V njej so uzakonjena skrajno liberalna stališča in načela glede zdravljenja neplodnosti in umetnega oplojevanja. Neposredni povod za referendum je bilo določilo, da so do umetne oploditve upravičene tudi samske ženske brez partnerja, torej ženske, ki nasprotujejo zanositvi po naravni poti. Kampanja pred referendumom je bila zelo spolitizirana in pogosto tudi izpod kulturne in civilizacijske ravni. Spomenka Hribar, ki je vodila Odbor za svobodno odločanje, ta pa se je zavzemal za potrditev spremembe zakona, je dejala tudi naslednje: "Neki ljudje ozke pameti in majhnih dušic bodo poskušali z referendumskim glasovanjem preprečiti, da bi imele možnost in pravico do biomedicinske pomoči pri zanositvi tudi samske ženske". Zoper spremembo zakona so se izrekli skoraj vsi slovenski ginekologi, porodničarji in ostali zdravniki, v posebni skupni izjavi pa tudi Slovenska

škofovska konferenca, Konferenca redovnih ustanov in Svet katoliških laikov Slovenije. V tem dokumentu je zapisano, "da katoliška Cerkev zagovarja družino, ki temelji na medsebojni osebni podaritvi moža in žene in njuni odprtosti za rodovitnost. Medsebojna podaritev moža in žene je edini naravni in ustrejni način spočetja novega življenja. Samo tako so lahko zajamčene vse otrokove pravice. To je tudi etični okvir in podlaga za zdravljenje neplodnosti".

Referenduma se je udeležilo le kakih petintrideset odstotkov upravičencev, od teh pa se jih je zoper omenjeno spremembo zakona izreklo nad 72 odstotkov. Za spremembo se je izreklo 26,36 odstotkov upravičencev od tistih, ki so glasovali.

V Sloveniji torej ostaja v veljavi zakon o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo, ki je bil sprejet 20. julija 2000. Ta zakon prepoveduje umetno oplojevanje samskih žensk in tudi uvoz semenskih celic iz tujine.

M.

NA SODIŠČU V LJUBLJANI

VINKO LEVSTIK OBDOJEN

Tudi pri nas je seveda odjeknila vest o tem, da je bil znani goriški gostinec, lastnik hotela Euro Diplomat v Gorici, Vinko Levstik v Ljubljani minuli teden na sodišču obsojen na dvanajst let zapora za zločin, ki naj bi ga zagrešil med drugo svetovno vojno kot pripadnik domobrancev. Vinka Levstika sta na ljubljanskem sodišču branila odvetnika Hribernik in Starman, ki sta takoj po obsodbi že povedala, da se bosta na obsodbo gotovo pritožila.

Vinko Levstik je na prostosti, doma v Gorici. Obsodbe ni slišal, ker je zaradi bolezni ostal doma. Tožilec je sicer zanj zahteval petnajst let in tudi pripor zaradi suma, da bi obtoženi lahko pobegnil, kar pa sodišče ni sprejelo za verjetno.

Vest o obsodbi Vinka Levstika je imela velik odmev v Sloveniji in pri nas in tudi mi zato ob tej obsodbi, ki je zaradi prenamernega poznavanja obtožnice in sodbe ne bomo ocenjevali, kar tudi ni naša naloga, ugotavljamo isto, kar je na dan obsodbe povedal za osrednji televizijski dnevnik RTV Slovenija prof. Justin Stanovnik, ko je dejal, da sam ne namerava komentirati sodbe, da pa se sam sprašuje, kako je lahko v Sloveniji danes obtožen nek človek za domnevne zločine, medtem ko morilci in ubijalci po drugi

svetovni vojni zverinsko pobitih ljudi nikdar niso in tudi ne kaže, da bodo odgovarjali pravici. Seveda predstavniki manjšine z zaskrbljenostjo vse to opazujemo tudi zato, ker nas škodoželjni in nam nenaklonjeni italijanski krogi še danes zmerjajo z genocidnim narodom.

Tudi mi se zato upravičeno sprašujemo, kako je mogoče v demokratični državi Sloveniji še danes verjeti vsem tistim nekdanjim partijskim voditeljem, ki so bili zraven, ko so pobijali v Kočevskem Rogu, na Teharjah in drugod, da ničesar ne vedo o tem. Vemo, da so takrat pobili več kot dvanajst tisoč zvečine nedolžnih ljudi in to brez vsake sodbe. Nekateri svojci pobitih še danes zaman čakajo mrliske liste, večina pa jih niti ne ve, kje so njihovi očetje, možje, sinovi končali svojo pot.

Ko ugotavljamo, da je resnična sprava za sedanost in prihodnost Slovenije nujno potrebna, seveda ne moremo mimo dejstva, da take, osamljene obsodbe, kot je nedavna obsodba Vinka Levstika, gotovo ne prispevajo ničesar k resnični spravi na Slovenskem, nasprotno: prillivajo samo novega olja na že tako nikdar pogašeni srd med ljudmi, ki jih je za vedno razdvojila druga svetovna vojna.

JUP

KONCERT IN RAZSTAVA NA GRADU RIHEMBERK

POBUDE ZA PONOVO OVREDNOTENJE

Arhitekt Aleš Vidič iz Nove Gorice, ki je najemnik srednjeveškega gradu Rihemberk, si prizadeva za obnovo tega spomenika kulturne in zgodovinske dediščine in za njegovo ovrednotenje. Tam vsako leto prireja koncerte, razstave in druge prireditve, ki privabljajo obiskovalce z območja Nove Gorice in od drugod v Sloveniji, pa tudi z območja Gorice v Italiji. Tako sta v soboto, 9. junija, v gradu priredila koncert violonist Črtomir Šiškovič, ki spada med najvidnejše slovenske glasbene poustvarjalce, in harhiška Simona Mallozzi iz Parme. Sedaj pa je v gradu Rihemberk na ogled razstava akvarelov likovnega umetnika Dimitrija Kodriča iz vasice Brje pri Braniku (nekdanjem Rihemberku). Umetnik je prehodil zanimivo in razgibano življenjsko pot.

S sedemnajstimi leti se je od doma skrivaj čez mejo podal v Italijo, od tam pa se l. 1960 izselil v Avstralijo. Tam je opravljal razna dela. Bil je tudi med t.i. "možmi iz Snowya", to je priseljenski delavci, ki so sodelovali pri gradnji sistema jezov v avstralskem Snežnem gorovju. Likovno umetnost je Dimitrij Kodrič vzljudil že zgodaj v mladosti, resno pa se ji posveča že skoraj trideset let. Doslje je imel prek dvajset samostojnih razstav, vsako leto pa sodeluje pri približno tridesetih skupinskih razstavah po vsej Avstraliji. Leta 1983 je med tisočimi slikami na natečaju v Geelongu prejel prvo nagrado. Od l. 1986 je član najstarejšega avstralskega likovnega društva Victorian Artists Society. Svoje akvarele je pred leti prvič predstavil tudi v Sloveniji.

M.

ITALIJANSKO PRAVO

OBRITNIŠKO DELO V VEČOSEBNIH KAPITALSKIH DRUŽBAH

DAMJAN HLEDE

V prejšnjih tednih smo že omenili glavne novice, ki jih je za obrtniške družbe uvedel zakon številka 57 z dne 5. marca 2001, ki je bil objavljen v Uradnem listu številka 66, dne 20. marca 2001, in je vstopil v veljavo 4. aprila letos. Takrat smo ureditev obrtniških družb tudi uokvirili v njihovo zakonodajno zgodovino in jo povezali z drugimi obstoječimi normami. Z omenjenimi novostmi je narejen za obrtniško dejavnost zgodovinski skok: z njimi je dokončno presežena nujnost, da mora biti sam obrtnik, ki svojo dejavnost izvaja v večosebni družbeni obliki, neomejeno odgovoren za svojo dejavnost.

Ne moremo pač reči, da je ta možnost že obstajala z uvedbo obrtniške dejavnosti v obliki enočlanske kapitalske družbe z omejeno odgovornostjo (zakon številka 133/1997). V tem primeru je resda bilo obrtnikovo osebno premoženje ločeno od družbenega podjetniškega premoženja, dejansko pa se istočasno obrtnik kot edini član ni mogel posluževati solidarne odgovornosti drugih članov. Še manj je bila ta možnost uresničena s priznanjem delovanja obrtniške dejavnosti v obliki osebne komanditne družbe (isti zakon številka 133/1997), saj so v tem primeru morali po zakonu biti vsi člani komplementarji (tisti, ki imajo za družbene obveznosti neomejeno osebno odgovornost) samo obrtniki.

Možnost ustanavljanja večosebni kapitalskih družb z omejeno odgovornostjo bo odslej to omogočala. Družbam z omejeno odgovornostjo bo odslej priznana obrtniška kvalifikacija v prisotnosti sledečih pogojev: večina članov (ali, v dvočlanskih druž-

bah, vsaj eden) bo morala v podjetju izvajati pretežno osebno delo; v rokah bo morala imeti večino družbene glavnice ter večino v občnem zboru in upravnem organu.

S tem je nakazana tudi druga velika novost: obrtniška družba bo lahko ojačila svojo finančno strukturo, ne da bi s tem morala izgubiti svojo tipično razsežnostno značilnost male družbe, ki je večkrat osnovana na družinski skupnosti. Novi zakon namreč po eni strani omogoča, da se v istih rokah večine članov - obrtnikov osredotočijo kapital, vodstvo, organizacija in uprava ter da se ohrani funkcionalna prednost dela nad kapitalom. Istočasno pa po drugi strani dopušča, da se obrtniška družba odpre zunanemu kapitalu in tudi raznim drugim oblikam bančnih kreditov. Odprta ostaja vsekakor možnost, da se upravne funkcije - v mejah, ki jih predvideva ta zakon - poverijo tudi drugim subjektom, torej članom, ki niso obrtniki in, če to možnost predvideva statut v skladu s členom 2487, 1. odst. civilnega zakonika, tudi ne-članom. Nemogoče pa je, da bi uprava bila v celoti ali v večini poverjena članom, ki niso obrtniki in v družbi ne sodelujejo osebno, ali ne-članom.

Tradicionalni vzorec obrtniške dejavnosti je torej ohranjen z načelno ohranitvijo funkcionalne prednosti dela nad kapitalom v razvojnem procesu. V glavnem to pomeni, da bo moralo v vsakem primeru delo, ki ga obrtnik opravlja v proizvodnem postopku, imeti količinsko prednost nad ostalim delom, ki ga bo slednji opravljal v družbi in ki bo lahko zaobjemalo upravne, računovodske, trgovinske, izvajalne, organizacijske posle, itd.

UVELJAVLJENO PLAČILNO SREDSTVO

BANČNI ČEK IN IZPOLNITEV OBVEZNOSTI

Bančni ček je družbeno uveljavljeno plačilno sredstvo, ki je v zadnjih časih spričo kreditnih in dolžniških kartic nekoliko izgubil na razširjenosti, ostaja pa še zmeraj nezamenljivo sredstvo za plačevanje visokih denarnih vsot. Na splošno lahko rečemo, da je bančni ček plačilno sredstvo v službi posestnika denarnih vsot na bančnem tekočem računu. V glavnem obstoji v plačilnem ukazu določene vsote, ki ga posestnik računa naprti banki v prid tistemu, na katerega je ček naslovljen, ali na njegov ukaz ali na prinesitelja.

Vedno pogosteje se dogaja, da upnik ne sprejme čeka v plačilo. To pa zato, ker sprejetje čeka ne pomeni še dokončne izpolnitve in posledične ukinitve obveznostnega razmerja,

do katerega pride samo, če se ukaz, ki je predmet emisije bančnega čeka, uresniči, torej takrat, ko banka nakaže oz. izplača upniku vsoto, ki je predmet emitiranega čeka. To pa je pravno utemeljeno bodisi po členu 1197 civilnega zakonika, ki pravi, da drugačen način izpolnitve obveznosti izpolni in ukini obveznostno razmerje samo takrat, ko je ta drugačna izpolnitve izvedena; bodisi po členu 58 zakona št. 1736/1933 (zakon o čekih), po katerem vzročni zahtevek ostane kljub emisiji in izročitvi čeka, razen če ni dokazano, da je z emisijo bilo novirano začetno obveznostno razmerje. V tem smislu je tudi vsa sodobna sodna praksa, ki je večkrat poklicana, da odloča o teh vprašanjih.

DH

NA PRIMORSKEM SE OHRANILA NAVADA

DRAGOČENI SONČNI IN SOČNI SADEŽI

Na Primorskem se je vse do naših dni ohranila navada, da ljudje marsikje še gojimo limone, čeprav dandanes te agrume dobimo v vsakem letnem času po sorazmerno nizkih cenah in zato sploh ne moremo govoriti o gospodarskih razlogih za gojenje. Še vedno pa je gojenje smiselno in lepo, če nam je citronovec z zimzelenim listjem in lepimi prej temno zelenimi, nato pa živo rumenimi plodovi v veselje. Limono so tudi svojčas gojili za okras, a predvsem so bili lepi rumeni plodovi gospodinjam v veselje, ko so pripravljale pecivo in potice, da so lahko odšavile te dobrote. Pogosto pa so limono uporabljali v zdravilne namene, saj prekuhana in močno sladkana limona koristi pri trebšnih motnjah. V manjši meri so uporabljali limonin sok za okisanje zelenjave, medtem ko je bila za otroke prava nagrada, ko je mati pripravila sladko limonado. A to so bili drugačni časi.

Danes pišemo o citronovcu, ker je od konca junija dalje primeren čas, da lahko cepimo divjake ali da citrono in druge agrume precepimo. Cepili bomo na oko. Najprej poiščemo primerno točko na podlagi in z ostrim cepilnim nožem zarežemo v lubje v obliki velike črke T ali križa. Nato na letošnjem poganjku, ki smo ga odrezali na matični rastlini, ki jo želimo razmnožiti, poiščemo primerno razvito rastno oko in ga odrežemo, tako da mu pustimo tudi vsaj dober centimeter listnega peclja. Previdno odstranimo nekaj lesa, da bo imel cepič pod očesom čim več lubja. Nato s hrbtno stranjo noža privzdignemo lubje na rezi, ki smo jo že prej nare-

dili, in previdno vstavimo tako pripravljeno oko. Pri tem pazimo, da ne poškodujemo očesa. Rano prevežemo s cepilno elastiko ali rafijo. Po potrebi bomo cepljeno mesto prevezali; ko odpade listni pecelj, pa pomeni, da se je rana zarasla in da je oko živo ter bo pogonilo. Ko požene in se razvije, moramo ostali del podlage nad cepljenim mestom odrezati, da se nova rastlina lahko pristo razvije. Na divjak citronovca, ki smo ga vzgojili iz semena, lahko cepimo tudi druge agrume, se pravi bodisi pomaranče kot mandarine ali kitajske mandarine in druge vrste, ki spadajo k isti družini.

Pri starih citronovcih bomo poskrbeli, da jim dognjimo in odstranimo tiste poganjke, ki niso zaželeni za razvoj krošnje. Skrbeti moramo tudi za dognjevanje in redno zalivanje, saj je kakovost plodov zelo odvisna prav od zadostne količine vode. V primeru daljšega sušnega obdobja bomo vse vrste citronovcev zalivali na razdaljo 6-7 dni.

STROŽJA NAVODILA

NOVA PRAVILA ZA REKLAMO ŽIVIL

Evropska zveza je sprejela strožja pravila za javno podporo, ki jo posamezne države nudijo reklamnim ponudbam živil. V veljavo bodo stopila s prihodnjim letom. Evropske države bodo lahko podpirale promocijo le tistih visoko kakovostnih živil z navedenim izvorom, ki odgovarjajo strogim kriterijem pridelave in predelave.

Javna podpora za promocijo živil bo torej možna, če bo zajemala cel sklop istih proizvodov, npr. sir, vino ali oljčno olje neke določene dežele. Paziti pa bodo morali, da ne bi na kakršenkoli način omogočili prepoznavnosti kakega posameznega proizvajalca. Druga pomembna točka novih pravil prepoveduje

kakršnokoli negativno obliko reklame. To pomeni, da reklama ne sme vabiti možnih kupcev, da izberejo domači proizvod namesto drugega iz ostalih držav članic petnajsterice, češ da gre za objektivno boljši pridelek ali da primerja kakovost enega proizvoda na račun ostalih. Zanimivo je, da bodo lahko evropske države javna sredstva, po uvedbi obvezne etiketiranja mesa, namenile tudi za promocijo govedine, in to v višini od 50 do 70% stroškov. Pri določanju višine prispevka bodo lahko upoštevali vzrejne pogoje in več sredstev namenili rejcem v goratih predelih držav.

PREVELIKI DAVKI DUŠIJO
RAZVOJ IGRALNIŠTVA

V igralnicah ob slovensko-italijanski meji so zaskrbljeni zaradi možnosti, da bi nova italijanska vlada pod predstvom Berlusconija omogočila ustanovitev novih igralnic v deželi F-Jk. Le-te bi namreč povzročile zmanjšanje obiskov v slovenskih igralnicah. O tem so

govorili na sestanku med predstavniki družbe HIT v Novi Gorici in Kluba primorskih poslancev sredi maja v Novi Gorici. Predstavniki Hitovega vodstva so slovenske poslance seznanili s stanjem v igralništvu ob slovensko-italijanski meji in ob tem izrekli zaskrbljenost zaradi neustrezne zakonodaje in pretiranih davčnih obremenitev.

PRIZNANJE FRANCU ŠIVICU IZ ŠEMPETRA

UGLEDNO PRIZNANJE ZA SLOVENSKO ČEBELARSTVO

EMIL BOŠKIN

Letos maja je potekal v španskem mestu Azuqueca de Henares prvič mednarodni natečaj čebelarstva fotografije. Udeležilo se ga je prek 200 naravoslovnih fotografov z vsega sveta. Za nas Slovence je razveseljivo, da je osvojil prvo mesto in s tem denarno nagrado 500 evrov Franc Šivic, član foto kluba Diana in častni član čebelarstva društva Šempeter pri Gorici. V Šempasu ima lastno fotogalerijo, ki jo vsako leto obišče veliko ljubiteljev te vrsti fotografije iz domovine in tujine. Sredi julija, ko bo krajevni praznik, bo odprl posebno razstavo najnovejših posnetkov, ki jih bo konec oktobra pokazal tudi svetovni publikum na mednarodnem kongresu čebelarjev v južnoafriškem mestu Durban.

Franca Šivica poznajo kot naravoslovnega fotografa zlasti bralci revije *Moj mali svet*, saj že vrsto let mesec za mesecem ureja v njej svojo rubriko in jo lepša z izbranimi fotografijami zlasti iz sveta čebel. Poznajo ga tudi mnogi italijanski čebelarji, posebno raziskovalci s področja čebelarstva znanosti od univerz v Catanii do Turina, saj je član posebne komisije italijanskega ministrstva za kmetijstvo, ki nadzira delo vseh italijanskih raziskovalcev. Ekspertno skupino sestavljajo nekdanji vidni čebelarji, sicer diplomirani inženir gozdarstva, že zdaj na svoj način obvešča svetovno čebelarstvo in jo vabi, da se čez dve leti udeležijo velikega srečanja vseh ljubiteljev čebel v Ljubljani. Vabi pa tudi ljubitelje naravoslovne fotografije, da obiščejo njegovo galerijo v Šempasu (odprta je ob sobotah), kjer se bodo lahko seznanili tudi z zanimivimi čebelarstvom stroko in se oskrbeli s sladkimi ter zdravilnimi čebeljimi pridelki.

lijnskemu ministrstvu, tudi naš človek.

Franca Šivic vodi tudi slovenski odbor za pripravo svetovnega kongresa Apimondia, ki bo konec avgusta 2003 v Ljubljani. Po mnenju direktorja kongresne dejavnosti Cankarjevega doma Srečka Peterliča bo to največji mednarodni kongres, kar jih je bilo doslej v Sloveniji. S svojimi predavanji po Evropi in zlasti z uspešnimi nastopi na mednarodnih fotografskih razstavah Franc Šivic, sicer diplomirani inženir gozdarstva, že zdaj na svoj način obvešča svetovno čebelarstvo in jo vabi, da se čez dve leti udeležijo velikega srečanja vseh ljubiteljev čebel v Ljubljani. Vabi pa tudi ljubitelje naravoslovne fotografije, da obiščejo njegovo galerijo v Šempasu (odprta je ob sobotah), kjer se bodo lahko seznanili tudi z zanimivimi čebelarstvom stroko in se oskrbeli s sladkimi ter zdravilnimi čebeljimi pridelki.

KORISTNA POBUDA

BELICA, VESTNIK ZA OLJKARJE V BREGU

Občina Dolina oziroma njegovo odborništvo za kmetijstvo je poskrbelo za koristno pobudo: pred kratkim je izšla prva številka, ki je zaenkrat še poskusna, *Vestnika za oljkarje v Bregu*.

Dvojezičen list, ki nosi naslov *Belica - Bianchera*, na prvi strani prinaša uvodnik, novici o razstavi oljčnega olja na letošnji Majenci in o sprejemu občine Dolina v združenje Mesta olja. Na drugi strani pa so objavljene vesti o raznih pobudah na Tržaškem in na vsedržavnem nivoju. Obenem je tu kratek zapis o značilnostih oljke belice, prispevek o pravilnem shranjevanju olja ter o opravljenih v oljčniku čez poletje.

Zanimiva je tudi novica, da bo uprava občine Dolina prihodnje leto brezplačno razdelila med oljkarje petsto sadik belice in s tem skušala pospešiti razvoj oljkarstva v občini.

Vestnik *Belica* ima tudi prilogo, in sicer poročilo v italijanščini o delovanju Združenja Mesta olja.

BS

KONEC JUNIJA IN
ZACETEK JULIJA

POHITIMO PRED ZAPADLOSTMI

Kmečka zveza v tiskovnem sporočilu opozarja na nekatere zapadlosti v zvezi s plačevanjem davščin in pristojbin ter z vpisom v zemljiški kataster.

Tako 30. junija zapade rok za plačilo davka na zgradbe in zazidljive površine ICI.

Dne 2. julija pa zapade rok za vpis v zemljiški kataster za vse kmečke zgradbe, zgrajene pred 11. marcem 1998. Po tem datumu bo treba vse kmečke zgradbe vpisati v kataster stavb (Catasto Edilizio Urbano) po metodi Docfa. Omenjena zapadlost velja samo za kmečke zgradbe v smislu člena 9 zakonskega odloka št. 133/94 ter zakonskega odloka predsednika republike št. 139/98, kot so npr. bivališča, namenjena osebam, ki delajo na kmetiji oziroma instrumentalne zgradbe, namenjene kmetijskim dejavnostim (kleti, hlevi ipd.). Ne gre vsekakor zamenjati zgoraj omenjenega roka z 31. decembrom 2001, ko zapade rok za vpis v kataster za vse zgradbe, ki niso kmečke oziroma ki ne služijo več kmetijski dejavnosti (stanovanjske hiše, kleti, hlevi ipd.).

OB 40-LETNICI DELOVANJA NA GORIŠKEM

OLYMPIA PRED OBČNIM ZBOROM

Letos goriško športno združenje Olympia praznuje štiridesetletnico delovanja in jutri, v petek, 22. t.m., bodo člani športnega združenja ob 20.30 imeli svoj občni zbor na sedežu združenja v Drevoredu 20. septembra v Gorici; občni zbor, na katerem bodo pregledali športno delovanje zadnjih dveh let in se tudi dogovorili, kako naprej. Prav zato smo v naše uredništvo povabili na kratek pogovor predsednika športnega združenja Olympia Mateja Terpina, da bi nam povedal nekaj več o občnem zboru.

Kako bo potekal občni zbor?

Na občnem zboru našega športnega združenja bomo najprej poslušali predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo, pregledali delovanje našega športnega udeleževanja v zadnjih dveh letih in skušali tudi ugotoviti, kje bi se dalo bolje delati, se bolje organizirati in biti še bolj prisotni v goriškem in seveda tudi širšem prostoru. Prav tako bodo vsi trenerji podali svoje poročilo in pregled opravljenega dela, saj so se prvenstva v vseh kategorijah končala, kot bodo tudi pripravili že načrte za naprej. Vseeno pa je glavni namen občnega zbora predvsem ta, da izvoli nov odbor, iz katerega bomo kasneje izvolili vodstvo in tudi novega predsednika, ker sam nameravam sicer ostati v odboru, a bom mesto predsednika pustil komu drugemu, ker je tako bolje za vse. Novi predsednik namreč običajno prinese svež veter in je poln novih moči, kar je seveda tudi pri Olympii več kot zaželeno.

Boste ob štiridesetletnici priredili še kako posebno slovesnost?

Ne, tudi zato ne, ker smo že priredili dober mednarodni odbojarski turnir, o katerem je tudi Novi glas poročal, in predvsem zato ne, ker je sedaj že konec odbojarskega tekmovalja, saj so pred nami počitnice.

Koliko aktivnih članov je pri Olympii?

Deklet in fantov, ki se ukvarjajo z odbojko, je pri nas okrog 120 in seveda imajo na občnem zboru vsi pravico, da volijo novo vodstvo združenja. Imamo tri dekliške ekipe in tri fantovske, ki nastopajo v raz-

nih kategorijah. Obe članski vrsti nastopata v odbojarski C ligi. Rad bi pa še posebno poudaril dejstvo, da imamo letos tudi skupno ekipo s Sočo iz Sovodenj in mislim, da bomo to sodelovanje še poglobili in ga povečali.

Ste zadovoljni z letošnjo odbojarsko sezono?

Jasno je, da smo malce več pričakovali od ženske članske ekipe, ki je začela prvenstvo v C ligi dobro, bila več časa na drugem mestu, a so dekleta v končni fazi prvenstva popustila in tako na koncu zasedla šesto mesto, ki je po mojem premalo za možnosti, ki jih naša dekleta imajo. Moška članska ekipa pa je končala prvenstvo na četrtem mestu, prav tako v C ligi, v kateri nastopajo odbojarski klubi iz Furlanije-Juljske krajine.

Imate v vašem združenju poleg odbojke tudi kako drugo dejavnost?

Prav rad povem, da je poleg odbojke, ki je naša glavna športna panoga, pri Olympii možno vaditi tudi moderno telovadbo. Trenerka Mija Češčet je odlično začela z otroško telovadbo, medtem ko Damja-

na Češčet uči tako imenovano hip-hop telovadbo, ki je sodobna telovadba, pri kateri se otroci učijo modernih plesov in sodobnih telovadnih prvin na osnovi sodobne, moderne glasbe. Obe trenerki sta v enem samem letu dosegli lepe uspehe in mislim, da bosta dobro nadaljevali s svojim delom, za katerega je veliko zanimanja.

Kako pa je s sponzorji, s financami?

Imamo svoje dobrotnike, sponzorje, ki nam pomagajo; to so Kmečka banka za žensko člansko ekipo, medtem ko je podjetje Agraria Terpin glavni sponzor za moško člansko ekipo. Imamo seveda tudi tako imenovane tehnične sponzorje: podjetje Kosič, še posebej bi omenil športno trgovino K2, a tudi podjetje Multiservice in tiskarno Budin. Jasno pa je, da je naš glavni sponzor, če smem tako reči, Svet slovenskih organizacij, v katerega smo vključeni. Tudi mi imamo, kot vsa športna društva pri nas, težave z denarjem, tudi zato, ker imajo športna društva malo dostopa do javnih sredstev.

Kaj boste na občnem zboru posebnega predlagali?

Sodelovanje s Sočo naj bo še bolje organizirano, kot se moramo zavzemati tudi za vedno tesnejše sodelovanje s Kulturnim centrom Lojze Bratuž in seveda predvsem skrbeti za najmlajše. A o vsem tem bo že odločil novi odbor. Sicer pa prisrčno vabim vse naše člane, naj se jutri, v petek, 22. t.m., gotovo udeležijo občnega zbora Olympie.

ZUT

KOLESARSTVO / GIRU D'ITALIA OB ROBU

UNIFORMIRANI SLOVENCISPET NA OPČINAH TER DOPING MED MLADIMI

ERIK DOLHAR

Slika ob sliki, pa še res je. V taki nekdanji rubriki s takšnim naslovom edinega zamejskega dnevnika bi se verjetno znašla ta slika oziroma fotomontaža. Slika partizanov, ki skozi Opčine korakajo proti Trstu maja 1945, sem našel v Muzeju za

pa bi si nihče ne mogel privoščiti, da bi novico obelodanil tik pred krajevnimi upravnimi volitvami in tako naprtil krivdo občinski ali pokrajinski upravi, ki morata skrbeti za vzdrževanje cest. Kolesarji na Opčinah so bili res videti nekoliko slabe volje, pa tudi na pedale niso pritiskali s preveliko vmeno...

novjšo zgodovino v Ljubljani, slovenskega policista na motorju na Opčinah maja 2001 pa sem ujel v svoj objektiv med krožno kolesarsko dirko po Italiji. Prijatelj, računalniški izvedenec, je potem še pristavil svoj lonček ali poskrbel za svojevrstno izvorno fotomontažo. Kakorkoli že, kakšno navdušenje je na Opčinah zavladalo ob prihodu slovenske policije na mogočnih motorjih kolesih in avtomobilih znamke BMW! Italijanska motorna kolesa Guzzi in avtomobili Alfa Romeo, tudi po postavi policistov, sploh niso bili kos "našim". Občinstvo, ki se je zbralo ob novo poimenovani Dunajski cesti, pa je ta prihod primerno nagradilo s ploskanjem. Zavihrale so tudi zastave osnovnosolskih otrok. Kolesarji so tako stopili v ozadje. Drugače bi tudi ne moglo biti, saj smo nanje čakali več kot pol ure. Od kod zamuda? Nekateri trdijo, da so že v Jesolu startali z zamudo, kot tam-tam pa je s Proseka na Opčine prišla vest, da gre veliko zamudo kolesarjev pripisati skupinskemu padcu, ki so ga doživeli ob izhodu iz Proseka, kjer so popravljali cestišče. Ko bi bilo to res,

A povrnimo se k Slovincem na krožni kolesarski dirki po Italiji. Poleg že omenjenih slovenskih policistov in, kot je že poudaril kolega ZUT, zlasti kolesarjev, so se že spet izkazali tudi organizatorji obeh etap, ki sta prešli Slovenijo. Pa tudi občinstva ob cesti ni bilo nikjer toliko kot v Sloveniji! Verjetno je to ena od idealnih vizitk Slovenije v prizadevanju za vstop v združeno Evropo.

Doping. Rak rana tudi krožne kolesarske dirke po Italiji. So to sploh še športniki? Kaj pa športni duh, v katerem bi bilo treba vzgajati doraščajočo mladino? Ko mi je neko povedal, da se prijateljček (nomina sunt odiosa ali po naše: greh se pove, grešnik pa ne) ukvarja z agonističnim, tekmovalnim, celo vrhunskim kolesarstvom, so se mi kar naježili lasje. Med izletom sem si tudi ogledal gričevnato območje v Veneti, med Trevisom in Padovo, kjer večina ekip "vzgaja" mladino na kolesu. Dovolj je pogledati te mlade športnike v oči, pa lahko vsak spozna, da ta mladina jemlje tablete, poživila, imenujmo jih pač, kakor želimo. Groza!

NOGOMET: ROMA PRVAK!

Po dolgih letih so rimski navijači nogometnega kluba Roma le dočakali tretji naslov najboljšega v italijanskem nogometnem prvenstvu A lige. Furlanski trener Fabio Capello je dokazal, da je trenutno zares eden najboljših trenerjev na svetu, saj je to njegov šesti naslov; štirikrat je zmagal z Milanom, enkrat z Real Madridom in sedaj še z Romo.

Veliko slavje v Rimu je bilo po poročilih nekaj izjemnega, saj je v Večnem mestu odšlo na ulice več kot milijon ljudi: V odločilni tekmi je Roma premagala Parmo s 3 - 1. Poražena ekipa pa je kljub temu na četrtem mestu, medtem ko se je na končno drugo mesto uvrstil NK Juventus iz Turina, tretje mesto pa je pripadlo lansnemu prvaku, drugemu rimskega moštva, Laziu. Edina deželna ekipa Udinese je obstala v A ligi, vendar še ni rešeno vprašanje italijanskih potnih listov, ki naj bi jih nezakonito imeli nekateri nogometarji iz Li. Tretjega sveta.

SREČANJE O ČUPI

Jadralni klub Čupa skupaj z Ribiškim muzejem tržaškega primorja prireja dne 30. junija ob 15.30 na sedežu v Seslanskem zalivu srečanje ljubiteljev morja in naše zgodovine z naslovom *Korak v preteklost: veslajmo na čupi - tradicionalno plovilo slovenskih ribičev*. Ob tej priložnosti bosta dva častna člana Ribiškega muzeja, Valentin Caharija Babčev in Vladimir Gruden Martinčičev iz Nabrežine, potomca naših starih ribičev, ki sta še sama veslala na čupah, pokazala in učila veslanje na čupi. Ob isti priložnosti bo zainteresiranim dana možnost, da poskusijo ter občutijo čar veslanja na čupi.

OBVESTILO

ŠPORTNO ZDRUŽENJE Olympia vabi na občni zbor, ki bo v petek, 22. t.m., v spodnji dvorani krožka Anton Gregorčič (Drevored 20. septembra 118, Gorica). Prvo sklicanje ob 19.30, drugo sklicanje ob 20.30. Vabljeni!

MOTOCIKLISTIČNA DIRKA V ŠPANJI

ROSSI IN BIAGGI OD BESED K DEJANJEM

Tako bi lahko pokomentirali dogajanje po motociklistični dirki za Veliko nagrado Španije, ko sta slovita in trenutno najboljša dirkača Valentino Rossi in Max Biaggi v "najtežjem" razredu do 500 kubičnih centimetrov v nedeljo, 17. t.m., v Barceloni po dirki med stopanjem po stopničkah do zmagovalnega odra s pestmi obračunala med seboj.

Tudi v Novem glasu smo že pred časom pisali o tem, kako se mladi in trenutno zares najboljši dirkač na svetu v najvišjem ter najprestiznejšem razredu motociklističnih dirk Valentino Rossi in nekdanji svetovni prvak v nižjih razredih Max Biaggi med seboj dobesedno ne moreta videti in se zato ob vsaki priliki zbadata. Kdo se ne spominja vseh tiskovnih konferenc, na katerih je mlajši in veliko bolj Valentin Rossi zafrkaval na vse pretege nekdanji obeh in današnjega "večno drugega" Biaggija, češ da je dober samo za tekmovalja v četrtlitrskem razredu, češ da si ne upa pritisniti na plin in podobne stvari? Kdo se ne spominja grdega in umazanega udarca Maxa Biaggija pred časom med dirko pri 220 kilometrih na uro, ko je hotel Rossija dobesedno vreči z dirkalne steze, ker ga je le-ta nič kaj lepo prehitel? In

kdo se ne spominja več, kako je pred tedni Italijanska motociklistična zveza poklicala oba kentavra na pogovor, po katerem so dejali, da sta se med seboj pogovorila, vse uredila in še nekaj takih sočnih in iz trte zvitihih cvetk so takrat povedali?

V Barceloni je v politrskem razredu s prvega mesta dirko začel Valentino Rossi, ki je bil najboljši na sobotnem merjenju najhitrejšega časa. Dirko je Rossi izjemno slabo začel, a je najbrž prav to pomenilo zanj dobro izhodišče, saj je vražji fant začel prehitovati vse pred seboj, s petnajstega mesta se je v manj kot desetih krojih prebil do vrha in Biaggija pustil daleč za seboj. Na končnem tretjem mestu je pristal nekdanji velik up italijanskega motociklizma, tudi sam svetovni prvak v nižjih razredih in danes samo še dober voznik v najvišjem razredu Loris Capirrossi. Vse je bilo nared za veliko italijansko slavje, saj je trojna italijanska zmaga zares nekaj izjemnega in kronisti se spominjajo, da so jo podobno zadnjič videli leta 1970, ko je slavil petnajstkrti svetovni prvak in legenda motociklizma Giacomo Agostini, za njim pa sta se takrat uvrstila še dva italijanska dirkača. Pa se le ni izšlo tako, kot so italijanski motociklistični navijači in navdu-

šenci pričakovali, ker sta se na tesnih in polžastih stopničkah do zmagovalnega odra začela Rossi in Biaggi najprej zbadati, nato pa sta končno le prešla k dejanjem. Med podeljevanjem pokalov za trojno zmago je med njima vladal led, kar se je tudi na daleč videlo, kot so bližnji očividci tudi videli, da je imel eden pod očesom rdečo podpluto, drugi pa opraskan obraz. Tretjeuvrščeni Loris Capirrossi je dejal, da je to nečastno in grdo ravnanje, mi ne rečemo ničesar več, a samo dodajamo, da je to odraz današnje moto-športa, ko je pomembno le zmagati in, kot pravi stara pesem: Zmagovalec vedno pobere vse!

In sedaj smo tu in beremo in poslušamo, kako je spet Italijanska motociklistična zveza poklicala oba dirkača na zagovor, kako jima je naročila, naj nehata z medsebojnim obtoževanjem in seveda tudi s prete-

pi, ki da ne spadajo v "čisti svet motociklističnih dirk". Če seveda odmislimo za vedno in ne samo za trenutek ta zares odvečni "čisti svet motociklističnih dirk", ki ga nikdar ni bilo in ga seveda tudi ne bo, ker je pri moto športih vedno zraven veliko, preveč denarja, potem povejmo, da je velika tekmovalnost med vrhunskimi dirkači nekaj običajnega, ker gledalci uživajo-uživamo, ko jih vidimo, kako dajejo vse in še več, kot bi smeli, od sebe, kako se po njihovih žilah pretaka na litre adrenalina, ki ga sami seveda doma pred televizijskim ekranom ne potrebujemo.

Mimogrede povejmo še to, da si je njun dvoboj na stezi v Barceloni ogledalo samo v Italiji po televiziji šest milijonov ljudi in že ta podatek pove veliko, morda celo veliko več, kot pa smo si sami pripravljene priznati.

ZUT

Z 2. STRANI

BERLUSCONIJEVA
VLADA

Italija bo poskrbela za reden potek tega mednarodnega srečanja in bo dovolila, da bodo tudi nasprotniki tovrstnih srečanj lahko povedali svoje mnenje, ne da bi se pri tem posluževali nasilnih sredstev. V nadaljevanju je Berlusconi v bistvu ponavljal, kar je bil že povedal med volilno kampanjo. Tako je omenil novosti, ki jih njegova vlada namerava uvesti na področju davčne in pokojninske politike, govoril o šolstvu in reformah kazenskega ter civilnega zakonika ter obeh postopnikov in se zavzel za učinkovito ter sodobno javno upravo, ki naj ne zavira zasebne pobude, temveč jo vzpodbuja in podpira. V tej zvezi zasluži največjo pozornost, je dejal, informatika, ki bo čedalje pomembnejši dejavnik na področju gospodarstva. Na koncu svojih izva-

16

ČETRTEK,
21. JUNIJA
2001

janj je zagotovil, da bo pred počitniškim odmorom predstavil parlamentu zakonski osnutek, ki naj uredi njegov veliki hendikep, to je konflikt interesov, saj je sam podjetnik z mnogimi interesi na javnem področju.

Berlusconi seveda ni niti z besedico omenil problematike narodnih oz. jezikovnih manjšin, kot tudi ni posebej obravnaval odnosov s sosednjimi državami. Poslušalec je imel jasen vtis, da ima pred seboj govornika, čigar miselnost je na las podobna iznajdljivemu in solidnemu podjetniku. To pa je za politika odločno premalo, kajti, kot je pred leti napisal politolog Ernesto Galli della Loggia, "Za strastjo politika, ki hoče doseči nekaj več od mesta v parlamentu, mora stati ideja. Ta pa ima opraviti s sugestijo srca in domišljije, z upom, s snovjo, iz katere so narejene sanje".

NOVA VLADA FURLANIJE-
JULIJSKE KRAJINE

Dežela Furlanija-Juljska krajina ima novo vlado. Za predsednika je bil izvoljen Renzo Tondo, ki politično pripada gibanju Naprej, Italija in je doma iz Tolmeča. Nasledil je Roberta Antonioneja, ki je bil izvoljen za senatorja in je podtajnik v zunanjem ministrstvu. V novi deželni vladi štirje odborniki pripadajo Severni ligi, trije Nacionalnemu zavezništvu, trije pa gibanju Naprej, Italija. V prejšnji vladi ni bilo predstavnikov Severne lige, ki so vlado podpirali od zunaj.

SMRT ZNANEGA POLITIKA

Zadet od možganske kapi je pred dnevi v Rimu umrl dosmrtni senator Paolo Emilio Taviani. Star je bil 88 let. Še 30. maja je kot najstarejši senator predsedoval prvi seji novoizvoljenega senata in vodil dela do izvolitve novega predsednika Pere. Taviani je bil eden vodilnih mož nekdanje krščansko-demokratske stranke in zavzemal vidna mesta v vladi. Med drugim je bil notranji in obrambni minister. Po kapitulaciji Italije leta 1943 je bil pri partizanih v Liguriji, kjer je skupno s slovenskim primorskim protifašističnim bojevnikom Tonetom Ukmarjem (1900-1978) poveljeval enotam, ki so osvobodile Genova. Po vojni je bil predsednik Zbora prostovoljcev za svobodo (CVL), ki je združenje katoliških partizanov. Pokopali so ga na državne stroške v Rimu.

S 1. STRANI

MED POGOVORI...

Predsednik Bush si je zaželel, da bi Slovenijo še kdaj obiskal, ker "je krasna dežela in bi se lahko povzpeli na Triglav". Žena ameriškega predsednika Laura je popoldne, medtem ko je njen soprog imel pogovore na Brdu, v spremstvu Stefke Kučan, soproge slovenskega predsednika, obiskala Bled. "Res mi je všeč, to je prekrasen kraj, imela sem se čudovito", je bila navdušena prva dama Amerike.

Ob srečanju predsednikov ZDA in Rusije so v Sloveniji sprejeli izredno ostre varnostne ukrepe. Izvajalo jih je okoli 2 tisoč policistov, sodelovali pa so tudi varnostniki iz ZDA in Rusije. Več organizacij civilne družbe, tudi z udeleženci iz tujine, je v Ljubljani pripravilo mirne demonstracije zoper globalizacijo ter proti predsednikoma držav. V Ljubljani se je 25 aktivistov okoljevarstvene organizacije Greenpeace priklenilo na ograjo ameriškega veleposlaništva z napisi v rokah, ki so predsednika Busha pozivali k ustavitvi protiraketnega štita. Nekaj fantov je poskušalo priplezati na drugo stran ograje, a se je to posrečilo le dvema. Policija je takšne namene preprečila in protestnike aretirala. Na Kongresnem trgu je stojnico, v obliki tanka iz lepenke, postavila slovenska sekcija Amnesty International. Podpise zoper smrtno kazen in trgovino z orožjem so predsednikoma ZDA in Rusije sproti pošiljali po faksu na Brdo, potem pa še na ameriško in rusko veleposlaništvo v Ljubljani. Daleč najmožnejša sobotna demonstracija z okoli 600 udeleženci pa je bil t.i. Festival upora.

Med temi protestniki so bil tudi udeleženci iz Hrvaške in nekaterih drugih držav.

Najhujši incident je bil na mednarodnem mejnem prehodu Fernetiči, kjer so slovenski policisti ustavili skupino protestnikov Ya Basta iz Trsta. Hoteli so se udeležiti protestniških akcij v Ljubljani, a jim tega niso dovolili. Prišlo je do prerivanja, policisti pa so začeli mahati z gumijevkami. Zaradi tega so se protestniki z avtobusom premaknili na italijansko stran prehoda, tam naredili kordon in za eno uro prekinili promet na Fernetičih.

Proteste v Ljubljani ob srečanju Bush-Putin je ocenilo tudi vodstvo slovenske policije. Generalni direktor policije Marko Pogorevc je dejal, "da v primerjavi z drugimi državami, ki so gostile podobna srečanja, nismo pretiravali". Direktor uniformirane policije Stanislav Veniger pa je menil, "da so z izvajanjem poostrenih ukrepov na mejah preprečili, da iz tujine ni prišlo toliko protestnikov, kot bi jih verjetno lahko bilo".

V Sloveniji so izredno zadovoljni zaradi uspeha srečanja na Brdu pa tudi sprico sklepa najvišjih državnikov EU, sprejetega v Göteborgu 16. junija, "da se bodo pogajanja z najbolje pripravljenimi kandidatkami za sprejem v evropsko povezo lahko končala do konca leta 2002". V vzdušju naraščajoče samozavesti se v državi pripravljajo na slovesnosti ob dnevu državnosti, 25. junija, ko bo Slovenijo obiskal tudi nemški kancler Gerhard Schröder.

S 3. STRANI

SVETAL POGLED
V PRETEKLOST...

Moja želja je, da bi bilo delovanje čim bolj bogato na različnih nivojih. Žal, v naslednji sezoni bo odsotnih nekaj pomembnih igralcev, ki so se odločili, da za eno sezono ne bodo sodelovali z našim gledališčem, a verjamem, da se bodo po izteku le-te, vrnili. V tem času bo treba seveda poskrbeti za nadomestne moči.

**Bo v prihodnje gledališče
še skrbelo za naše
solarje in dijake?**

Seveda. Slovensko stalno gledališče bo nadaljevalo delo po šolah, ki

ga izvaja že tri leta. To bo pomenilo precej truda in organizacije pri vzpostavitvi stikov s profesorji, dijaki, učenci... Abonmaja Morski pes in Zlata ribica bosta še zmeraj na razpolago mladini in otrokom. SSG poskrbi vsako leto za otroško predstavo, in sicer enkrat za nižjo, drugič za višjo starostno stopnjo. Poleg tega ponuja tudi gostovanja. V gledališču je še veliko živih otroških predstav. *Zgodba o Mačku* bo npr. še vedno obiskovala šole. *Z Devetsto in z Zgodbo o mačku* sem zaključil neko tesnejšo, režijsko sodelovanje z igralcem Jankom Petrovcem. Morda bom nadaljeval z drugimi igralci.

JE, KAR JE

POJDITE DELAT!

PETER SZABO

Bush in Putin sta se srečala v Sloveniji in tako podelila tej državi pet minut slave. To vse vemo in se s tem nimam namena preveč ukvarjati. Zanima me predvsem manjši dogodek. Slovenski policisti so na mejnem prehodu na Fernetičih ustavili in zavrnili en sam avtobus (ali je bil še kakšen?) mladih demonstrantov, ki so hoteli priti do Ljubljane in tam demonstrirati proti Bushu in kdove še čemu. Pri tem so slovenski policisti bili precej nasilni in slišati je bilo tudi nekaj zgražanj. Kaj si lahko mislimo?

Jaz si mislim svoje. Iskreno rečeno, me vse to pleme iz Seattla, ki ga potem srečujemo še v Pragi, Göteborgu in kdove še kje, neskončno moti.

Prvo: proti čemu protestirajo? Proti vsemu hkrati: globalizaciji, revščini, onesnaževanju, vojaški prevladi ZDA itd. Cilj je torej nejasen. Vedno bolj me spominja na zmedeno italijansko levičarsko mladino, ki vpije, da bo intifada zmagala, pa jim ni jasno, kaj sploh je intifada in zakaj bi morala zmagati, ter nosi transparente s Che Guevarom, ki jih je naslikal najbolj komercialni ameriški umetnik Andy Warhol. Nekam protislovno, kajne? In oni bi radi rešili vse probleme sveta naenkrat čisto po otročje: to nam ni prav, s tem se ne strinjamo, torej je treba vse spremeniti in to takoj, na silo: vse bomo razbili, vse zažgali, vse pretepli, potem pa bo vse v redu.

In tu smo pri drugi točki: je razbijanje, požiganje, pretepanje res edini način, da kaj dosežes, ali pa gre le za spuščanje prevelike količine mladostniških hormonov in energije? Nasilje namreč ni nikoli rešitev. Prava rešitev bi bila resna pogajanja z resnimi programi, toda to je preveč naporno, to zahteva zavzetost, študij itd. In zaradi tega me "Seattlovci" toliko bolj motijo.

Tretje: pravijo, da so levičarji. Kakšni levičarji neki! Vse to dogajanje me spominja na odprto pismo, ki ga je leta 1968 Pier Paolo Pasolini naslovil študentom. Vsi so si pričakovali, da se bo postavil na stran študentov, saj je bil levičar. On pa je branil policiste. Prav zato, ker je bil levičar. Za študente, ki so se potegovali za neki totalitarni komunizem, se je kmalu izkazalo, da so »očkovni sinčki« iz premožnejših meščanskih družin, ki se upirajo družbi in njenemu ustroju iz čiste mladostniške z dolgočasnosti. Ljudje, ki pa se vsak dan ukvarjajo s socialnimi problemi, so prav tisti policisti, ki jih je oblast bila prisiljena poslati proti razbijajškim študentom. Tako kot tedaj, tako tudi sedaj ne gre za nič drugega kot le za boj med očeti in sinovi. Ne boste me prepričali, da si lahko pravi

levičar, revni študent, ki ga skrbi prihodnost sveta, ki hoče kaj narediti za boljše življenje človeštva, lahko privoščiti potovati po vsem svetu in spremljati vsa srečanja ministrov današnjih velesil! Jaz si tega ne morem privoščiti: čaka me delo, pa tudi denarja nimam toliko. Ti »levičarji« pa si privoščijo razgrajške počitnice v Seattlu, pa v Kyoto, Pragi, Göteborgu itd. Žal mi je, tega nikakor ne morem opravičiti ali razumeti.

Pridejo in razbijejo kak McDonalds, ker je simbol "ameriškega imperializma". Delno se strinjam. Slovenska politika zaprtosti, ki komajda spusti kako multinacionalko v Slovenijo, se mi zdi dobra. Življenjski standard v Sloveniji je veliko višji od standarda v katerikoli vzhodnoevropski državi. To je torej res. Toda vse te McDonaldse odpirajo posamezniki in, če neki samozvani levičarji razbijejo McDonalds, ki ga vodi Janez Kranjski v Ljubljani, so s tem oškodovali Janeza Kranjskega in ne ameriške multinacionalke. Ampak tega "Seattlovci" ne vedo, ker, če niso delali, ne vedo, kaj je služba, kaj je boj za vsakdanje preživetje. Skleпам, da jim tudi študij ne gre prav najbolje od rok, saj porabijo večino časa za potovanja po svetu. Nekega dne pa bodo najbrž nekako dokončali študije in njihovi "ateki" bodo poskrbeli za delovna mesta na visokih položajih in še vedno ne bodo vedeli, kaj pomeni služba navadnemu smrtniku.

So torej slovenski policisti bili preveč nasilni? Sploh ne, če me vprašate. Vsaka država mora poskrbeti za svojo suverenost. Slovenska policija je že imela nekaj manjših težav s slovenskimi protestniki. Zakaj bi jih morali še uvažati? Zakaj bi morali dovoliti, da nam iz tujine prihajajo razgrajči, vse razbijejo in se še vrnejo domov, vse to pa samo zato, ker ne vedo, kam bi z lastnimi hormoni, in ker se ne znajo s svojimi vplivnimi očki pogovoriti doma? Moj odgovor tej zmedeni mladini je naslednji: pojdite delat, potem se lahko pogovorimo! Do takrat pa vas bom moral imeti za nezrele otroke, ki ne vedo, kaj hočejo, so pa pripravljene narediti vse, da bi to dosegli.

V SPOMIN NA DOGODEK JO JE IZDALA POŠTA SLOVENIJE

BUSH IN PUTIN NA ZNAMKI

Pošta Slovenije je dogodek svetovnega pomena, kot je bilo srečanje Busha in Putina v soboto, 16. junija, v Ljubljani, obeležila s priložnostno pošto znamko. Izšla je v četrtek, 14. junija, torej dva dni pred njunim srečanjem.

Znamka z nazivno vrednostjo 107 tolarjev ima izredno vsebinsko vrednost, saj gre za dogodek, ki presega vse dosedanje državniške obiske v samostojni Sloveniji. Oblikovalec Miljenko Licul je za motiv izbral ameriško in rusko zastavo; v spodnjem delu je postavil v ospredje Zmajski most oz. silhueto Ljubljane. Znamke so natisnjene v bloku z eno znamko, ki jo na modri podlagi obkrožajo zvezde-vesolje, in v polah po 25 znamk. Poštna znamka je naprodaj v vseh poštah v Sloveniji.

